

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

5'inci Birleşim
27 Ekim 1992, Salı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa:
I. GELEN EVRAK	521-525
II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
A. GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	
1. DP Lefkoşa Milletvekili Sayın Erkan Emekçi'nin, "Sağlık Bakanlığı Uygulamaları" konulu gündem dışı konuşması.	527-538
2. SDP Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin "Sağlık Sorunları ve Sağlık Personelinin Özlük Hakları" konulu gündem dışı konuşması.	539-570
- Çalışma ve Sağlık Bakanı Sayın Ertuğrul Hasipoğlu'nun ilgili yanıtı.	
- Sayın Erkan Emekçi'nin ilgili açıklayıcı konuşması.	
- Sayın Ertuğrul Hasipoğlu'nun ilgili karşı yanıtı.	
3. YDP Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın, "KKTC Vergi Dairelerinin, Vergi Toplama Yöntemi ve Uygulamaları" konulu gündem dışı konuşması.	571-586
- Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Salih Coşar'ın, ilgili yanıtı.	
- Sayın Kenan Akın'ın, açıklayıcı konuşması.	

B. ONAYA SUNULANLAR

1. Gülsen İçöz'ün Kaybolması. Olayın Sorumluları ile ilgili Meclis Araştırma Komitesinin, Fasıl 44 Soruşturma Komisyonları Yasasının 7'nci maddesinin yetkileri kullanılabilmesine olanak sağlanması ile ilgili Tezkeresi. 587-588
2. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Alanında İşbirli Protokolü Onay Yasa Tasarısının (Y.T.No: 195/2/92) üçüncü görüşmesine ilişkin Tezkeresi. 591
3. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Sağlık Alanında İşbirliği Andlaşması, Onay Yasa Tasarısının (Y.T.No:198/2/92) üçüncü görüşmesine ilişkin Tezkeresi. 593
4. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Ateşli Silahlar (Değişiklik) Yasa Tasarısına (Y.T.No:178/2/92) ilişkin ivedilik önergesi. 594
5. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Çavuş Statüsünün Verilmesine ilişkin Özel Af Yasa Tasarısının (Y.T.No:199/2/92) Genel Kurulda ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi. 597

C. BİLGİYE SUNULANLAR

1. Başbakanlığın, Bahse Tutuşma Evleri, Kumarhaneler ve Kumarı Önleme (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.No:137/2/92) geri alınmasına ilişkin Tezkeresi. 599

III. ÖZEL GÜNDEM

2. Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Çalışma ve Sağlık Bakanlığı Arasında 26 Mayıs 1992 Tarihinde Ankara'da imzalanan Çalışma ve Sosyal Güvenlik ilişkilerini Düzenleyen İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısı (Y.T.No: 195/2/92) ile Hukuk ve siyasi İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. 602-616

3. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında 27 Mayıs 1992 Tarihinde imzalanan Sağlık Alanında İşbirliğine ilişkin Andlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısı (Y.T.No:198/2/92) ile Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. 617-630

III . SORULAR VE YANITLAR

1. DP Lefkoşa Milletvekili Sayın Serdar Denктаş'ın, "Asil Nadir'in İhtiyat Sandığına Olan Borçlar" ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:26/3/92) ile Çalışma ve Sağlık Bakanlığının ilgili Yanıtı. 631-636
2. DP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Aytaç Beşer'in, "UBP Lefkoşa Milletvekili Sayın Mustafa Erbilin'in, "Özel Bir Bankanın Yönetim Kurulu Başkanlığını Yapması" ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.No:10/3/92) 636-640
3. YDP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın, "Cypfruvex Ltd'in Birinci Sınıf Narenciye Ürünü" ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.No: 640
4. DP Lefkoşa Milletvekili Sayın Erkan Emekçi'nin, "Karpaz Yangınında Yanan Bölgenin Temizlenmesi" ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.No:9/3/92) 641
5. SDP Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin, "Birlik ve Derneklerine Verilen Piyango İzinlerinin Denetlenmesi" ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.No:11/3/92) 642-643

- Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Salih Coşar'ın ilgili Yanıtı.

	Sayfa
6. DP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Taşkent Atasayan'ın, "Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Eşber Serakıncı'nın, Orta Asya Cumhuriyetlerine Seyahatle Temsiliyet" konusuna ilişkin Sözlü Sorusu (S.S.No:7.3.92)	646-649
7. YDP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın, "TC. KKTC Arasında Kimlik Kartı ile Seyahat Etme Protokolünün Sona Ermesi" ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.No:8/3/92)	650-
V. GÖRÜŞÜLEN TASARILAR	
1. Taşınmaz Mal Vergisi Yasa Tasarısı (Y.T.No: 189/2/92) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.(Devam)	651-775
2. Çavuş Statüsünün Verilmesine ilişkin Özel Af Yasa Tasarısı (Y.T.No:199/2/92) ile Hukuk ve siyasi işler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.	776-781

I. GELEN EVRAK

YASA TASARILARI:

1. İhtiyat Sandığı Yasa Tasarısı (Y.T.NO:201/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 21.10.1992) (İdari ve Sosyal İşler Komitesine) (Halkın Bilgisine)
2. Uluslararası Çalışma Örgütünün (ILO) İşsizlik Hakkındaki 1919 Tarihli 2 Numaralı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısı (Y.T.NO:202/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 21.10.1992) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine)
3. Uluslararası Çalışma Örgütünün (ILO) Sınai Kuruluşlarda Hafta Tatili Yapılması Hakkında 1921 Tarihli 14 Sayılı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısı (Y.T.NO:203/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 21.10.1992) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine)
4. Uluslararası Çalışma Örgütünün (ILO) Sendika Özgürlüğü ve Örgütlenme Hakkının Korunması Hakkındaki 1948 Tarihli 87 Numaralı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısı (Y.T.NO:204/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 21.10.1992) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine)
5. Uluslararası Çalışma Örgütünün (ILO) Ücretli İş Bulma Büroları Hakkında 1949 Tarihli 96 Sayılı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısı (Y.T.NO:205/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 21.10.1992) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine)
6. Uluslararası Çalışma Örgütünün (ILO) Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı İlkelerinin Uygulanması Hakkındaki 1949 Tarihli 98 Numaralı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısı (Y.T.NO:206/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 21.10.1992) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine)

7. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) Eşit Değerde İş İçin Erkek, Kadın Arasında Ücret Eşitliği Hakkındaki 1951 Tarihli 100 Sayılı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısı (Y.T.NO:207/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 21.10.1992) (Hukuk Ve Siyasi İşler Komitesine)
8. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) İş ve Meslek Bakımından Ayırım Hakkında 1958 Tarihli III Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısı (Y.T.NO:208/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 21.10.1992) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine)
9. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) Makinaların Gerekli Korunma Tertibatı ile ilgili 1963 Tarihli 119 Sayılı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısı (Y.T.NO: 209/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 21.10.1992) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine)
10. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) İstihdam Politikası ile ilgili 1964 Tarihli 122 Sayılı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısı (Y.T.NO:210/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 21.10.1992) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine)
11. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) Tarım İşçilerinin Örgütlenmesi ve bu Kuruluşların Ekonomik ve Sosyal Kalkınmadaki Rolü Hakkındaki 1975 Tarihli 141 Sayılı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısı (Y.T.NO:211/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 21.10.1992) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine)
12. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) Kamu Hizmetlerinde Örgütlenme Hakkının Korunması ve İstihdam Koşullarının Saptanması Yöntemleri Hakkında 1978 Tarihli 151 Numaralı Sözleşmenin Uygun Bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısı (Y.T.NO:212/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 21.10.1992) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine)
13. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) İşveren Tarafından İşe Son Verme Hakkında 1982 Tarihli 158 Sayılı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısı (Y.T.NO:213/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 21.10.1992) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine)
14. Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Yasa Tasarısı (Y.T.No: 214/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi:23.10.1992) (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesine)

- 523 -
YASA ÖNERİLERİ:

15. HDP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın İsmet Kotak'ın, Asgari Ücretler (Değişiklik) Yasa Önerisi (Y.Ö.No:9/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi:27.10.1992) (İdari ve Sosyal İşler Komitesine) (Başbakanlığa)

RAPORLAR

- 16.Çalışma ve Sosyal Güvenlik Alanında İşbirliği Protokolü (Onay) Yasa Tasarısı (Y.T.No:195/2/92) ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi:23.10.1992)
- 17.Sağlık Alanında İşbirliği Andlaşması (Onay) Yasa Tasarısı (Y.T.No:198/2/92) ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 23.10.1992)
- 18.Ateşli Silâhlar (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:178/2/92) ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi:23.10.1992)
- 19.Çavuş Statüsünün Verilmesine İlişkin Özel Af Yasa Tasarısı (Y.T.No:199/2/92) ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi:23.10.1992)

YAZILI SORULAR

20. DP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Aytaç Beştaş'ın, 1991-1992 Yıllarında Devletin Gazetelerdeki İlanları ile İlgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:31/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi:27.10.1992) (Başbakanlığa)
21. DP Lefkoşa Milletvekili Sayın Serdar Denктаş'ın, Kıbrıs Endüstri Bankasına Yatırılan İhtiyat Sandığı Mevzuatları ile İlgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:32/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi:27.10.1992) (Başbakanlığa)
22. DP Lefkoşa Milletvekilleri Sayın Serdar Denктаş ile Sayın Nazif Borman'ın birlikte sunmuş oldukları İpokem Creative Ajans, Murat Koç ve/veya Haslet Koç'un 1991-1992 Yıllarında İhaleli veya İhalesiz Satın Aldıkları Reklam Malzemeleri ile İlgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:33/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi:27.10.1992) (Başbakanlığa)
23. DP Lefkoşa Milletvekili Sayın Erkan Emekçi'nin, T.C.'den Turizm Amaçlı Olarak 25 Milyar Tutarındaki Kredinin, Hangi Kıstaslara Göre, Kimlere ve ne Kadar Verildiği ile İlgili Yazılı Sorusu. (Y.S.No:34/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi:27.10.1992) (Başbakanlığa)

24. DP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Taşkent Atasayan'ın,
1 Ocak 1990 Tarihinden İtibaren Devlet Hizmetine Alınanlar
ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.NO:30/3/92) (Başkanlığa Geliş
Tarihi: 20.10.1992) (Başbakanlığa)

YAZILI SORU YANITLARI:

25. DP Lefkoşa Milletvekili Sayın Serdar Denктаş'ın, Asil Nadir'in
ihtiyat Sandığına Olan Borçları ile ilgili Yazılı Sorusuna
(Y.S.NO:26/3/92) Çalışma ve Sağlık Bakanlığının Yanıtı
(Başkanlığa Geliş Tarihi: 22.10.1992) (Soru Sahibine)

SÖZLÜ SORULAR:

26. DP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mustafa Adaoğlu'nun, Harup
Fabrikalarındaki Kantarlar ile ilgili Sözlü Sorusu. (S.S.NO:2/3/92)
(Başkanlığa Geliş Tarihi: 20.10.1992) (İlgili Bakan tarafından yanıtlanmıştır)
27. DP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Taşkent Atasayan'ın Elektrik
Kesintileri ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.NO:3/3/92) (Başkanlığa
Geliş Tarihi: 20.10. 1992) (İlgili Bakan tarafından yanıtlanmıştır)
28. DP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Aytaç Beşer'in, Süt ve Yem
Fiyatlarının Oranı ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.NO:4/3/92)
(Başkanlığa Geliş Tarihi: 20.10.1992) (Başbakanlığa)
29. SDP Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin, Sanayi Teşvikleri
ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.NO:5/3/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi:
20.10.1992) (Başbakanlığa)
30. YDP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın, Meska
Navigation Şirketi ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.NO:6/3/92)
(Başkanlığa Geliş Tarihi: 20.10.1992) (Başbakanlığa)

TEZKERELER:

31. Gülsen İçöz'ün Kaybolması, Olayın Sorumluları ve Bunun
- Sonuçları ile ilgili Meclis Araştırma Komitesi Başkanlığının,
Fasıl 44 Soruşturma Komisyonları Yasasının 7'nci maddesindeki
yetkileri kullanabilmesine olanak sağlanması ile ilgili
tezkeresi . (Başkanlığa geliş tarihi: 22.10.1992)
- 32.-Başbakanlığın, Bahse Tutuşma Evleri, Kumarhaneler ve Kumarı
Önleme (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.NO:137/2/92) geri
alınmasına ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi:
26.10.1992)
- 33.Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Çalışma ve Sosyal
Güvenlik Alanında İşbirliği Protokolü (Onay) Yasa Tasarısının
(Y.T.NO:195/2/92) üçüncü görüşmesinin kısa isim okunmak ve
bütünü oylanmak suretiyle yapılmasına ilişkin Tezkeresi.
(Başkanlığa Geliş Tarihi: 26.10.1992)
- 34.Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Sağlık Alanında
İşbirliği Andlaşması (Onay) Yasa Tasarısının (Y.T.NO:198/2/92)
üçüncü görüşmesinin kısa isim okunmak ve bütünü oylanmak
suretiyle yapılmasına ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş
Tarihi: 26.10.1992)
- 35.Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının Ateşli Silâhlar
(Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.NO:178/2/92) Genel Kurulda
ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş
Tarihi: 26.10.1992)
- 36.Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Çavuş Statüsünün
Verilmesine ilişkin Özel Af Yasa Tasarısının (Y.T.NO:199/2/92)
Genel Kurulda ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi.
(Başkanlığa Geliş Tarihi: 26.10.1992)

- 526 -

- BİRİNCİ OTURUM-

Açılış Saati: 10.48

BAŞKAN- En Yaşlı Üye Sıfatıyla Ali SÜHA

KÂTİP - Kutlu EVREN

KÂTİP - Ünal ÜSTEL

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisi-
nin 2'nci Yasama Yılı'nın, 5'inci Birleşimini açıyorum
efendim.

Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.
Buyurun.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP- Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN- Evet, toplantı yeter sayısı vardır. Şimdi gün-
dem gereği Birinci Maddeye geçiyoruz. Bu Kısımda önce gündem
dışı konuşmalara yer verilecektir. Üç gündem dışı konuşma
vardır.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

Birinci konuşma Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili
Sayın Erkan Emekçi'nin "Sağlık Bakanlığı Uygulamaları" hak-
kında gündem dışı konuşma istemidir.

Lütfen okur musunuz?

KĀTİP -

Sayın Hakkı Atun,
Cumhuriyet Meclisi Başkanı,
Lefkoşa.

27 Ekim Salı günü yapılacak Meclis toplantısında "Sağlık Bakanlığı Uygulamaları" konusunda gündem dışı konuşma yapmak istiyorum. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Erkan Emekçi
DP Lefkoşa Milletvekili.

BAŞKAN - Buyurun.

ERKAN EMEKÇİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sağlık kesiminde çalışanların yıllardan beri bir Sağlık Yasası yapılması doğrultusunda vermiş oldukları mücadele hepimizin malûmlarıdır. Bugün Sağlık Yasasının Bakanlar Kurulu gündemine getirilmiş olduğunu Sayın Bakanın açıklamalarından öğrenmiş bulunuyoruz. Gönül arzu ederdi ki yıllardır Sağlık Yasası yapılması doğrultusunda mücadele verenler bugün Sağlık Yasasının gündeme getirilmesinden memnurluk duysunlar, bu doğrultuda çaba harcasınlar. Ancak ne acıdır ki Sağlık Yasasının yasalaşması doğrultusunda bu beklenti gerçekleşmemiş, aksine bugün, şu anda grev noktasına gelmiştir ve şunu özellikle belirtmek istiyorum; geçmişte Tabiblik Hizmetleri Yasası diye başlayan çalışmalar bugün tüm bu konu ile ilgili kitlesel örgütlerin ortak hareketi ile Sağlık Yasasını gündeme getirebilmiştir. Ancak bu kitlesel örgütlerin beklentileri doğrultusunda bir yasa tasarısı hazırlanmış mıdır, yoksa bu beklentilere, bu isteklere, bu çalışan kesimin özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalardan uzak bir çalışma mı olmuştur?

Elimizde bu örgütlerin isimlerini taşıyan bir broşür var. Bu broşüre kimler imza atmıştır? Kıbrıs Türk Amme Memurları Sendikası, Kıbrıs Türk Hekimler Sendikası, Kıbrıs Türk Tabibler Birliği ve Kıbrıs Türk Serbest Çalışan Hekimler Birliği, Kıbrıs Türk Diş Hekimleri Birliği, Lefkoşa Hekim ve Diş Hekimleri Dayanışma Derneği, Mağusa Hekim ve Diş Hekimleri Dayanışma Derneği, Girne Hekim ve Diş Hekimleri Dayanışma Derneği, Güzelyurt Hekim ve Diş Hekimleri Dayanışma Derneği.

Buradan da anlaşılacağı üzere tüm sağlıkla ilgili örgütler demokratik haklarının verilmesi doğrultusunda bir araya gelmişler ve tasarıdaki eksikliklere karşı başkaldırmışlar, greve gitmişlerdir. Nedir istedikleri? İstedikleri özlük haklarının iyileştirilmesi, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve özellikle iş riski ödeneğinin kendilerine verilmesi. Bugün Sayın Bakan aynı zamanda Çalışma Bakanındır ve bir Çalışma Bakanının en önde gelen görevlerinden birisi de çalışan kesimlerinin özlük haklarının iyileştirilebilmesi doğrultusunda Bakanlar Kurulunda en önde mücadele vermektir. Oysa bugün iş riski verilmesini Sayın Bakan gözardı edebilmektedir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Lefkoşa)(Yerinden)- Talihsizlik, o bakanlığın öyle koordine edilmesidir bireysel istek üzerine.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla)- Gerçekten katılıyoruz Sayın Adaoğlu. Küçük bir talihsizlik olmuştur. Bugün, dünya sağlık örgütünün ve İLO'nun meslek risklerine yönelik belirli standartları vardır. İşte, bu standartlar çerçevesinde hazırlanan Sağlık Yasa Tasarısında olay gündeme getirilerek çalışan kesimlere iş riski ödeneği ödenip, gündeme getirilebilirdi. Ne acıdır ki bu gündeme getirilemediği için bugün grev noktasındayız ve arkadaşlarımız ilk uyarılarını gerçekleştirmişlerdir. Dileğimiz, bu sıkıntıya cevap vererek devamının olmamasını sağlamaktır. Tabii ki Sağlık Yasa Tasarısı henüz elimizde olmadığı için derinliğine tartışmaları gündeme geldiği zaman daha geniş olarak yapacağız.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hükümetler, parti politikaları doğrultusunda ortaya koydukları hükümet programı çerçevesinde ülkeyi yönetirler. Ortaya konan politikalar ve uygulamalar ve ülke ve insanlar adına olumlu işler, her kesimden olduğu gibi, bizden de destek görürler. Ancak, günü birlik, kısa vadeli kazanımlar düşüncesiyle getirilecek uygulamalar kesinlikle destek bulamaz. Onun ötesinde destek bulamayacağı gibi, toplum adına, ülke adına zararlı sonuçlar da getirebilir. Geçmiş hükümet döneminde önemli ölçüde sağlık hizmeti getireceği iddialarıyla Güzelyurt Hastahanesi hangi amaca hizmet kararsızlığında, bir ölçüde de atıl durumda halâ daha belirsizliğini sürdürmektedir. Günü birlik küçük politik hesaplar dışında amaç taşımayan, kararsız ve plânsız bu zihniyetin elinde milyonlar harcanmasına karşın, Güzelyurt Hastahanesi bugün, sağlık hizmeti bekleyen binlerce insanımızın beklentisini halâ boşa çıkarmakta devam etmektedir. Plânsız ve programsız uygulamaların bir yenisine günümüzde yine tanık olma noktasındayız. Bugün Güzelyurt Hastahanesinin atıllığını ortadan kaldırmak için

spesifik dalda hizmet sunulması öngörülmüş ve göğüs hastalıkları hastahanesi olarak devresi sokulacağı söylenmiştir. Bu konuda yine Sağlık Yasasında olduğu gibi, Sağlık Yasa Tasarısında olduğu gibi, ilgili örgütlerin görüşlerine değer verilmesi kaçınılmazdır sanıyorum. Demokrat Parti olarak ihtisas hastahanelerinin oluşumuna karşı değiliz. Ancak, plânsız uygulamaların, plânsız ve amaçsız oldu-bittilerle sonuçlandırılmasına karşıyız. Yanlış politikalara, yine yanlışa devamla tekrar bundan vazgeçilmelidir.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)-
Yani, göğüs hastalıklarının oraya kurulmasına karşı mısınız?

ERKAN EMEKÇİ (Devamla)- Açıklıyorum Sayın Bakan. Karşı olduğumuzun gerekçelerini ortaya koyacağım. Şimdi, gerçekten tüm üniteleriyle alt yapısıyla bir göğüs hastalıkları hastahanesi hizmeti mi amaçlıyorsunuz? Yoksa, yalnızca tüberküloz hastalarını barındıracak bir hastahane olarak mı düşünüyorsunuz?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Ne münasebet canım.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla), Evet, anladığım kadarıyla tüm göğüs hastalıklarına hizmet vermeyi hedefleyen bir göğüs hastalıkları hastahanesi hizmeti öngörüyorsunuz.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU- Tabii. Tüm göğüs hastalıklarını.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla)- Dolayısıyla burada şunu sormak istiyorum. Biz, yaptığımız araştırmada, siz böyle söylüyorsunuz ama, bu izlenimi maalesef edinemedik. Neden edinemedik- Böyle bir hizmeti öngörecektir hastahane mutlaka göğüs hastalıkları uzmanlarının istihdam edilmesini bekliyoruz. Oysa, öğrendiğimiz kadarıyla göğüs hastalıkları hastahanesine, göğüs hastalıkları uzmanları ancak belirli günlerde gidecekler, sürekli orda bulunmayacaklar ve onların bulunmadıkları dönemlerde herhangi olası acil bir konumda, göğüs hastalıkları uzmanı olmayan arkadaşlara müdahale yetkisi verilecek. Bu bizce bir çelişki olmaktadır.

Yine göğüs hastalıkları hizmeti verecek bir hastanede, göğüs hastalıklarına hizmet verecek alt yapının oluşturulması gereklidir. Siz de bunu çok iyi biliyorsunuz. Gonkoscovik tetkiklerin yapılabilme olanağının getirilmesi, radyoktofik tetkiklerin yapılabilmesi olanağının getirilmesi, sık sık laboratuvar tetkiklerin yapılmasının gerekliliği ortada iken böyle bir çalışmanın laboratuvar oluşumunda gündemde olmadığını ne acıdır ki bu çalışmaları yapan arkadaşlardan öğrendik yerine getirilmiyor, böyle bir düşünce de yok aynı hekimleri gönderme düşüncesi olmadığı gibi. Acaba hastaların tetkiklerini, hastaları veya emarelerini Lefkoşa'ya taşıyarak mı çözmeye çalışacaksınız? Bizce böyle bir uygulama yanlış bir uygulama olacaktır. Hem zaman kaybı, hem de parasal israfı getirecek bir uygulama olacaktır.

Diğer bir yönden de Güzelyurt'ta Göğüs Hastanesinin oluşumuna neden olumsuz baktığımızı yine sizden aldığımız bilgiler ışığında getirmek istiyorum. Açıklamalarınızda Lefkoşa Devlet Hastanesinin bir eğitim hastanesi olacağını söylediniz. Tıp Fakültesi Hizmeti verme yolunda çalışmalarınız olduğunu belirtiyorsunuz. Şimdi burada şunu sormak istiyorum. Bir yandan merkezde Lefkoşa Tıp Fakültesi hizmeti vermeye yönelik bir hastane, diğer yanda da bu hizmetten yoksun bırakılacak bir uygulama. Bu bir çelişki değil midir?

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU - Ne hizmetinden yoksun bıraktık?

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Göğüs hastalıkları hizmetini Güzelyurt'ta açacaksınız, eğitim hastanesini uzaklaştıracaksınız. Bu birimleri...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Kaç dakika uzaklaştı?

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Bakın Sayın Bakan; hizmeti burada vereceğinize göre, öğrenciler burada eğitilecek, burada bilgiyi alacak, uygulamalı bilgi alacak, siz

siz uygulamadan öğrenciyi uzaklaştıracaksınız Bu bizce bir çelişkidir. Yine bugün, göğüs hastalıkları hizmeti doğrultusunda eğitilmiş personelin de bu amaçla Güzelyurt'ta açılacak hastaneye gönderilip gönderilmeyeceği mechuldür. Bu doğrultuda da bir açıklama sözkonusu değildir. Zannediyorum bizleri bu konuda aydınlatacaksınız. Eğer eğitilmiş personel başka hastanede görevlendirilmeyecekse bugüne kadar bu arkadaşların kazandıkları eğitim ve beceri hangi yönde kullanılacaktır? Bizim burada üzerinde durduğumuz gerçekten katılımcı görüşlerin değer verilerek en doğrusunun bulunmasıdır.

Sayın başkan, sayın milletvekilleri; Anayasamızda hukuk devleti ve hukukun üstünlüğü ilkemiz açıkça yerini almaktadır. Kişileri veya çalışmalarını beğenmesek de çözümü onları şaibe altında bırakarak değil, hukuk kuralları çerçevesinde bulmalıyız.

Savcılıkça suçlu bulunmayan bir başhekim görevine iade etmek yerine yine çözüm arayışlarına gitmeniz bizce büyük bir talihsizliktir. Yeni çözüm arayışınız nedir? Başhekimliklerin de üçlü kararname ile oluşturma yönünde bir girişiminiz veya düşünceniz var. Bu bizce tamamen yanlıştır. Hastanelerimizi de politize etmekten öte hiçbir yarar sağlamayacaktır. Aksine bu gibi kuruluşlarımızın daha özerk yapı içerisinde çalışabilmelerine olanak verilmesinde ısrarlı olduğumuzu Demokrat Parti olarak vurgulamak istiyorum. Bizim düşüncemiz böylesi yaklaşımlar gütmek yerine, bu kadroların daha sağlıklı ve daha verimli olabilmelerinin çarelerini aramaktır. Halkın sağlığı ile ilgilenenler bu tipik temayüllerden uzak ve tıbbın gerekleri ile hareket edebilmelidir.

Özellikle bir yerel basında Sağlık Kuruluna müdahaleci yaklaşımlarınız olduğu iddiası vardır. Bu doğrultudaki bir yalanlamanıza rastlamadık. Biz görmediyse siz bize buradan açıklayacaksınız. Yalnız böylesi ithamlar varken, başhekimliklerin de siyasilere üçlü kararname ile bağlanması büyük bir sakınca yaratacaktır en azından bu açıdan bunu vurgulamak istiyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Bicomunal projelerle ilgili de bazı bilgiler aldık. Bu konuda da görüşlerimizi ortaya koymak istiyorum. UNH tarafından sağlanan bicomunal projeler çerçevesinde iki yıldan beri Multiple scleroz MS projesi başlatılmış ve çalışmalara Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini temsilen iki doktor arkadaşımız da katılmışlardır. Bizim elde edebildiğimiz bilgilere göre, bicomunal projeler çerçevesinde MS Projesine 6 milyon Dolarlık bir fon veya kaynak ayrılmıştır. Bunun aşağı yukarı beşte birini Türk tarafının kullanma olanağı olduğu söyleniyor. Ancak, şunu vurgulamak istiyorum. Bu projeden, 6 milyon Dolarlık projeden KKTC olarak Nöroloji Servisine yalnızca bir elektro diyografi cihazı alınabilmiştir. Geriye kalan para, Güney'de Nöroloji ve Genetik Enstitüsü yapımına harcanmış, harcanmaktadır. Şimdi burada bizim acaba pasifliğimiz mi sözkonusudur? Yeterince müdahale edemeyişimizin bir sonucu mudur? Bunları Sayın Bakandan öğrenmek istiyorum. Çünkü, Türk tarafında kullanılması gereken bir para, maalesef yalnızca karşı tarafa akmaktadır. Biz bu olanaktan yararlanamadık.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden)- Bunun da hesabını verecek bu?

ERKAN EMEKÇİ (Devamla)- Bunun gerekçelerini sizlerden öğrenmek istiyoruz. yalnız kulaktan dolma bilgilerle değil, muhatabından öğrenmek istiyoruz.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Bakarım da Amerikan Hükümetinin hesabını sorarsın kendisine. Yani o yapmadı.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)- Vereceğiz cevabını.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla)- Belki sizin döneminizden kaynaklandığını da söyleyebilir Sayın Bakan. Bilmiyorum. Artık açıklamalarında bunun yanıtını alacağız.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Amerikan Hükümetinin yardımının da hesabını bundan mı soracaksınız?

ERKAN EMEKÇİ (Devamla)- Tabii, tabii. Eğer bizim adı-mıza veriliyorsa Sayın Erbilen, gerçek olan birşey var konuşmamın içeriğinde, buna da değineceğim. Sayın Türk Hekimi Profesör Dr. Coşkun Özdemir, ne acıdır ki böylesine milyonları değerlendirmekten uzak kalıyoruz diyebilmiştir. Bunun da araştırılmasını istiyeceğim.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)- Yani siz, bicomunal projelerin devamından yanasınız öyle mi parti olarak?

ERKAN EMEKÇİ (Devamla)- Şimdi, bunun yanıtını Sayın Bakan siz vereceksiniz. Çünkü size soracağım. Eğer bicomunal projelerden yana değilseniz, bicomunal projelerle ilgili çalışmalara nasıl sayın müdürünüzü gönderebiliyorsunuz ve ne acıdır ki, bilimsel etkinlikten doktorlarımızı mahrum ediyorsunuz. Ancak, yeme içme, kokteylimsi etkinliğe, açılışa sayın müdürünüzü üst düzeyde gönderebiliyorsunuz? Madem ki bicomunal projelere karşısınız, sayın müdürünüzün ordaki görevi neydi? Ne amaçla gitmiştir? Bicomunal projede sayın müdürünüzün bulunması, bicomunal projeleri onayladığınızın en canlı göstergesidir.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Hayır, orda projeye müdür gitmedi.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla)- Gitmediyse yalanlayalım. Açık-tır sayın müdürün gittiği. Bir de doktor arkadaşımızla birlikte gittiği ortada olan bir gerçekken, siz burdan sayın müdür gitmemiştir diyebiliyorsunuz. Artık bunu bilenlerin takdirine bırakıyorum ve aldığımız bilgiler şudur:

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Siz hastahaneye evet der misiniz?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Yani, şimdi...

ERKAN EMEKÇİ (Devamla)- Tabii, tabii. Bicomunal projeleri kendi çalışmalarımız içerisinde değerlendiriyoruz.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden)- Bicomunal projelere karşıysanız niçin yürütüyorsunuz?

ERKAN EMEKÇİ (Devamla)- Eğer karşı iseniz, niçin bu çalışmaları yürütüyorsunuz?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Bir dakika. Bu tarafta uzantı şeklinde bicomunal mı, ara bölgede bicomunal mı? Ona cevap verin.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden)- Siz ne düşünüyorsunuz?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Ona cevap ver.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Ona cevap verin siz.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Ara bölgeye girmekten...

ERKAN EMEKÇİ (Devamla)- Biz bicomunal projeleri ortaya koyduğumuz ilkeler çerçevesinde yürütmekten yanayız. Biz size şunu soruyoruz.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla)- Bicomunal projelere karşıysınız. Niye ikisini de yürütüyorsunuz? Hikâyeyi bırakın.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla), Siz bicomunal projelere karşı iseniz, bir yerden protesto ediyorsunuz, diğer yandan bicomunal projelerin uygulamasına katılıyorsunuz. Yanlışınız buradadır.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Anlamadın ne olduğunu.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla)- Karşı iseniz, karşı olduğunuz uygulamaları da ortaya koyarsınız.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden)- Siz ne düşünüyorsunuz?

BAŞKAN- Karşılıklı konuşmalım efendim. Konuşmaya devam edin lütfen.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden)- Sayın Emekçi, önce sorularına cevap versinler de sonra konuşuruz.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- İşinize gelmez ama.

SERDAR DENKTAŞ- (Yerinden)(Devamla)- Gelir, gelir işimize.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Gel partiye de ...

ERKAN EMEKÇİ (Devamla), Şimdi, aldığımız bilgilere göre bicomunal projeler çerçevesinde Kardiyoloji Enstitüsünün de bu tarafta yapılması doğrultusunda bir istem belirtiyorsunuz. Zannediyorum bu istem ve ciddi yaklaşımlarınızı ortaya koyamazsanız ...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - CTP'nin politikasını getirdi.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Elektroniğe kardiyografi cihazı alındığı gibi herhalde Kardiyoloji Enstitüsü için de bir veya iki tane ikame cihazı verilir, geriye kalan para da başka amaçlar doğrultusunda yansıtılır.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - CTP'nin politikasını söylen. Tımarhanenin tepesinde neyi kuracak Başbakan?

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)- Vasiliou'nun karısı da başkanı olacak o enstitünün.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Evet siz projelerle sağlıklı kararlarınızı ortaya koyamadığınız için, engelleyemediğiniz gibi yalnız protestolarla yetindiniz ve bu doğrultuda gerçekleştirilen seminere de katılmama kararı aldınız. Ancak Rumlar yine bizden önde hareket ederek bu açığı Türkiye'den, Türk doktorlarını buraya davet ederek bu seminerde kendilerine yer vermişler ve bizim bıraktığımız boşluğu maalesef Türkiye'den gelen Türk doktorlar tarafından kapatmışlardır ve daha da acısı, daha da acısı şudur: Bu tür hekimler Atina ve Lârnaka üzerinden buraya gelmişlerdir ve maalesef Dışişlerimizin bu konuda herhangi bir çabası, girişimi gözlenememiştir. Biz bu konuda da herhalde sizlerden yanıt bekleyeceğiz.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden) - Onun hesabını da?

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Bunun hesabını da vermeyeceksiniz, neyin hesabını vereceksiniz Sayın Erbilen?

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Amerika'nın hesabını verecek...

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Vereceksiniz, tabii vereceksiniz.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Türkiye'nin hesabını verecek. Çok mühim bir devlet olduk biz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Bu dünyada hesap veremeyeceksiniz ama öbür dünyada bakalım ne yapacaksın?

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden) - Allah uzun ömür versin.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Niçin veremeyecek?

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Evet, ben özetle şunu sormak istiyorum. bicomunal projelerle ilgili hükümetinizin tavrı ne olacaktır? Bu projeler devam edecek mi yoksa bu şekilde kararsızlığınız ve tutarsız yaklaşımlarınız sürececek mi? Ve bir soru daha sormak istiyorum konuşmamın sonunda. Güneyde gerçekleştirilmekte olan Nöroloji ve Genetik Hastanesinin direktörlüğüne Rum basınından aldığımız bilgiye göre halen Londra'da eğitim gören bir Türk doktorun atanacağını belirtilmektedir. Bu konuda bilginiz var mı? Bizi aydınlatırsanız memnun olacağız. Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim. Cevap?

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)- Var başka, var konuşsun ondan sonra.

BAŞKAN - Buyur, cevap hakkınız...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Tabii tabii cevap vereceğim ama bir kişi daha var galiba.

BAŞKAN - Sayın Kenan, "Vergi"ydi.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Üçüncü konuşma Ergün Vehbi arkadaşımızdır, ikinciye alabilirsiniz aynen sağlık konusu ile ilgili olduğu için ikisini arka arkaya alabilirsiniz.

- 539 -

BAŞKAN - Bir itiraz var mı efendim yer değiştirmeye?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Değiştirsın.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Sırasını değiştirelim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Şimdi gündem dışı konuşma SDP Lefkoşa Milletvekili Ergün Vehbi'nin "Sağlık Sorunları ve Sağlık Personelinin Özlük Hakları" konulu gündem dışı konuşma.

KÂTİP -

26.10.1992

KKTC Meclis Başkanlığına,

"Sağlık Sorunları ve Sağlık Personelinin Özlük Hakları" konulu gündem dışı konuşma yapmak istiyorum.

Gerekli işlem için durumu saygılarımla bilginize sunarım.

Ergün Vehbi

SDP Lefkoşa Milletvekili.

BAŞKAN - Buyurun.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün ülkemizin sağlık sorunları ile ilişkili olarak muhtelif sendikaların müştereklik içinde bir grevi yer almaktadır. Üç saatlik hastanelerde uyarı grevi vardır. Bu nedenle güncelliği itibarıyla ben de genel sağlık sorunlarına bu kürsüden değinmek istedim. Ancak gördüğüm kadarı ile Sayın Erkan Emekçi konuşmasında oldukça detaylı olarak konuları eleştirmiş, gündeme getirmiştir. Bu nedenle ben işin bu kısmını kısa tutmak niyetindeyim. Ancak hakkımı kullanırken, gündem dışı konuşmaya toplumumuzun, bireylerin değil de toplumumuzun genel olarak uzun vadeli sağlığını ilgilendiren Kıbrıs Sorunu ile başlamak istiyorum.

Her ne kadar da müracaatımda Kıbrıs Sorunu öncelik olarak gündeme getireceğimi bildirmediysem de genel olarak toplumu ilgilendiren en önemli bir sorunumuz olduğuna göre arkadaşların ve Sayın Başkanın insafına sığınarak bazı konulara değinmek istiyorum. Malum olduğu vechile 26 Ekim Randevusu dün akşam gerçekleşmedi. Dünkü Bileşmiş Milletlerdeki Kıbrıs Türk Toplumuna karşı davranışı bir kez daha şu gerçeği ortaya koymuş bulunmaktadır. Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin niyeti aslında üzüm yemek değil bağcıyı dövmektir. Neden? Sorunu çözmeye yönelik alınmış görüşler 26 Ekim tarihine kadar Birleşmiş Milletler cephesinden gelmemiştir. Buna rağmen bir iyi niyet göstergesi olarak Mecliste temsil edilen partiler oybirliği ile aldıkları bir karar ile Sayın Cumhurbaşkanınının 26 Ekim Randevusuna gitmesini kararlaştırmıştır. Toplumun Meclis dışında bulunan diğer partiler de bu görüşe dolaylı da olsa şu veya bu gerekçelerle de olsa destek vermiştir. Yani Kıbrıs Türk Toplumunda Meclis içi ve Meclis dışı siyasal partilerin tümü 26 Ekim Randevusuna gidilmesi yönünde karar almıştır. Bu yaklaşım Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından olumlu bir yaklaşım olarak kabul edilmeli ve bu çerçevede Kıbrıs Türk Halkının gereksinimlerine yanıt verecek değişikliklere de yönelmelidir. Oysa tam tersi bir tavır içinde olduğu gözlemleniyor. Bugüne kadar yıllardır sürmekte olan toplumlaraarası görüşmelerin bir günde, bir kalem oynatmakla değiştirilmek istenmektedir. Nedir bu statü? Kıbrıs Türk Halkının Uluslararası Platformlarda tek eşit siyasal statü ile katılmalıdır. Toplantılar Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin gözetiminde iyi niyet çerçevesinde yaptığı görüşmelerde idi. Yani Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin nezaretindeki görüşmelerde Kıbrıs Türk Halkı, Kıbrıs Rum Halkı şeklinde temsiliyet vardı. Ve yine bu görüşmelerde Kıbrıs Türk Halkının Toplum Lideri. Kıbrıs Rum Halkının toplum lideri diye temsil edilmekte idi. Oysa aldığımız bilgilere göre, yayınlanan resmi belgelere göre Butros Gali Hazretleri bir çırpıda

bu statüyü Rumlar leyhine değiştirmek istemiş ve yeni bir emrivakiyi Kıbrıs Türk Halkının Liderinin önüne sürmekten çekinmemiştir. Gördüğüm kadarı ile Rum tarafı lideri değil. Artık Sayın Vasilou Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kıbrıs ve Kıbrıs Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı olarak, Sayın Denktaş'ı da Kıbrıs Türk Halkının Lideri olarak kabul etmek eyilimindedir. Bu statü sorunu çözümlenmedikçe Sayın Cumhurbaşkanımız heyeti ile birlikte görüşmelere katılmayı reddetmesi müsvet bir tavidir. Ve her halukarda en azından ben kendi partim adına Sosyal Demokrat Parti adına Sayın Cumhurbaşkanına bu kürsüden, bu davranışına bu desteğimi iletmek arzusundayım. Bu arada...

BAŞKAN - Sayın konuşmacı Ergün Vehbi...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet, geçiyorum. Başından söylediğim gibi toplumun çok uzun vadeli sağlığını ilgilendiren, yani orda alınacak kararlar yaşamsal boyutta olacağı için bu konuya da değinmek istedim. Bir cümle ile bunu bağlayım. Ne yazık ki toplumumuzu temsil edilen siyasal partilerden Meclis dışında olan partilerin lideri son günlerde Rum tarafında falanca köyde veya meşfekan konferansta verdiği demeçlerle görüşmelerin çıkmaza girme ihtimalinin tüm sorumluluğunu kendi toplumunun Liderine Sayın Cumhurbaşkanına yüklemeye çalışmaktadır. Sayın Cumhurbaşkanının tavırlarından, davranışlarından dolayı eleştirme başka şeydir. Çok önemli yaşamsal bir boyuttaki bir konferans öncesi Rum tarafındaki köylerde yapılan konferanslarda tek hedef olarak kendi liderini göstermek başka şeydir.

Bunu da bu kürsüden evrensel değerler edebiyatı ile kendi toplumunu ateşe atanlara bir eleştiri olarak getirmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu ülkede, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde özellikle son 5-6 yıl içinde herşeyde olduğu gibi sağlık hizmetlerinde de yozlaşma, gerileme, bozulma vardır. Buna şaşmamak gerekir. Bütçeleri %30'ları aşan boyutta açıklarla getirilen ve yıl sonunda da yine bu boyutta, hatta daha büyük açıklarla kapanan bir ülkede kamu hizmetinin her sektörde, her kesimde yozlaşmasını gayet doğal karşılamak gerekir. Önümüzdeki günlerde bütçe görüşmeleri başlayacaktır ve her konuda muhalefet olarak yıllardır en azından ben kendi açımdan söyleyim, 10-11 senedir getirdiğimiz eleştirileri burdan yineleyeceğiz ve söyleyeceğiz, ki bu bütçelerle kamu hizmetinin bozulması devam edecektir, sürecektir. Çünkü sağlıklı gelir kaynaklarına memleket ekonomisini oturtamadık. Sayın Maliye Bakanının açıkladığı bütçeden de anlaşılıyor ki önümüzdeki yıl da ekonomide büyük gerileme olacaktır. Böylesi yapıya ulaştırdığınız, getirdiğiniz bir toplumda trafik bozulmuşsa, eğer yargı bozulmuşsa, adalet yara almışsa, iskan sorunu bir kördüğümüne dönüşmüşse ve bu memlekette eğitim hizmetleri sürekli bir gerileme göstermişse, Londra'ya giden eroin ticaretinin merkezi haline gelmişse, Türkiye'deki ve bazı yazarların da ağzına ciklet olarak tevdi etmişsek pek tabii ki böyle bir yapıda sağlık hizmetleri de yozlaşacak, gerileyecek ve bugünkü düzeyine inecektir. Nitekim böyle oldu. Bugün herhalde Sayın Bakan da çıkıp bu kürsüden kendi bakanlığının, hastanelerin, genel olarak sağlık hizmetlerinin bu ülkede mükemmel

yürüdüğünü söyleyemeyecektir. Bu iddiada bulunamayacaktır. Bulunabilseydi 16 yıldır iktidarlarında en azından Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti halkını elektrikte olduğu gibi Rum hastanelerine muhtaç etmemeleri gerekirdi. Elektrik konusunda bir adım atılmış bulunuyor. Bağımsızlığımız en azından ümit ederiz ki bir kaç yıl içinde ortadan kalkmış bulunacaktır. Ancak, sağlık hizmetlerinde hâlâ halkımız tatmin olmadığı için Sayın Emekçi'nin daha teferruatlı bahsettiği konularda tatmin olmadığı için ya Avrupa'ya veya Türkiye'deki hastanelere veya tüm güvensizliğine karşın, geçmişteki toplumumuzun Rum hastanelerindeki bütün acı tecrübelerine rağmen Rum tarafında sağlık hizmeti aramaya muhtaç durumdadır ve ne yazık ki arıyor. İşte sağlık hizmetlerinin bu duruma gelmesinin nedelerini iyice araştırmak, çözmek gerekir. Pek tabii ki grev kutsal bir haktır. Ancak, ben bu kürsüden konuşma yaparken hiçbir kesimi sağlık sorunlarında suçtan arındırmak niyetinde değilim. Eğer yeterli diyalog yapılmamışsa, eğer yeterince sağlık hizmetlerinin düzeltilmesi yönünde doktor, sağlık personeli, Hükümet ve muhalefet bugüne dek yeterince işbirliği yapmamışsa, bunun sorumlusuyuz. Hepimiz bunun sorumlusuyuz. Fazla veya eksik de olsa bu payı kendimizde aramalıyız, bulmalıyız. Sayın Bakan değişik demeçlerinde bir sağlık yasası getirileceğinden, değişik birtakım tedbirlerin alınacağından, teçhizat eksikliklerinin giderileceğinden dem vurmakta ve kısa süre sonra işte ihtisas hastaneleri ve bir üniversitenin temelini bu memlekette atılarak sağlık sorunlarının en azından büyük oranda kaldırılacağından bahsetmektedir, konuşmaktadır.

Doğru olmasını temenni ediyoruz. Eğer bu olacaksa bu Sağlık Yasası sadece doktorlara yönelik çözümler getirmemelidir. Bugüne kadar hakikaten, gerçekten ezilmiş, horlanmış, çok güç koşullarda çalışmak mecburiyetinde kalmış tüm sağlık personelinin de kapsamasını diliyoruz. Onlara yönelik de tedbirlerin getirilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Bir başka sorun da özel hekimlik konusudur. Yani kangrenleşmiş bir sorundur. Bugün hastanelerde çalışan hekimler, doktorların yanında bir o kadar da dışta kliniklerde çalışan hekimler vardır. Bu getirilecek olan politikalarla , bu sağlık yasaları ile bu sorunların kökünden çözümlenmesi gerektiğine inanıyoruz. Bugün hastaneler dışındaki hekimler de üvey evlat muamelesi görmektedir. Eğer sağlık hizmetlerinde özel girişimciliği de bir rekabet olarak hükümet destekliyse, dıştaki hakimlerin de bugün sadece kendi aileleri çerçevesinde hizmet verir durumdan kurtarılmaları gerektiğinin bilincinde olması gerekir. Hükümetin bu politikalarını gerçekten öğrenmek istiyoruz. Burada büyük bir ayrıcalık vardır. Devlet hizmetindeki hekim devletin bütün olanaklarından istifade etmekte devletin tehzizatından istifade etmekte, kendi özel kliniğinin'de bu avantajla kullanabilmektedir. Buna ek olarak da ülkemizde Sosyal Sigorta hizmetinden de yani tek yönlü olarak istifade etmektedir. Böylesi koşullarda özel hekimlerin buna nasıl rekabet edeceğini Sayın Bakan bize anlatırsa, biz de memnun oluruz. Sosyal Demokrat Parti olarak özel hekimliği savunmak istemiyorum. Biz sosyal sağlık hizmetlerinde tam sosyalizasyonu, mutlak sosyalizasyonu savunan ve savunmaya da devam edecek onları bir partiyiz. Eğer sağlık hizmetlerinde gerçekçi atılım yapmak istiyorsanız bu uydurmaca işte özel sektör hekimliğini de devletin entegrasyonu içine almak onları da rehabilite etmek ve tek sosyal güvenlik

çerçevesinde sağlık hizmetlerini tam bir devlet kontroluna almak mecburiyetindedesiniz. Çünkü sağlıkla oyun olmaz. Sağlık işleri onun bunun kaprislerine, bazı doktorların kendi hırslarına kurban edilmeyecek kadar önemli bir husustur. Şimdi umut edelim ki bu grevle hükümete bir uyarı olur. Doktorlar, özel doktorlar, devlet doktorları, devlette çalışan tüm sağlık personeli bir bütün içinde ele alın ve kısa sürede çağdaş, reformist bir yasa ile hükümet karşımıza çıkar. Sayın Bakana bakılırsa bunu yapmak üzere çalışmalar yapılmaktadır. Girişimler tamamlanmak üzeredir. İşte ihtisas hastaneleri, üniversiteler de ufuktadır. Peki bunları ne ile yapacaksınız? Eğer zati şungur yeteneğiniz yoksa, eğer sihirbaz değilseniz bu bahsettiğiniz hususların gerçekleşmesinin paraya dayandığını çok iyi bilmektesiniz. Bu bakımdan ben bu söylenenleri teyit eden unsurun bütçede olduğuna inanıyorum. Sayın Bakan bunları gerçekleştirecekse temenni edelim ki 1993 Bütçesine sağlık hizmetlerini en azından iki katına çıkarılmış biçimde getirilsin. İki katına çıkarılsa da çağdaş devletler düzeyine bütçe bakımından, sağlık hizmetlerine verilen önem bakımından çağdaş ülkeler düzeyine getiremeyeceğiz. Ama hiç olmazsa bir atılım yapabiliriz. Bir başlangıç yapabiliriz. Ve gelecekte sağlık hizmetlerine bütçeden, devlet kaynaklarından ayıracağımız fonları daya da büyütme olanağını buluruz.

1993 bütçesinde böyle bir atılım görmediğimizi, duymadığımızı burdan söylemek istiyorum. Eğer Sayın bakan bu vaad ettiklerini yapmak niyetinde ise bütçe kaynaklarını zorlamak, artırmak ve bizden de bu konuda destek almak zorundadır. Eğer böyle bir takdimle gelirse, kendisine destek vereceğimizi şimdiden söz veririz. Yalnız bizim gördüğümüz böyle bir atılım yoktur. Biz, sadece işte güneşe gitmek ya da yurtdışına gitmek isteyenlere kızmakla zaman geçiriyoruz. Bir kez daha tekrar ediyorum. Hiç kimse kendi gönlünden Rum hastanelerine gitmeyi tercih etmez. Ama eğer oraya gidenlerin bulunduğu hizmet sizin kendi vatandaşınıza verdiğiniz, siz işte bizim nüfusumuz bunu kaldırmaz gibi sağlık hizmetlerinde de ekonomik düşünce ile hareket ederseniz daha uzun süre işte bunlar da Rum hayranı, Rum hastanelerine gitmek istiyorlar diye yakınırırsınız ama halkımız da ne yazık ki bizim hastanelerimiz, bizim ülkemiz dışında şifa aramaya devam eder. Temenni edelim ki 1993 sağlık hizmetleri ve sağlık personeli açısından bir reformcu yıl, bir atılım yılı olsun. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Buyurun Sayın Bakan.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(yerinden) - Sıra bugün sende.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) - Demek ki sıra iledir bu iş.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Gazetelerdeki reklama da üzüldük Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;
Sayın Kenan Akın'ın dediği gibi bu haftaki gündem ve gündeme getirilmesine gerçekten memnun olduğumu belirtmek isterim. Çünkü sağlık önemli bir konudur. Erkan Emekçi arkadaşımın konuşmalarından başlayım. Sağlık Yasası ve bugünkü grev konusu ile ilgili. Biliyorsunuz 7/79 sayılı Kamu Görevlileri Yasası içerisinde hekimler de alınmış, o yasa kapsamı içerisinde ve denmiş ki siz şöyle çalışacaksınız. Full-time çalışacaksınız. Muayenehanelerinizi kapatacaksınız, gazetelere ilan veriniz. Herkes de ilan verdi gazetelere , muayenehane kapattı ve %40 tahsisat alacaksınız ve bu şekilde çalışma öngörülmüş. Aradan herhalde pek altı ay gibi bir zaman geçti, ki iki arkadaşımız da çok iyi bilecekler o zaman kendileri de kamu görevlisi idiler. Aradan, Sayın Ali Atun zamanında geçti bu yasa, beş tane de bakan değişti. Daha sonra bir defakto durum ortaya geldi, kendileri de bu defakto durumun içerisinde idi her iki muhalefet milletvekili arkadaşım. Yani hem full-time çalıştılar %40 tahsisat aldılar, hem de kliniklerini çalıştırdılar. Yani bunu yalnız onlar değil, herkes yaptı. Ama döndü herkes aynı şeyi şikayet etmeye başladı. Biz de şikayet ettik. Yani...

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden) - Devlet ne yaptı bu ara.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Şimdi ona da geleceğim, merak etme. Şimdi bizim üzerinde durduğumuz husus şu idi. Bir çalışma şeklini ille de böyle çalışacaksın diye empoze etme yerine bir seçenek tanıyalım, diyelim ki full-time koşulları budur, part-time koşulları budur, sözleşmeli koşulları budur. Hatta Avrupa ülkelerinde vardır. Gelir iki saat, üç saat çalışır, onun konsultan hizmetini satın alırsın. Bu şekilde çalıştırma benim anlayışıma göre daha doğrudu ve o yönden hareket ederek bir yasa hazırlayalım dedik ve biz ilgili kuruluşlarla bir diyalog başlattık ve bu diyalog günlerce, aylarca devam etti. Hatta gün oldu Tıp-İş Başkanı iki defa günde makamıma geldiği oldu. Bir baktık ki bu temaslar kesildi. Diğer sendikalar devreye girdi ve bugünkü birtakım istekler başladı. O istekleri de size şimdi okuyacağım. Ve bugünkü grev meydana geldi. İstekleri okuyorum, KITAMS'ın çıkarmış olduğu.

1. Tüm sağlık hizmeti çalışanlarına, idari kadro dahil, brüt maaşlarının %40 kadarı iş riski ödeneği;
2. Vardiya ile çalışan sağlık personeline çalışma koşullarının ağırlığından dolayı brüt maaşlarının %20 kadarı vardiya ödeneği;
3. Şu anda angarya olarak on-call hizmeti sürdüren sağlık personeline brüt maaşlarının %30 kadarı on-call ödeneği;
4. İdari görev ifa eden personele hiyerarşik silsileye göre belirlenecek makam ödeneği;
5. Özel hastalardan alınacak ücret ve primlerin belli bir oranı hekimler yanında hizmeti geçen diğer personele de paylaşılmalı;
6. Sağlık ocaklarında görevlendirilen veya ikamet mecburiyetine zorlanan personele lojman tahsis edilmeli ve tüm personele %30 kira tahsisatı verilmeli;
7. Haberleşmeden %50 muafiyet sağlanmalı.

Hizmet analizleri neticelerine ve eğitim ile kıdeme göre yeni bir barem tablosu hayata geçirilmeli, Yasa ve Yasa Tasarısında on call çalışacak personele bölgede ikamet mecburiyeti getirilmesi Anayasa'ya aykırılıktan iptal edilmeli, Fizyoterapistler, kimyagerler, eczacılar gibi bazı hizmetleri yürütenlere bu hizmetlerin ayrı özelliği dikkate alınarak ek tahsisat verilmeli. İhtiyaca uygun ve sayıda kadrolar belirlenmeli tayin ve terfiler vakit geçirilmeden yapılmalı. On beş yıl hizmetini dolduran veya belli bir yaşın üzerinde olan personel gece nöbetlerinden muaf tutulmalı. Gece görev yüklenen personele %10 gece çalışma ödeneği verilmeli. Çalışanların kreş sorununa çözüm getirilmeli. Sağlık hizmetlerinde çalışanların bu hizmetleri yerine getirmek için yapmış oldukları eğitim süresi hizmetten sayılmalı. Yıpranmadan dolayı kadın hastabakıcıların emeklilik sürelerine üçte bir ekleme yapılmalı. Bir anlamda çalışanların yönetime iştirakleri demek olan, sağlık hizmetinde sistem oluşturulmasında katkısı olacak olan sağlık hizmetleri bilimsel danışma, eğitim ve koordinasyon kurulu oluşturulmalı ve bu kurulda sendikamız yeterli sayıda üye ile temsil edilmeli. Sağlık hizmetinde Kamu Hizmeti Komisyonu olarak görev yapacak komisyona sizlerin temsilcileri olarak sendikamızdan iki üye katılmalı. Sağlık hizmeti verilen kuruluşların döner sermayeli kuruluşlar haline dönüştürülmesi görüşü olayın her toplun her kesiminde tartışılması, sistemin detayları ile birlikte bir bütün olarak tasarılaştırılması sonrasında ele alınıp değerlendirilmeli. Bu arada sağlık hizmetinde devlet bütçesinden ayrılan pay artırılmalı. Görev icabı seyahat eden personel sigortalanmalı. Yasanın çıkarılmasından sonra gerek bu yasanın uygulanmasında ve gerekse yapılacak intibaklarda sendikamız da görev yüklenmeli. Tüm bunlara ilaveten hamilelik izninin 60 gün önce ve 60 gün sonra olacak şekilde düzenlenmeli.

Doktorlara da şu anda aldıkları %40 on call tahsisatı üzerine %70 tahsisat verilmeli. Yani bu ne demektir arkadaşlar?

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan o angarya kelimesini kabulleniyor. Doğru mudur yani, kabul ediyor musunuz?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Bir dakika bitireyim konuşmamı da sonra çıkar sen de konuşursun.

Yani bu demektir ki bu işi yapmayın. Bu özet olarak söylenmek istendi. Yapmayın ve biz greve gidelim. Özet olarak bu. Yani bunu siz getireceksiniz ve bütün ülkedeki kamu dengelerini bozacaksınız. Bu sözkonusu değildir. Ve bugün bakın, bugün greve KTAMS greve gitti. Çağ-Sen greve gitmedi.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)
Kamu temizler bunu.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Neden? Alın ondan sonraki şeyinizi. Bundan sonra gelecek olan ayın 31'inde olacak bir başka seçimi düşünün ve neden bu grevin olduğunun lütfen kararını siz verin. Ben bunun dışında başka birşey bu konuda söylemek istemiyorum. Biz bunlara ciddi yaklaşmak istiyoruz, ilmi yaklaşmak istiyoruz. Seçeneği ortaya koyuyoruz. Diyoruz ki hayır KTAMS koşulları budur. Ama uyacaksın. KTAMS koşulları budur buyurun. Ama olmayacak şeyleri istemek demek ki birşey yapmayın demektir. Halbuki biz yapmak istiyoruz. Düzeltmek istiyoruz. Onun için bu konuyu herhalde bu şekli ile değerlendirirseniz sanırım çok daha doğru bir yargıya varmış olacaksınız.

Güzelyurt Hastanesi konusuna gelince; şimdi Güzelyurtluların bizden istediği şeydu. 24 saat açık bir yerimiz olsun. Başımız ağrıdığı zaman gidebileceğimiz, tansiyonumuzu ölçebileceğimiz, iğne yapabileceğimiz. Çünkü düşünün siz iki tane çok yakın bölge içerisinde iki genel hastane kurmamız mümkün değildir. Ve yanlıştır da. Yani çalışmayacak bir müesseseyi, alın işte Cengiz Topel'i. Ben statistikleri veriyorum. Eskiye nazaran bir artma vardır hasta sayısında. Daha mükemmel doğru bir gidiş vardır. Ama iki tane genel hastaneyi aynı yerde yaşatmak mümkün değildir. Pratik değildir. Doğru değildir. Onun için ne olacaktır? Ya Cengiz Topel'i oraya taşıyacaksınız, Cengiz Topel'i bir dal hastanesi yapacaksınız ki bugünkü ortamda bu mümkün değil. Veyahutta oraya bir dal hastanesi yapacaksınız. Biz nerden hareket ettik. Dedik ki kroniker doldu ve gerçekten çok sayıda, şu anda boş yatağı yoktur bir ihtiyaç vardır, talep fazladır. O halde biz, Güzelyurt Hastanesine Göğüs Hastanesini taşıyalım. Başka ülkelerde de böyledir. Ve kronikleri de büyütelim. Şimdi bir sav ileri sürüldü ve dendi ki siz tüberkuloslu hastaları siz Güzelyurt'ta mı taşıyacaksınız Güzelyurtlulara. Ya biz o yaşlı zavallı kadınların yanında tutuyoruz da tüberkulozun en azından meslektaşlarımız bilecektir. Artık bugün tüberkuloz diye bir olay yoktur, kalmamıştır. Ve öyle bir tehlike sözkonusu değildir. Yani bunu bu şekilde istismar etmenin manası yoktur. En az... onun için zaten arkadaşım bu konuyu vurgulamadı. Teşekkür ediyorum kendisine. Yani dememiştir tüberkulozu taşıyorsunuz Güzelyurt'a. En azından bunu söylememiştir. Söylememiştir. Çünkü doğrusu budur. Yoktur böyle bir olay artık. Dünyada kalmamıştır. Biz ülkemizde tüberkuloz aşısını da kaldırdık. Yoktur. Olan birkaç vakka, gayet akut vakke. Hemen tedaviye alınır ve hiç bulaştırma diye birşey sözkonusu değildir. O zamsn biz hemşirelerimizi niye çalıştırıyoruz tüberkulos bulaşacaksa o insanlara yazık değil mi bu mentalite ile gidilirse eğer. Niye çalıştırıyoruz hemşirelerimizi, doktorlarımızı orda Yok öyle birşey.

Bu hizmetten kaynaklanan, yani hizmetin daha rantabil çalışma daha fizibil hale getirmek için düşünülmüş bir olaydır Güzelyurt konusu. Yoksa istismar edileceği gibi şeklinde tüberkülozu Güzelyurt'a taşıyorsunuz. E, tüberkülozu yaşlı annelerin yanına niye taşıyoruz? O personeli niye orda tutuyoruz? O doktorları orada niye tutuyoruz madem ki bulaştıracamız bu hastalığı kendilerine? Biz aşı da yapmıyoruz bu memlekette. Tüberküloz aşısını da kaldırdık bu memlekette Son Sağlık Teşkilatına biz verilerimizi verdik. Bizim istatistiklerimize baktılar, sizin aşı yapmanıza gerek yok dediler. Şimdi polio da öyle. Bizim verilerimize baktılar, dediler ki siz artık, gelen seneden itibaren polioyu da kaldırın, yapmayın. Yani bu derece gayet iyi ve bilinçli bizim insanımız. Bronkoskopi konusu dendi. Bir bronkoskopi yapan arkadaşımız vardır, eğitimini de aldı. Tekrar gönderiyoruz, yeni alet de aldık. Biz Güzelyurt'a bir de röntgen kuruyoruz. Röntgen şu anda orada, kurşunlanacak yalnız odası. O da hazırdır. Laboratuvar konusuna gelince zaten bazı laboratuvarlar Lefkoşa'da yapılıyor. Yani Mağusa'da bile yapılmıyor, Lefkoşa'ya geliyor. E, Mağusa'dan Lefkoşa'ya gelebiliyor da, zaten Aşıklar Tepesi'nden Gönyeli'den Lefkoşa'ya gelebiliyor beş dakika fark ediyor veya on dakika en fazla bilemediniz. Niye Lefkoşa'ya gelemiyor mi, gelebilir. Yani bu bir sorun olarak bunu aktarmak bile bana göre yanlış. Biz, oraya bir de personel açısından da düşündük. Şu anda göğüs hastalıklarında çalışan ve Güzelyurt'ta oturan personel var. En azından o oraya gitmiş olacak. Bir kısım personeli de Lefkoşa'ya alıp, Güzelyurt'ta oturup da Lefkoşa'da çalışan personeli oraya aktarmış olacağız ve personel içerisinde de bir rahatlık getirmiş olacağız düşüncesinde idik.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Mağusa'ya diyaliz makinalarını niye getirmiyorsunuz?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Geliyor, geliyor. İki tane. Bir tane alındı, bir tane de ben vereceğim. İki tane.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Bir tane de çalışmıyor.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - İşte iki tane gelecek. Onun ihalesine çıkacağız, su sisteminin. Su sistemi olmadan kuramazsınız zaten onu. Onu kuracağız. Yasa katılımcı bir şekilde hazırlansın dendi. benim kişi olarak prensibim, katılımcılığa hep önem verdim, hep özen gösterdim. İşte İş Yasası bunun misalidir. İşte Sağlık Yasa Tasarısı da sendikalarla birlikte çalışarak, hekimlerle birlikte düşünerek yapılmış. Ama son araya bu anormal istekler girince, artık bu demektir ki siz bu işten vazgeçin, yapmayın ve biz...

İSKAN BAKANI HASAN YUMUK (Yerinden) - Sendikacılara hitap ediyor.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Şimdi gelelim Başhekim konusuna. Teşekkür ederim bu konuyu açtığı için. Ama artık her şeyin de, artık açığa çıkması, söylenmesi ve konuşulması lazım. Bakan olduğum zaman bana şöyle birşey intikal etti. Dendi ki, Başhekim hastaneye tavuk verir, piliç verir ve kokmuş da piliçler, attık. Çağırdım, ihaleyi sen mi kazandın dedim, hayır. Ama bir baktım ki ihale fiyatına verir. Dedim ki sen o atılan tavukların parasını ödeyeceksin. Ödedi. Bir daha da tavuk da vermeyeceksin. Sana müsaadem de yoktur. İhaleyi kim kazandı ise, o verecektir. Ona da ses çıkarmadı. İlk falsosu idi bu. Bir baktık ki hastanede bir yönetim boşluğu var. Bana bugün o arkadaşların da dahil hiçbir kişi hastanede çalışan doktor bir günden bir güne gelip de şu Başhekim çok iyi bir Başhekimdir dememiştir. Varsa bir kişi çıksın. Bilakis aksini söylemiştir.

Hatta Sayın Cumhurbaşkanı bile bana Şu baŐhekimi ne yapacaksın demiştir. Biz, "yoluna sokacağız" efendim dedik ve TŒrkiye'de tek olan bir uzmanı, hem branŐında, hem TŒrkiye'de tek. Ben 1990'da Ankara'ya gittiğim zaman Sağlık Daire Başkanı olan bir arkadaŐımızı burda askerlik yaparken Kolordudan rica ettik, dedik ki çok çok kıymetli bir arkadaş, halk sağlığı uzmanı ve Huston'da hastane idareciliği ũzerine master yapmış. Bir tek, TŒrkiye'de başka yok. Bizim hastanelerimizi bir denetlesin, incelesin ve bize bir rapor sunsun.

Gezdi, inceledi bütün hastahaneleri dolaştı. Lefkoşa önce, sonra diğer kaza hastanelerimizi gezdi ve bize bir rapor hazırladı ve rapoda söylediği şeydi. Sayın Bakan, siz dünyanın en güzel sistemini de kursanız, finansman yönünden en iyi duruma da gelseniz bu tip idarecilerle bu işi götüremezsiniz.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - O idarecileri kim getirdi?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Bir dakika kardeşim, bırakın konuşayım, sonra sen de konuşursun.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - O idarecileri kim atadı onu da söyleyin.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Bırakın onu şimdi.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Nasıl bırakın? 16,18 yıldır iktidarda sensin, sen değiştireceksin onu.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Ne ise ben olayı anlatayım, ondan sonra sen kalkar sorarsın. Ondan sonra biz bu arkadaşlara dedik ki, biz bu rapor ışığında böldük görevleri. Hastahane başhekim, başyardımcısı, şu,şu,şu görevleri yapacak. Efendim?

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hepsi içindir bu yoksa yalnız onun için ?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Yalnız onun için dedik. Başhekim, başhekim yardımcısı hastahane şu, şu, şu işlerden sorumlu olacak, başhemşire şu işlerden sorumlu olacak, idare amirleri şu, şu, şu görevleri yapacaktır.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Bakan ne yapacak onu da söyle bize?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Sonra söyleyeceğim onu sana.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Yok söyle , şimdi söyle tutanaklara geçsin bakalım..

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Ve oturduk bu arkadaşımıza yazdık...

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Sağlık Bakanı ne iş yapacak yazdınız mı onu da?

BAŞKAN - Lütfen efendim lütfen.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Yazdım ne yapacağını, onu senden öğrenecek de değilim yani.

BAŞKAN - Lütfen efendim.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Onu sonra çıkar sorarsın, cevabını da alırsın .

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Anayasaya göre açıkla sen onu.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Ve kalktık o arkadaşına bunu yazdık. Verdiği cevap, ben bunu uygulamam ve uygulatmam, emrini verdi, görevi de yapmadı. Onu da reddetti ve müteaddit defalar kendisini çağırıp ikaz ettim. Gel dedim, sen benim arkadaşımın, bu görevleri bu şekilde yap, senden benim başka bir şey istediğim yok. Bunu da yapmadı ve yapmayacağını da söyledi. Arkasından hastahane bir olay oldu, bir adam sahte evrak düzenledi, bir hafta saklı kaldı, olayı 15 gün evvel oldu ve ben 15 gün sonra bir cumartesi olayı gazetede öğrendim. Kendisine telefon açtım, niye söylemedin bunu bana? Kesinlikle ne yazmış, ne sözlü hiçkimseye söylememiş, bir gece evvel müdüre yemekte söylemiş. Bu ciddiyetsizliktir, bu şekilde idarecileri siz orda tuttuğunuz zaman devleti tahrip edersiniz. Kim isterse olsun, yakasındaki rozet ne olursa olsun, devleti tahrip etme kimsenin hakkı değildir. Ve kendisine o adamı hastahaneye sokmaması için on defa da ikaz ettim. Bu adamı hastahaneye sokma dedim ve her gittiğimde de odasında buldum adamı. Tabii o olay oldu, bize de haber vermedi, aradan 15 gün geçti, gazetede okuyunca artık buraya da geldi. Tedbir almak mecburiyetim vardı, aksi takdirde bana hesap sormanız lazım. Ben de tedbir aldım, bu tertibi yaptım. Hukuk Dairesi bu yönde kendisini suçsuz buldu, önce oradan suçsuzluğu takibat gerekmediğini söyledi. Bunun üzerine bir baktık ki bir yerel

gazetede dört gün tefrika halinde hem Bakanı, hem devleti, hem gizli olması gereken evrakları yayınladı. Bu bir kamu görevlisinin...

ERKAN EMEKÇİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Gizli evrak hangisidir Sayın Bakan onu da söyleyebilir misiniz? Gizli evrak dediğiniz...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (DEVAMLA) - Sağlık Kurulu.

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - Yani siz sağlık kurulundan her geçene onay mı veriyorsunuz?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Gayet tabii, kim verecek onayı?

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - Sağlık Kurulu değil, bakan olarak siz...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Hayır efendim, Sağlık Kurulu verecek kararı, biz onaylarız, gitsin deriz.

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - O zaman gizliliği yok, Sağlık Kurulu açık yapıyor.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Ne ise hiçbir evrakı açıklamak görevi değildir.

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - Gizli evrak değil Sayın Bakan.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Gizli evrak değil efendim.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Olsun veya olmasın. Gizlilik kelimesini kaldırdı, hiçbir evrak varsa....

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - Bakan mı söylüyor yurt dışına gidecek olanı?

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Şimdi Sayın Bakan doktoru savunmuyoruz biz burada.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla)-Neyi savunuyorsunuz?

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Yapılan olaylara baktığını zama şu anda sizin o imzalı kağıdınız gerçekten de yani mantığa uygun mu? Biz Öztekin Beyi savunmuyoruz burada.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Ne münasebet , hayır efendim. Ona da geleceğim, onu da anlatacağım size. O Sağlık Kurulu olayını da, onu da anlatacağım size bekleyin. Şimdi bak, sonra çıkar konuşursun.

Ve biz devleti korumak mecburiyetindeydik ve kalktı bu olayı bir kamu görevlisinin bu şekilde bir olaya sebebiyet veremeyeceği, gazetelere de bu şekilde tefrikat yapamayacağı gerekçesi ile tekrar kendisini interdirt yaptık.

Şu anda yargılanmaktadır. Her ne pahasına olursa olsun bu arkadaş artık bu görevi yapamaz demektir. Hal bu raddeye geldikten sonra, bu mümkün değildir. Siz dört gün tefrika halinde yazacaksınız, söyleceksiniz, hakaret edeceksiniz, evrakları gazetelere vereceksiniz ve ondan sonra orada Başhekim olarak duracaksınız. Bu, bizim devlet anlayışımıza ve devleti koruma, kamu görevlisini koruma ve müesseseleri koruma anlayışımızın dışında bir olaydır.

Sağlık Kurulu konusuna gelince; ben, geldiğim zaman, Sağlık Kurulu şöyle iş yapıyordu. Bir Çocuk Hastalıkları Uzmanı, Klinik Şefi, bir Dahiliye Klinik Şefi, bir de Cerrahi Klinik Şefi. Üç tane doktor. Hiç bunlar değişmiyor ve sağda solda da bu arkadaşlar bir günah dahi olsa, hiçbir şey, hiçbir şeye adları karışmamış olsa, biri kurula gider işi olmazsa, benden rüşvet istedi de onun için işi yapmadı der. Yani aynı şahısları siz orada tuttuğunuz müddetçe, o arkadaşları da devamlı zan altında tutmuş oluyorsunuz. Biz dedik ki, Sağlık Kurulu böyle olmaz. Nedir vak'a? Ahmet'in vak'ası, Mehmet'in vak'ası. Hatta dışarıdaki doktorun vak'ası Sağlık Kuruluna gelince, hastasını savunacak. Ama oy hakkı olmayacak. Bunun dışında kimlerin gireceğinin kararını, Bakanlığım bu yükü sırtına alıyor ve değiştiriyor isimleri. Diyor, bir tane gelsin Güzelyurt'taki doktor, bir tane Lefkoşa'daki doktor, bir tane Mağusa'daki doktor gelsin veyahutta üç tane, her vak'a için değişik doktor. Niye? Hastalık, değişik bir hastalık olur. Değişik bir hastalık olur meselâ ürolojiyi alâkadar eden bir hastalık, senin branşın. E, üroloji ile alâkalı, bu üç kişiden hangisi üroloji ile alâkalı? Çocukçu mu, dahiliyeci mi, cerrah mı? Bu, mantıklı birşey mi bu? Lütfen yerinden söyle bunu mantıklıysa.

ERKAN EMEKÇİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Şimdi, doktoru tespit etmenize birşey demiyorum.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - E, niye...

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - Yalnız hangi hastanın gideceğine siz karar veriyorsunuz.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Ha, şimdi o evraklar...

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - Bu hasta uygundur, yurt dışına gidebilir...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Şimdi bakınız, onun...

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - Olayı saptırıyorsunuz.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Bir dakika bitireyim kardeşim. Onu da bitireyim, izah edeyim sana da ondan sonra konuş. Şimdi işin gülünçlüğüne bakın. Ben bir Mağusa Milletvekiliyim. O gazetede çıkan da Mağusa Hastanesinde çalışan bir personeli çizdim. Neden çizdim? E, bari okuyun altındaki teşhisi. Teşhis M.S. O kızcağız benim çok yakınım. Söz-konusu hastalık çıkmıştır, şu anda tedavisi yok. Ve üstelik de o günlerde Jefry Dean diye bu işte Kıbrıs'ta uğraşan uzman bir adam memleketteydi. Dedik ki, bu kızı götürüp de boşu boşuna Devletin parasını çar çur edeceğimize, zaten Jefry Dean burada, zaten tedavisi de belli, yok. E, ne gönderelim yani? O zaman daha çıkıp sormanız lâzım, yakınınızdır diye, Mağusa'lıdır diye, Mağusa Hastanesinde çalışırdı diye gönderdin demeniz lâzımdı. Halbuki ben aksini yaptım. Lütfen baksaydınız o çarpının kim olduğuna, altını da iyice okusaydınız. Onun için...

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - İşlerine gelmez Sayın Bakan.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Evet.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Belki UBP'li değil. UBP'li mi Sayın Bakan?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - O bi-communal proje...

evet, UBP'lidir. Bi-communal projelere gelince; şimdi bu bizim topluma çok affedersiniz, atılmak istenen bir kazıktı ve engellendi. Yani adam deveyi havudu ile yiyor o tarafta, Vasiliou'nun karısı bu M.S. projesinin Yönetim Kurulu Başkanı. Bizim ağzımıza bir parmak bal çalar, üç ay eğitime göndeririz Amerika'ya, onlar o tarafta. Dedik olacak gibi değil. Bu, mümkün değil.

ERKAN EMEKÇİ (Lefkoşa) (Yerinden) - İki yıl Güneye gönderdiniz Sayın Bakan. Üç ay Amerika olayı değil.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Bir dakika. Çağırılmış...

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - İki yıl devam etti bu proje. Gönderdiniz arkadaşları ve...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - İşte dedik ya biz bu projenin hakikaten bi-communal olacağını, ama hiçbir zaman bize Vasiliou'nun karısının bunun Yönetim Kurulu Başkanı olacağı söylenmemişti. Biz bunu Cyprus Mail Gazetesinde tesadüfen öğrendik ve onun üzerine sordumuzda da, isterseniz onu kaldıralım, onu götürelim diye cevap verdiler. Bizim söylediğimiz şu. Kalsın orada Vasiliou'nun hanımı. Ama kardiyoolojiyi de benim tarafıma yaparsan, o bi-communal projeye iştirak ederim. Yapmadığın taktirde, ben senin deveyi havuduyla yutasın diye seni sırtlayacak değilim. Yok. Çünkü biz bu projeden çekildiğimiz taktirde, o tarafa da yapılmaz. Bütün sıkıntıları odur. Onun için bizi oraya çekmek isterler. Ne yapıyorlar? Bir, iki eğitim, konferans, getirirler Rum tarafına, otururlar, yedirirler, içirirler, parayı bi-communal'den öderler. E? Biz de istismar konusu, yahu eğitime göndermiyorsunuz. Ya biz eğitime her ay Türkiye'den doktor getiriyoruz buraya. Ödüyoruz ve getiriyoruz. Her ay. Seminer yapıyoruz burada, biliyorsunuz siz de konuyu. O kadar önem veriyoruz.

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - Kardiyooloji için güvence aldınız mı hiç?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Kardiyoloji için eğer bize, yazdık kendilerine, bize Türk tarafında bu projeyi yapmadıkları takdirde kesinlikle biz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti olarak buna iştirak etmiyeceğimizi bildirdik. Bakanlar Kurulu Karar aldı.

ERKAN EMEKÇİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Kokteyle niçin katılıyordunuz?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Kokteyle katıl be kardeşim ne olmuş? Çağırırsın kokteyle, git bir dinle bakalım nedir orda konuşacakları.

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - Sayın Bakan bilimsel tartışma yapılıyor katılınmıyor ama diğer yanda açılışta kokteyle katılıyorsunuz. Bu bir çelişki değil mi?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - E, yavrum kokteyle katılmış en azından geçirilen günde çağırdılar.

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - Kokteyle gideri yani bi-communal projeyi tanıyoruz diyorsunuz kokteylde ama olay o noktaya geldiğinde bilimsel tartışmalar yapılıyor, reddediyorsunuz.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Yavrum bize kokteyl gelmedi, kokteylin bi-communali olamaz, sağlığın bi-communali olur evvela bunu öğren.

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - Vazgeçin Sayın Bakan, kokteylin amacı neydi?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Kokteylin bi-communali mi? Olur mu kardeşim yahu?

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - Nasıl olmaz?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Yahu bir açılış vardır, davet edilirsən...

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - Bi-communal¹ proje çerçevesinde yapılan açılış yemeğidir, kokteyldir.

BAŞKAN - Efendim karşılıklı konuşmayınız. Sayın Bakan devam edin.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Allah, allah. Attı, ortaya attı, biz etkinliğine katılmadık ama dedik ki müdüre, git dedik kardeşim, bir bakalım nedir bunların havası, bir gör de gel bize bildir. Biz katılmadık ki buna. Bir kokteyl olmuştur...

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Yeme, içme olunca iş değişir.

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sözlü ile nikâhlıyı karıştırdı bunlar.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Anlatın Sayın Bakan.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Öyle gerçekten sizin ağzınızdan CTP gibi düşünmenize üzüldüm.

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - Allah , Allah.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Anlaşın Sayın Bakan.

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - Tamam biz devrimci olduk.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Ha, Türkiye'den gelen doktorlar konusuna, o bizim konumuz değil, biz zamanında ikâz ettik Dışişleri Bakanlığımız vasıtası ile ilgili yere bildirdik ama o doktorlar Atül ailelerinden gelmiş gelmemiş beni ne alakadar eder, beni ne alakadar eder bu. Tuttum uçağını mı yakalayalım? Gelir, gelir o onun sorunudur benim sorunum değildir o ve...Efendim?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - O da sizin sorununuz, koymayın kendisini bakalım.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Ben koymadım ki.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Senin ülkenden giriş yapacaksa koyma kendisini bakalım.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Buraya getirtmedim de kendisini, benimle görüşmek istediler reddettim, gelmeyeceksin bu tarafa diye. Ben sizinle görüşmüyorum dedim.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Tamam, bravo.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Ve kararsız yaklaşımlar sürececek mi diye bir soru sordu arkadaşım. Şimdi söyleyeyim. Kararlı yaklaşımlar hep sürececek, o bakımdan hiç endişeniz olmasın.

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - İnşallah.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Bütçe yetersizliği konusunda bahsetti Ergün Vehbi kardeşim. Devletin mümkün imkânları içerisinde sağlığa gerçekten iyi pay son iki senedir ayrılmıştır. Hatta Sayın Kotak ki buna da bravo demiştir Sayın Sağlık Bakanı şimdiye kadar alabildiğinin en fazlasını almıştır ve bu zabıtlara geçmiştir, bu konu ama devletimizin imkânları budur, bu imkânlar içerisinde en iyiyi yapmaya çalışıyoruz ve yapmaya devam edeceğiz. Şimdi biz nasıl yapıyoruz ihtiyaçları; bu alet konusu, yok deniyor hep, bunuda açıklayım buradan. Biz servislere bu günlerden başlayıp yazıyoruz. Hangi ilâcı kullanmak istiyorsunuz, doktorlara hangi aleti istiyorsunuz ve yakınayım, onu da söyleyim. Biz bunu arkadaşlara yazdığımız halde hiçbiri bize yazmıyor, cevap vermiyor, ne de başhekimler kanalı ile şu ilacı istiyorum demiyor. Çıkıyor, diyor ki, şu ilâç yok veyahutta bu alet yok. Biz ne yaptık geçen yıl? En azından bunlara mani olalım diye yataklı tedaviler kurumları başhekimini görevlendirdim ve tek, tek bütün doktorlara ne istediklerini sorduk ve yazdık. Arkasından tüm klinik çevrelerini biz bakanlığa davet ettik ekipleri ile beraber, doktorları ile beraber ne aletler istersiniz diye sorduk ve hemen hemen %95'ini isteklerinin, %100 demiyeyim belki yanlış olur, %95'ini de karşıladık ve şu anda hiç kimsenin şöyle bir alet eksiktir diye çıkıp söyleyemez, söylemeye hakkı yoktur. O zaman ben sorarım hani senin isteklerin, hani istedin mi bunu? Onun için bunu söylemeye hiç kimsenin hakkı yoktur.

Güvensizlik konusuna gelince. Burası küçük bir ülkedir ve her şey toplumun gözü önünde olur. Hastahanelerde meydana gelecek komplikasyonlar siz doktorlar çok iyi bilmeniz lâzım ki normal olarak olabilir. En basit ameliyatta bile bir komplikasyon olabilir ve bu doğaldır. Ancak başka ülkede fırtınalar yaratmayan bu konular bizde maalesef küçük ülke olmanızın da gereği fırtınalar yaratılıyor ve toplumda bir güvensizlik imajı yaratıyor. Onun için biz bu güvensizliği ortadan kaldırmaya gayret ediyoruz, meslektaşlarımızı korumaya çalışıyoruz, onların eğitimine özen gösteriyoruz. Onun için tıp fakültesi bu ülkede açılsın diyoruz, onun için Hacettepe ile protokol hazırladık, onun için 200 dönümlük yer tahsis ettik. Yani yapılmıyor diye bir şey yok.

Özel hastaneler konusundan, özel doktorlar konusundan bahsetti. Üvey evlât. Gerçekten bugün görüntüsü dışarıdaki hekimlerin, öyle gibi görünüyor. Bunun için de tedbirlerimiz vardır. Düşündük, biliyorsunuz sağlık sigorta primlerini bir puan artırdık. Ve 1993 yılında Harçlar ve Ücretler Tüzüğünde ne öngörülüyorsa, ona biz sigortayı dışarıda açacağız. Biz, seçim bildirgelerimizde ve Hükümet Programımızda bunu belirttik. Dedik ki, hastanın doktor seçme özgürlüğünü sağlayacağız, sağlıkta rekabeti öne çıkaracağız. İşte bunu bu şekilde yapacağız. 1993 yılı, göreceksiniz ki, geçmiş yıllardan çok daha iyi bir duruma gelecek. Eğitime gönderdiğimiz arkadaşlarımız vardır, bu, bugünden yarına hallolacak konu değil. Bir-iki sene içerisinde peyder pey gelen yıldan itibaren, 1993'ten itibaren hepsi geri gelmeye başlayacak ve bu şekilde hizmetin kalitesini artırmaya çalışacağız.

Ergün Vehbi kardeşimin söylediği şu söze aynen iştirak ediyorum. "Sağlık, doktorların hırslarının tatmin yeri değildir." Ki yalnız doktorların değil, kimsenin, kuruluşlar da buna dahildir, hiç kimsenin hırslarını veyahutta siyasi teşviklerini tatmin yeri değildir. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

ERKAN EMEKÇİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan; usul hakkında.

BAŞKAN - Buyurun.

ERKAN EMEKÇİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Bakan, sağlık çalışanlarının Kamu Görevlileri Yasası çerçevesinde çalışma gerekliliğini ortaya koydular. Yanlış algılamadıysam böyle. Ancak, Kamu Görevlileri Yasası çerçevesinde, 24 saat süreklilik gösteren bir görevde çalıştıkları için sağlık çalışanları, bu Yasa Çerçevesinde özlük gerekleri, çalışma koşulları düzenlenemeyeceği noktasından hareketle, Sağlık Yasası ısrarla gündeme gelmiş ve bu düşünceden hareketle, Sağlık Yasa Tasarısı çalışmaları başlatılmıştır.

Dolayısıyla Sağlık Yasa Tasarısı oluşturulurken, bu noktalara özellikle dikkat edilmesi gereklidir inancındayım ve Sayın Bakana iş riski olayını gündeme getirirken, Sayın Coşar'ın sözleri ile de hatırlatmak istiyorum. Sayın Coşar, asgari ücret konusu tartışılırken, siz Sayın Bakana, siz Çalışma Bakanısınız, siz çalışan kesimin hakkını savunmak zorundasınız demişti, yanlış hatırlamıyorsam, doğrulayacaksınız.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) -
Savunuyoruz.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Dolayısıyla bugün yine siz Çalışma Bakanısınız...

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) -
Evet.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - İş riski gerekliliğini en çok sizin savunmanız gerekiyor. Bu, sadece sağlık çalışanları için değil, tüm çalışan kesimler için.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Gündemi değiştiriyoruz şimdi.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Tüm çalışan kesimler için meslek riskini ortaya koyup da dünya standartları dikkate alınarak kendi bünyesine uyarlama yapılarak bir çözüm getirilebilir. Bizim savunduğumuz budur. Ve şunu da hatırlatmak

istiyorum, siz Sayın Bakan da Bakan olarak ek görevler yapamayacağınızın bilinci içerisindesiniz. Dolayısıyla şu hatırlatmayı gündeme getiriyorum. Bugün Bakan olduğunuz halde, hâlâ görüntülenmiş bir belge de var elimde, hâlâ daha Mağusa'da Op. Dr. Tansel Doratlı, Dr. Suna Hasipoğlu, Kadın Hastalıkları Doğum Uzmanı Jinekolog Operatör Dr. Hasan Bankeroğlu ve Jinekolog Operatör Dr. Ertuğrul Hasipoğlu tabelâsı yerinde durmaktadır. Bu doğrultuda çalışma yapmaktasınız. Bakanlığınız bu konuda hizmet vermeyi zannediyorum engellemektedir. Bunu, tüm çalışanlar adına isterken, sizin de bu kurallara uymanız gerekmektedir.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - İnmiştir, yoktur benim.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - İnmiş olup olmadığını herhalde basın mensupları takip edeceklerdir.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Efendim, bir konuya açıklık getirmek istiyorum. Şahsımla ilgili.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Tamamlamadım Sayın Bakan. İsterseniz tamamlayayım, ondan sonra.

Cengiz Topel Hastanesi ile ilgili olarak daha önce yeterli düzeyde iş üretmediği, ancak bugün iyi yolda olduğunu belirttiniz. Cengiz Topel Hastanesi çalışanları adına teşekkür etmek istiyorum. Yalnız bu değerlendirmeleri yaparken mutlaka istatistikleri en iyi şekilde, objektif olarak değerlendirmenin de kaçınılmaz olduğunu, değerlendirilmesini istiyorum.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)-
Haftalık alıyoruz.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Haftalık alıyorsunuz ama kaç hastas geldi, kaç hasta gitti veya kaç hasta ameliyat oldu şeklinde değerlendiriyor musunuz? Oysa istatistikleri yaparken doktor başına düşen hasta sayısını dikkate almanız lâzımdır. Doktor başına düşen ameliyat sayısını dikkate almanız lâzımdır. Yatak başına düşen, ameliyatlı sayısını almanız gerekir.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla)- Gayet tabii.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Bu doğrudu da bir çalışma yaparsanız ki ben yapmıştım Sayın Başbakana da o dönemlerde hazırlamıştım bakanlığım döneminde sırf Cengiz Topel hastahanesinin kapanmaması doğrultusunda bilgiler sunmak açısından ve çıkardığım sonuç şuydu: Bu çalışma verimliliği açısından bir numara da Mağusa hastahanesi, iki numarada ise Cengiz Topel hastahanesi gelmekeydi. Bu açıklamayı da bu vesile ile yapmak istiyorum.

AHMET KAŞIF (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yani merkez hastahanesi birinci sıraya girmedi mi?

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Şimdi doktor sayısı, yatak kapasitesi açısından aldığınız zaman ilk sırayı almıyor. Bu bugünkü istatistiklerle değişti mi? Tabii bilemiyorum o günkü koşullarında verdim ki Cengiz Topel'deki çalışmaların arttığını söylediklerine göre bu istatistikler daha da verimli olmuştur.

Ve labaratuvar olayına gelince. Madem ki tam teşekküllü, ihtisas hastahanesi, spesifik bir hastahane açacaksınız, spesifik tetkiklerin de tabiatı ile orda yapılması kaçınılmazdır. Eğer, nasıl olsa Lefkoşa'da yapılır mantığı ile gidersek o zaman radyolojiye de gerek yok orda. Radyoloji için hasta Lefkoşa'ya gelebilir, niye orada radyoloji açıyorsunuz?

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Sayın Başkan, açıklama mı yapıyor yoksa baştan mı konuşuyorsunuz?

AHMET KAŞIF (Yerinden) (Devamla) - Güzel şeyler söyler.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - 5 dakika hakkımdır ve tabii Sayın Başkan doğruluyor yani burada önemli olan açmazların açmak doğrultusunda öneriler sunmak ve öneriler yerinde ise uygulamaktır

BAŞKAN - Ama yeri burası değil Sayın Erkan. Yani bağlayalım lütfen.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Ben şöyle bağlayayım tabii ki gizli bilgileri açıklamak yanlış olabilir ancak gazetede yer alan belgenin gizli olduğu kanaatinde değilim. Kaldı ki bu bir kişiyi bağlayan bir olaydı, sonra bizim savunduğumuz kişi değil makamların korunması ve uygulamaların doğru yolda yürütülmesidir. Eğer bu varsayımla gidecek olsaydık o zaman geçtiğimiz yıllarda Sayın doktorumuz yanlış kan transvizyonu uygulanarak hasta kaybedilmiştir demıştır. O zaman bu konuda soruşturma mı açıldı? Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Ben de teşekkür ederim. Buyurun Sayın Bakan .

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; son zamanlarda benim kliniğim gündeme getirilmeye başlandı ve bazı şahıslar gidip böyle resmini da çekiyorlar, o gazeteye verildi veyahutta mahkemeye çıkarırlar. Şimdi evella şunu söyleyeyim. Benim kliniğim yok.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yoktu.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla)- Ertuğrul Hasipoğlu'nun değil klinik, tescil edildi, 1977 yılından beri Sosyal Sigorta Yasası gündeme geldiğinden beri o kliniğin tescili eşim Emine Suna Hasipoğlu üzerinedir. Yani ben bugün Bakan oldum veyahutta

politikacı oldum diye değiştirmedim. İsterseniz gidin kontrol edin sigortadan. 1977 yılından beri o klinik benim değildir, eşimin üzerindedir hata bile ederiz diye. Size şunu söyleyeyim.

Bakanken sizde biliyorsunuz, bizim gidip orda hasta görecektimiz de yok, zamanımız da yok, bir dostumuz, bir eşimiz ve arkadaşımız der ki, yahu şöyle şikâyetim var bakar mısınız? Sen bakan olduğun zaman bakmaz mısın, bakmadın mı söyle lütfen buradan. Herkes duysun bakmadın mı?

ERKAN EMEKÇİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Baktım, hastahane ameliyat yaptım.

ERTUğRUL HASİPOğLU (Devamla) - Tamam ben de gördüm hastahane yaptığını, ben seni yakaladım, ben seni yakalamamış olsaydım belki söyletmezdim sana burada. Yani bir eşinize, bir dostunuza, arkadaşınızın...

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - Devlet Hastahanesinde bir ameliyat yaptım özel klinikte değil.

BAşKAN - Lütfen efendim, lütfen.

ERTUğRUL HASİPOğLU (Devamla) - Ne fark eder ki? Ben bir bulgar çocuğunu Ali Özkan getirdi o klinikte sünet ettim para da almadım, hiç. Ne fark eder, mekân değildir önemli olan. Siz bunun karşılığında ticaret yapıyor musunuz? Önemli olan budur. Ben bunu yapmıyorum, yapmam, yapmayacağım da ve ben bırakın politikaya girmeden önce de eğer 20 tane hasta görürseydim günde, 10 tanesinden para almazdım. Bunu bütün arkadaşlarım da bilir. Onun için bu gibi çkonuları lütfen istismar etmeyin. Bizim belki eve girecek vaktimiz olmuyor, yok orda özel hasta görecektimiz olacak veyahutta randevu verip hasta bakacak. Bu kürsüler ciddi konuların konuşulması gereken kürsülerdir. Böyle mahalle, kahve dedikodularının konuşulacağı yerler değildir. Lütfen daha ciddi olalım.

BAŞKAN - Teşekkürler. Efendi, üçüncü gündem dışı konuşmaya geçiyoruz. Yeni Doğu Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın, "KKTC Vergi Dairelerinin Vergi Toplama Yöntemi ve Uygulamaları" hakkında gündem dışı konuşma istemi.

Okur musunuz lütfen.

KÂTİP -

23.10.1992

KKTC Meclis Başkanlığı,

Meclisimizin ilk oturumunda, "KKTC Vergi Dairelerinin Vergi Toplama Yöntemi ve Uygulamaları" hakkında gündem dışı konuşma yapmak istiyorum.

Gereğinin yapılmasını saygı ile rica ediyorum.

Kenan Akın
YDP Mağusa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akın.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündem dışı konuşma konusuna geçmeden önce, bugün Sayın Bakanımız hakkında basında çıkan bazı tabirleri esefle karşılıyorum. Bir basın ahlâkı bunu uygun görüyorsa, ben bir milletvekili olarak üzülüyüm...

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) - Çok teşekkür ederim. Ben unuttum, gerçekten.

KENAN AKIN (Devamla) - Bir basın-yayın organında böyle bir kişinin ilânından dolayı, yani üç-beş kuruştan dolayı, altına da ilândır diyerek yazması, ayıbın çok büyüğüdür. Ben gerçekten böyle yakıştırmayı...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Çok teşekkür ederim, sağolun.

KENAN AKIN (Devamla) - Ne kadar suç işlerse işlesin, kendi ölçülerinde, kendi ailevi çıkarları yüzünden bir Sağlık Bakanına şerefsizlik kelimesi koyması, kendi ölçüsünü, ahlâk değerlerini ortaya koymuştur. Ben buradaki bir milletvekili olarak, parlâmenter olarak böyle bir saldırıyı esefle karşılıyor ve şiddetle de protesto ediyorum.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sağolun. Sayın Başkan; bu konuda söz istiyorum.

KENAN AKIN (Devamla) - YDP olarak şiddetle protesto etmekteyim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçen hafta yapmış olduğum konuşmada, Polis Teşkilâtımızın sorunları hakkında gündem dışı konuşma yaparken, bu kürsüden, Meclis Kürsüsünden yine basın ve yayıncılık ahlâkına uymayan ve ciddiyetine uymayan, hele hele Devlet kuruluşu olan Türk Haberler Ajansı TAK'ın vermiş olduğu haberleri yine esefle karşılamakta ve üzüntü duymaktayım. Meclis Başkanı da bu tip konularda zannedersen daha sıcak ve daha ılımlı lyaklaşacağına inanmak isterim. Bu kürsüden hiç konuşmadığım kelimeleri, Devlet kuruluşu olan TAK'ın haber olarak, Polis Teşkilâtındaki tayin ve terfilerinde partizanlık uygulanmaması gerektiği diye bir haber yapmıştır. Maalesef yine bu yanlış haberi, Bayrek Radyo Televizyonu, haber kaynağı TAK olduğu için, geçen Salı günü 19.30 haberlerinde, hiç huyum olmayan, haberleri dinleyeyim dedim ne yazıyor ve maalesef bu haberi, bu Meclis Kürsüsünden söylemediğim kelimeleri habermiş gibi vermesi, TAK'ın şu anda yetkili arkadaşı ben arayarak, konu üzerine eğildiğini, soruşturmanın açıldığını söylemişler, ama Mecliste yarın Sayın Başbakan da gelir buradan birşeyler söyler, Sayın Başbakan bunu söyledi diyerek kendi yorumu, kendi düşünceleri ile bir milletvekilinin yapmış olduğu konuşmayı saptırması, basın ahlâkına, yayıncılık ahlâkına ne denli uyum sağlar, bilmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vergilendirilmiş kazancın kutsal olduğunu her zaman savunan ve her vatandaşın üzerine düşeni, vatandaşlık görevi, kazancı nisbetinde, ölçüsünde Devlete, vatandaşlık görevi olarak vergi vermesi zorunluluğu olduğunu iddia ediyoruz ve savunuyoruz. Ancak bugün yapılan uygulamalarda, Ulusal Birlik Partisinin çarpık yönetiminden dolayı bütçe açığını kapatmak, bütçe açığındaki anomaliyi birazcık olsun düzeltmek için Vergi Dairesi müdürleri veyahutta Vergi Dairesindeki görevli kadrolar, Devletin kasasına üç-beş kuruş koymak için ne yapacağını şaşırılmış durumda, bütün anomalileri, yanlışlıkları üst üste koyarak, güya, sözde adil vergi diye Devletin kasasına para koymak için vergi adı altında padişahlık döneminden kalma zihniyetle, vatandaşımızdan vergi alma yönüne gitmektedirler. Eğer bir vatandaşımız hileli kazanç sağlamışsa, o kazancın karşılığında hesap ve kitaplar yapılır, yüzdelik nisbeti oranında üç kuruş kazandıysa, karşılığı bir kuruşsa, o vergi sabittir, ne aşağı çekilebilir, ne de yukarıya çıkarılabilir. Biz bugün bunları yaşamaktayız. Nasıl yaşamaktayız? Narenciye sektörünün yemiş olduğu darbeyi ve pazardaki sıkıntıyı bildiğimiz halde,

Kuraklık giden ÷lkemizde vatandaşımızın g÷n aşırı yıllarda yahut iki yıl üst ÷ste, üç yıl üst ÷ste kuraklık gittiği dönemler olduğu halde maalesef Vergi Dairesinin uygulamalarına baktığımızda köylümüzün üzerine cebinde olmayan parası, olmayan kazancı da hayali vergi toplama adını koyacağım, hayali bir vergi toplama yoluna gitmektedir. Neden? Milyonlarca ve milyarlarca lira para kazanan kişiler varken, bu insanları ve kazançlarını kontrol etme yerine, bu yasalardan anlamayan, yasalardaki haklarını bilmeyen vatandaşlara Vergi Dairesi durmadan vergi beyannamesi göndermektedir. Bakın Magosa Vergi Dairesinin, çok çalışan Vergi Dairesinin kadrosuna bakın. 1983, 84, 85, 86, 87 ve 91 yıllarının vergilerini bir vatandaşımızdan istemektedirler. Acaba bu Vergi Dairesi 88, 89, 90 yıllarında çalıştı, kapandı, 91'de açıldı ve 92'de mi görev yapıyor? 83 ve 84, 85, 86, 87 yıllarında bu Vergi Daireleri nerdeydi? Yani devlet yok muydu? Yahut devlet dairesi olan bu Vergi Dairesi 83 yılında bu vatandaşımızı niye yakalamadı? 84'te, 85'te, 86'da, 87, 88, 89, 90 yılı yok. Herhalde üç yıl da aldı. Ondan sonra 91'de almadı. 90, 91, 92'de şu anda bir şey yok. Bu Vergi Dairesi o yıllarda ki Kalecik köyüdür, bölgeye şamil, asla doğru dürüst ekim almayan bir üreticimizin, bir köylümüzün, hayvancılığı da çok cüzi yapan bir vatandaşımıza gönderilen vergi ihbarname-sidir. Adamı alıp ipe götürsen cebinden çıkacak bir kuruş parası yok. 88, 89, 90 niye yoktur anlamadım. Ve Vergi Dairesinin o 83, 84'lü yıllarda aklı nerdeydi. Veyahut da bu vatandaş o dönemde niye vergi vermedi. Vermiyorsa görevini suistimal etmiştir. Devleti gelir kaybına uğratmıştır şu andaki mevcut Vergi Daireleri. Eğer bunu yaptıysa ve zamanında almamışsa, gelir kaybına, sonra geriye dönük verginin nasıl tespitini yapıyorsun. 83'lerde, 88, 89'da vergi alıyorsun, 83'lerde, 84, 85'in vergisini almadan birtakım yanlışlıklarla vatandaştan vergi toplama yönüne gidilmektedir. Bir de bakıyoruz, 90 yılında vatandaşımız, Beyarmudu köyünden bir vatandaşımız, ismini Sayın Bakan arzu eder, lütfeder de sorarsa

onu kişisel görüşmemizde vereceğim. Ancak vatandaşımız Tarım Sigortası Fonundan kuraklık kapsamına girdiği için 90 yılında bu insanımız ekmiş olduğu ürünlerini biçemediği için, biçip de para kazanamadığı için devlet bu adama tazminat ödüyor, Sigorta Fonundan, Tarım Sigorta Fonundan kuraklık tazminatı ödüyor. Vergi Dairemiz o kuraklık tazminatı alandan vergi almak için de vergi ihbarnamesi gönderiyor. Bu bir vergi düzenlemesinin, vergi toplamasının ciddiyetine bu yakışmaz Sayın Bakanım. Toplamasın? Fazla para kazanan kişilerden toplansın, vergi alınsın ama, sen vatandaş tespit etmişsin, bölgelere ayırmışsın, yasal çerçevede o insanımıza devletimizin kasasından para veriyorsun, sen zarar ettin köylüm diyorsun, güzel bir uygulamadır. Ama dönüyorsun o Vergi Dairemiz dünyadan haberi yok, uygulamalardan belki de haberi yok. O aynı vatandaşımıza tazminat alan, kuraklık tazminatı alan, zarar gören vatandaşımızdan vergi talep etmekte. Hem ne vergi? On iki, on üç milyon vergi. Bu ne aklın, ne de mantığın kabul edeceği bir olay değil. Vergi sisteminde hesaplama yapılırken bir üniversite, Sayın Bakanımızın da üniversitede okuyan oğlu var, kardeşimizdir, başarılar diliyoruz. Ancak bir üniversite gencinin bir aileye, bir babaya ne kadar külfet getirdiğini Sayın Bakanımız çok iyi bilmekte, 750,000 lirayla bir üniversite gencinin vergiden muafiyet düşürülmesi gerçekten hiç de kabul edilecek bir muafiyet değil Sayın Bakan. 750,000 lira bir kere Türkiye'ye gidiş geliş bilet parasıdır. Bırakın Türkiye'de okulun, yurt masrafı, kitabı, bilmem neyi değil. Bunları biran önce vergi adaletinin tam manası ile oturmasını istiyorsak ve savunucusu da olmak istiyorsak bu anomalilerin biran önce düzeltilmesi gerektiği inancı içindeyim.

Bir ciddiyetsizlik daha. Nasıl devlet memurundan çatır çatır vergisini alıyorsak, yani bu ülkenin kasasına vergi veren yalnız bodro mahkumuysa, çalışan işçisi, memuru, köylüsü ise, yani benden milletvekili olarak 2,800,000 lira vergiyi nasıl alıyorsa, Vergi Dairesi vatandaşımıza bir ihbarname gönderir. 89-90 yılına ait şu kadar vergi vereceksin. Kaç para? 6,000,000 veyahut da 10,000,000. Rakam önemli değil. Vatandaşımız öğrendiyse öğrenmiştir, itiraz yapın gel anlaşalım. Bu nerede görülmüştür? Eğer vatandaşın vergisi sabitse, o sabit gelirlinin karşısına vergi ödeme zorunluluğundaysa Vergi Dairesi memurunun veyahut da memurunun, veyahut da müdürünün, veyahut da yetkilinin, gel anlaşalım politikası ile bu ülkede vergi toplanması, böyle bir vergi toplama saçmalığından vazgeçilmesi gerektirmektedir. Gelin anlaşalım. Neyi anlaşıyorsun sen yahu? Yani Vergi Dairesi kazanç karşılığında vergi toplama mekanizmasıdır. Pazarlık mekanizması değildir. Ne mal satacaksan, ne mal alıyorsan. Vatandaşın eğer kazancı varsa onun karşısında kutsal olan vergisini ödeyeceksin, adil düzenler çerçevesinde. Vatandaş gidiyor itiraz yapıyor. 12,000,000 vergi talep edilen vatandaşımızın 350,000 lira vergi ödediğini de görüp böyle bir olaylara şahit olacak o Vergi Dairesinin de adil görev yapmadığını iddia etmek durumundayız ve bunu da savunmak durumundayız. 180,000 tane nüfusun, 180,000 nüfusla vergi toplamının ne kadar zor olduğunu da gördükçe vergi tadilatının böyle bir düzenleme vergi toplama yönüne gitmesi gerçekten yanlışlıklar üzerine kurulmuş olduğunu da bir gerçektir. 180,000 nüfusla vergi toplamak çok zor değildir. Çok zor bir olay değildir. Eğer sistemi gerçek anlamda günün koşullarına uygun, çağın gereklerine uygun bir sistemle oturtulursa Hasan'ın, Hüseyin'in, Mehmet'in ne kadar kazanç aldığını, ne kadar para kazandığını ortaya koymak, bilgisayara geçmek çok zor bir olay değildir. Bir an önce böyle bir sistemin devletin genel kaybından dolayı bir an önce oturtulması ve vatandaşın da vergi açısından vergi mükellefiyetini

yerine getirmesi açısından adil olarak getirmesi lazım. Bir mahalleye bakıyoruz, 3 kişi vergi veriyor 23 kişi vergi veriyor 23 kişi vergi vermiyor. Neden hepsi vermesin. Verecekse eğer normal kazançlar içerisinde acil, ama eğer Vergi Dairesi 12,000,000 isteyip de 350,000 liraya anlaşıyorsa o Vergi Dairesine güven, itimat kalmadığını ortaya koymak mecburiyetindeyim. Sonra bir bakıyoruz 89 yılında vatandaşımız vergi ödemediğine dair elinde makbuzu var. Yine 89 yılında vergi ödemediğine dair bir ihbarname almaktadır. O para nerde acaba- Vatandaşımız elinde makbuzu vardır. 89 yılına ait ödemiş olduğu vergi makbuzunun yani Vergi Dairesi, parayı tahsis eden Vergi Dairesi aynı vatandaşımızın ismine aynı isimlerle 5 yıl olarak vergi istemi- ne, vergi ihbarnamesini vatandaşa gönderip 89 yılında ödemiş olduğu vergiyi tekrar istemekte ve mahkemeye vermektedir. Vatandaşımız ödemiş olduğu vergiden, Vergi Dairesinin yanlışlığından dolayı bir de üstüne üstlük mahkemeye, kendisini savunmak için avukat tutacak, 3-5 kuruşları varsa oraya verecek.

Bir acıklı örnek daha. Sosyal yardım alan vatandaşa dahi vergi ihbarnamesi gelmesi, bu memleketin Vergi Dairesinin ne kadar ciddiyetsiz olduğunu ortaya koymaktadır Sayın Bakan. Sosyal yardım alan vatandaşımız sadece belki ne kadar maaş aldığını azdır. Koşullar çerçevesinde azdır. 3,000,000 5,000,000 veremeyiz, onları savunuyorum. Ancak sosyal yardım alan vatandaşımıza dahi Vergi Dairesi vergi gönderirse o Vergi Dairesinin olduğundan, ciddi çalıştığını söylememiz mümkün değildir. Bir an önce bu yanlışlıkların yapılmamasını diler, ilk yaptığım konuşmada da Meclis Başkanının da Mecliste yapılan konuşmalarının ciddi olarak yayınlanmasına da özen göstereceğine inanır, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kenan. Sayın Bakan buyurun.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Sayın Akın'ın biraz çelişki dolu, biraz inhizamsız konuşmasını dinledik. Teşekkür ederiz. Çelişki ve inhizamsız tabirini kullandım, mazur görsün. Şöyle açıklayayım; diyor ki bir yerde üç kişi vergi verir, yirmi üç kişi vergi vermez. Yani bu ülkede vergi vermeyenlerin çoğunlukta olduğunu ifade ediyor.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bu sistemden dolaydır Sayın Bakan, yanlışdır.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tamam canım, sen ifade ediyorsun bunu. Ondan sonra hem vergi verilmediğini söylüyorsun, hem onu söylüyorsun. Hem vergi tahsilatı için gayret gösteren bütün vergi memurlarını bu kürsüden itham ediyorsun. Çelişki burda.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Yok, doğru yap-sın-lar Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Çelişki burda. Doğru. Bu ülkede gerektiğinde vergi alındığını biz iddia etmiyoruz. Gerçekten...

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Alacaksınız düzgün esaslara dayalı olarak alın, hepsi versin.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu ülkede vergi ödemede, tahsilatta sıkıntı vardır. Bunu müteaddit defalar bu kürsüden de açıkladık, basında da açıkladık. Geçmişteki arkadaşlarımız da açıkladılar. Bu ülkede önerdik. Genelde vergi ödenmektedir. Ücretliler dışında vergi ödeme kutsal bir yol olduğu halde, bundan her nedense vatandaşlarımız kısmen kaçmaktadır. Bu bir gerçektir. Bunu sağlamak için sistem

gerekiyor. O sistemin tehsis etmeye çalışıyoruz. Onun için konuşmama girerken öncelikle vergi mensupları için, memurlar için bu kürsüden sarfettiğiniz bütün ithamlardan ben memurları tenzih ederim. Tamamen tenzih ederim ve aynen size iade ederim. Bu bir.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - İadeli taahhütlü olsun.

SALİH COŞAR (Devamla) - İki, vergi konusundaki kavramların için de teşekkür ederim. Verginin verilmesi gerektiğini söyledin. Verginin kutsal olduğunu söyledin.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Onu herkes söyler.

SALİH COŞAR (Devamla) - Verginin toplanması gerektiğini söyledin. Sistem kurulması gerektiğini söyledin. Bu konudaki görüşlerin için de ayrıca teşekkür ederim.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Ama adil sistem isitiyoruz biz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Teşekkür ederim, adil sistem de gelecek.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - O Vergi Dairesi memurları...

SALİH COŞAR (Devamla) - Orda haklısın, orda haklısın.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - On iki bin isteyip, üç yüz elli bine razı olursa...

SALİH COŞAR (Devamla) - Şimdi onu da açıklayayım, sabret açıklayayım şeker kardeşim, hiç merak etme, onu açıklayayım. Orada bir bilgi eksikliğin var, bir bilgi eksikliğin var. Onu açıklayalım. Bu ülkede sistem beyan sistemidir. Mükellef olan, yükümlü olan, vergi verecek durumda olan, çalışan tüm vatandaşlar her yıl beyanname doldurur, gelirini beyan eder. Beyan verenin beyannamesi incelenir, vergisi kesilir. İnanılmazsa incelemeye alınır, hesapları incelemeye alınır. Beyan vermeyen vatandaşa da Vergi Dairesi resen vergi itrak eder. Beyan veren vatandaş için görüşme sözkonusu değil. Ben daha ileri giderek şunu söylüyeyim; genelde vergide elbette anlaşma olamaz. Onu çok güzel söyledin, teşekkür ederim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hangisi Sayın Bakan?

SALİH COŞAR (Devamla) - Vergide anlaşma diye bir olay pek tabii ki olamaz.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Yapıyor, senin Vergi Dairen yapıyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Olmaz efendim. Rica ederim, sabret, sabret. Hiç asabını bozma.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Yok hiç asabım bozulmaz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Heyecanlanma.

KENAN AKIN (Devamla) - Hele size karşı hiç bozulmaz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Vergide ilke olarak anlaşma olmaz arkadaşlar. Beyanname veren vatandaşın beyanı incelenir, vergisi alınır. Hangi konudadır sizin gündeme getirdiğiniz olay? Vatandaş beyanname vermemiştir. Vergi Dairesi aldığı duyumlara göre, ihbarlara göre resen vergi tarh etmiştir. O resen vergi tarh edildiğinde vatandaşın itiraz hakkı doğar. Vatandaş gider Vergi Dairesine ve der ki, evet kardeşim ben bir hata yaptım, beyanda bulunmadım. Sen de hakkını kullanarak benim için vergiyi resen tarh ettin. Ama bu tarhiyat işlerini yaparken aldığın duyular yanlıştır. Vergi Dairesine bir duyum gidebilir, filan vatandaş bir araba satın aldı, şu kadar milyon lira. O hesap olarak, işte bu kadar milyon lira araba aldı, bu kadar ev yaptı, şunu yaptı, bunu yaptı. Oturdu resen tarh etmiştir. Resen yapılan tarhiyatta itiraz olduğunda bunun elbette görüşmesi olacaktır. O vatandaş gidecektir ve bilgi verecektir. O vatandaşın gidip gerçek bilgi sunması, resen yapılan tarhiyata itirazda bulunması ve gerçek bilgilerle vergiyi düzeltmesi demek anlaşma olması demek değildir arkadaşlar.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Bakan...

SALİH COŞAR (Devamla) - Bunun adı anlaşma değildir.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Doğru dediniz ama, tatbikatta öyle değildir. Kenan Beyin dediği gibidir.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Bakan, ben gittim, ben anlaştıramadım ama, Magosa'da sekizinci Türk büyüğü vardır, birisi ve o halletti.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bunları ben iddia olarak alıyorum, inceleyeceğim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) (Devamla) - İsim söylersen söyle.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yalnız bir yanlış anlama olduğunu ben buradan vurgulamak isterim. Her sene yapılan itirazın incelenmesi bir kanun gereğidir. Alınan bilgiler eksik olabilir, fazlalık olabilir. Vatandaş bunları kanıtlarsa elbette ki re'sen tayin edilen vergi değişir. Bunun adı uzlaşma değildir görüşmedir. Teşekkür ederim Sayın Kenan. Çok merisi.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) Sayın Başkan, bir açıklama yapayım.

BAŞKAN - Buyurun.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Kendi yanlış bilgi aldıysa ne yapacak yahu.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sekizinci Türk büyüğü halletti işi...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Öğreneceğiz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yalnız sizin zamanınızda değildi yani ha.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan , değerli milletvekilleriç alışa geldiğimiz yanlış konuşmaları tekrar Sayın Bakan iade etti, biz iadeyi kabul etmiyoruz aynı şeyi tekrar şey yapalım. Sayın Bakan koltukta oturduğu süre içerisinde...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Memurlarımı tenzih ettim ben.

KENAN AKIN (Devamla) - O memurlarınızı ben, Sayın Bakan diyoruz ki, vatandaş vergi vermesi gerekir. Biz bunu savunuyoruz.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Tamam teşekkür ederiz.

KENAN AKIN (Devamla) - Ama şu andaki sizin bakanlığınıza bağlı o memurunun yanlış sistemlerle veyahut da hükmü karakuşi sistemlerle vatandaştan vergi almaya çalışıyorlar. Bakın vatandaşımız beyanat vermiş, beyan vermiş. Ben narenciyeden zarar ettim satamadım demiş, ama Vergi Dairesi "hayır sen yanlış beyan veriyorsun " diyor, 3,000,000 - 4,000,000 vergi şey ykapiyor, sonra gel anlaşalım. Malesef o üç kişi bilgi verirken yirmi üç kişinin kimler olduğunu ben bu kürsüden açıklamak istemedim.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - İsimlerini açıkla da ihbar da et.

KENAN AKIN (Devamla) - Nasıl ihbar edeceğim? Onu sen bilmiyor musunuz- Ulusal Birlik Partili olanlara vergi vermemizi kabul ediyor musunuz? Etmiyorsunuz.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Bir de bunu çıkardınız şimdi.

TOKAY KEREM (Lefkoşa) (Yerinden) - Yalandır.

KENAN AKIN (Devamla) - E işte yalandır. Senin....

TOKAY KEREM (Yerinden) (Devamla) - Yalan bu.

KENAN AKIN (Devamla) - Sen bunu hiç anlayaman.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Anlamam da.

KENAN AKIN (Devamla) - Eğer bu...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Tamam kardeşim...

TOKAY KEREM (Yerinden) (Devamla) - Para veriyor para.

KENAN AKIN (Devamla) - E işte sen para kazanıyorsun da geliyor. O söylediğiniz gibi değildir. Şu anda gel anda anlaşalım konusu tamamen yanlış bir olaydır Sayın Bakan. Bunu kabul etmemiz mümkün değil.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Onu söyledik olamaz dedik.

KENAN AKIN (Devamla) - Ama siz diyorsunuz ki hayır vatandaşın beyanına göre. Değildir. Vatandaşın beyanının Vergi Dairesi kendisi yükseltiyor. Evraklar elinde, ondan sonra 12,000,000 istenen bir vatandaştan 350,000,000'nunun alınması mantıklı mıdır? Nasıldır ve hangi mantıkla yapacağız bunları? Devletin vergisi bu şekilde toplanır mı?

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - E Sayın Bakan, seni anlamaya çağırır.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Anlaşma değil.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - E o ifade var orda.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Sen söyleme hiç olmazsa yahu.

KENAN AKIN (Devamla) - Nasıl- Nasıl vergiden beyanınız burda Sayın Bakan. 89 yılında senin Vergi Dairesi memurun, 89 yılında almış olduğu, tahsis etmiş olduğu vergi tekrar vatandaşdaysa ona niye cevap vermiyorsunuz? Yani o memurları suçlayınca suç mu işliyoruz?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - E ihbar varsa niye araştırmayacan. Araştıracan tabii.

KENAN AKIN (Devamla) - Makbuz elinde Sayın Bakan. 89 yılında ödemiş vatandaş.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Saklamıştır.

KENAN AKIN (Devamla) - Nasıl saklamıştır?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Sakladı kendisi, var ihbar var, ortaya çıkaracak.

KENAN AKIN (Devamla) - Hayır canım. Hayır alakası yok. İşte bilmeden bunları araştırıp, gerekli kaçağı araştırmadan yani Vergi Dairesi çok temizdir ve milletvekillerin ifade ve sitemleri tamamen yanlıştır.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Saklamıştır, delilleri vardır.

KENAN AKIN (Devamla) - Sizin vergi konusunda hassas yaklaşmadığınızı da ortaya koymuştur. Teşekkür ederim.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Vatandaşa eziyet yapar...

BAŞKAN - Evet efendim. Sayın milletvekilleri şimdi onaya ve bilgiye sunuşlara geçiyoruz efendim. Onaya sunuşlar şudur.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) -
İşine gelmez değil mi? İşine gelmez tabii. Avanta devam.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yahu adamın bir
bahcesi var yirmi dönüm, başka geliri yok.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Evet evet avantaya
devam.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Tabii tabii.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Avanta hoşunuza
gider.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - UBP'nin kodamanlarını
söyle.

BAŞKAN -Nisap vardır efendim devam ediyoruz gündeme.
Onaya sunuşlar başlıyor. Onaya sunuşlarda birinci konu Gülsen
İçöz'ün Kaybolması, Olayın Sorumluları ve Bunun Sonuçları
ile ilgili Meclis Araştırma Komitesinin Fası 44 Soruşturma
Komisyonları Yasasının 7'nci maddesinin yetkileri kullanabilme-
si olarak sağlanması ile ilgili Tezkeredir. Okur musunuz
lütfen?

GÜLSEN İÇÖZ'ÜN KAYBOLMASI OLAYIN SORUMLULARI
VE BUNUN SONUÇLARI İLE İLGİLİ MECLİS ARAŞTIRMA
KOMİTESİ BAŞKANLIĞI

21 Ekim 1992

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Komitemiz, İçtüzüğün 120'nci maddesi kuralları çerçevesinde çalışmalarına başlamıştır. Yine aynı maddeden alınan yetki uyarınca Komitemiz konu ile ilgili kişileri çağırma ve şahadetlerini almaya başlamıştır. Ancak şahadet için çağrılan bir kişi, çağrıya icabet etmemiştir. Bu tür durumlarda Komitenin yaptırım gücü yoktur. Bu gerekçeyle, daha önce alınan meclis kararları gibi, Fesil 44, Soruşturma Komisyonları Yasasının ilişikte sunulan 7'nci maddesindeki yetkilerin Komitemize verilmesi doğrultusunda Karar üretilmesini rica eder, gereğini saygılarımla arz ederim.

Güner GÖKTÜĞ
Komite Başkanı

BAŞKAN - Evet efendim.

**EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) -
Gelmeyenleri öğrenebilir miyiz Sayın Başkan?**

BAŞKAN - Gelmeyenleri?

**SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Çağrılıp da gelme-
yenleri.**

BAŞKAN - E, peki, Komite Başkanı şey versin efendim.

**SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Komitede gizli-
lik kararı var efendim, söyleyemeyiz.**

**GÖLSEN İÇÖZ'ÜN KAYBOLMASI, SORUMLULARI VE OLAYIN
SONUÇLARI İLE İLGİLİ MECLİS ARAŞTIRMA KOMİTESİ BAŞKANI GÜNER
GÖKTUĞ (Yerinden) - Yok, Meryem Hüseyin isimli birisi gelmedi,
Daha sonra geldi, ama keyfi olarak geldi. Bundan sonra çağrı-
lanların da gelip gelmeyeceği konusunda ciddi kuşkularımız
vardır.**

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Gereklidir efendim.

**GÜNER GÖKTUĞ (Yerinden) (Devamla) - Daha önce de buna
benzer bir Meclis Kararı ile fasıl 44 ile verilen yetkiler
başka bir Meclis araştırma komisyonuna verilmiştir.**

BAŞKAN - Evet.

**GÜNER GÖKTUĞ (Yerinden) (Devamla) - Aynı şeye mahal
bırakmamak içindir.**

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Tezkerede mevcuttur.

nisyonu
ilebilen
kiler.

7. Bu Yasa kuralları uyarınca tayin edilen bir Soruşturma Komisyonu aşağıdaki yetkilerden 2. maddede öngörülen tayin Emirnamesinde belirtilecek olanlarına sahip olur —

- (a) Soruşturma Komisyonunca gerekli görülen veya arzu edilen tüm şahadet, gerek yazılı gerek sözlü olarak, elde etmek ve sorguya çekilmesi gerekli görülen veya arzu edilen tüm kişileri sorguya çekmek ;
- (b) herhangi bir tanığın gerek yazılı gerek sözlü olarak vereceği şahadetin yemin veya beyan yoluyla verilmesini istemek ; bu gibi yemin veya beyan, bir adalet Mahkemesi huzurunda şahadet verirken tanıktan istenebilecek yemin veya beyanın aynı olur.
- (c) tüm haklı durumdaki istisnalar saklı kalmak koşuluyla, Kıbrıs'ta ikamet eden herhangi bir kişiyi, şahadet vermek veya tasarrufunda bulundurduğu herhangi bir belgeyi ibraz etmek ve tanık olarak sorguya çekilmek üzere, herhangi bir Soruşturma Komisyonu toplantısında hazır bulunmaya celbetmek ;
- (d) celbedilmesine rağmen hazır bulunmakta kusur eden ve bu hususta Komisyonu tatmin edici bir mazaret göstermeyen herhangi bir kişinin hazır bulunmasını zorlamak amacıyla bir müzekkere çıkarmak ve hazır bulunmaya zorlanması veya celbnameye itaat etmeyi reddetmesi yüzünden yapılan tüm masrafların bu gibi bir kişi tarafından ödenmesini emretmek ve aynı zamanda bu gibi bir kişiyi beş lirayı geçmeyen bir para cezasına çarptırmak ;
- (e) Soruşturma Komisyonu tarafından istenmesine rağmen yemin veya beyan üzerine şahadet vermeyi veya herhangi bir belgeyi ibraz etmeyi reddeden ve bu hususta Komisyonu tatmin edici mazaret göstermeyen herhangi bir kişiyi beş lirayı geçmeyen bir para cezasına çarptırmak ;
Ancak, tanık, kendini suçlu kılaacak eylemde olduğu için herhangi bir sorguyu yanıtlamaya itiraz ederse, soruyu yanıtlaması istenmez ve soruyu yanıtlamayı reddettiği için de herhangi bir cezaya çarptırılmaz ;
- (f) hukuk veya ceza işlemlerinde kabul olunmayan herhangi bir yazılı veya sözlü şahadet kabul etmek ;
- (g) Soruşturma Komisyonunun herhangi bir toplantısını halka açık veya kapalı tutmak ;
- (h) Soruşturma Komisyonunun herhangi bir toplantısını basına açık veya kapalı tutmak ;
- (i) Soruşturma Komisyonunun herhangi bir toplantısında hazır bulunan herhangi bir kişiye, hazır bulunmak için yaptığı makûl masrafları ödemek.

BAŞKAN - Efendim, Tezkereyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirligiyle kabul edilmiştir.

Evet, ikinci konumuz, Hukuk ve Siyasi işler Komitesi Başkanliğının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Alanında işbirliği Protokolü Onay Yasa Tasarisinin üçüncü görüşmesinin kısa isim okunmak ve bütünü oylanmak suretiyle yapılmasına yetki Tezkeresi. Okur musunuz lütfen?

CUMHURİYET MECLİSİ
HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANLIĞI

Sayı: Y.T.No:195/2/92

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Öz: Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Çalışma ve Sağlık Bakanlığı arasında 26 Mayıs 1992 tarihinde Ankara'da imzalanan Çalışma ve Sosyal Güvenlik İlişkilerini Düzenleyen İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesi hakkında.

Öz'de adı geçen Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesinin içtüzüğün 98'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca Tasarının kısa adının okunması ile başlamasını ve bütününün oylanması ile son bulmasını önerir, gereğini saygılarımla arz ederim.

Zaim NECATİGİL
Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi
Başkanı

BAŞKAN - Efendim tezkereyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Üçüncü konumuz Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının Sağlık Alanında İşbirliği Andlaşması, onay Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesinin kısa isim okunmak ve bütünü oylanmak suretiyle yapılmasına ilişkin Tezkeresi. Lütfen okur musunuz?

KATİP -

CUMHURİYET MECLİSİ
HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANLIĞI

Sayı: Y.T.No:198/2/92

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Öz: Türkiye Cumhuriyeti Sağlık
Bakanlığı ile Kuzey Kıbrıs
Türk Cumhuriyeti Çalışma
ve Sağlık Bakanlığı Arasında
27 Mayıs 1992 tarihinde
imzalanan Sağlık Alanında
İşbirliğine ilişkin Andlaşma-
nın Onaylanmasının Uygun
Bulunmasına ilişkin Yasa
Tasarısının üçüncü görüşmesi
hakkında.

Öz'de adı geçen Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesinin
İçtüzüğün 98'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca
Tasarının kısa adının okunması ile başlamasını ve bütününün
oylanması ile son bulmasını önerir, gereğini saygılarımla
arzederim.

Zaim NECATİGİL
Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi
Başkanı

**BAŞKAN - Efendim oylarınıza sunuyorum tezkereyi.
Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği
ile kabul edilmiştir.**

Dördüncü konumuz Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi

**Başkanlığının Ateşli Silahlar (Değişiklik) Yasa Tasarısının
Genel Kurulda ivedilikle görüşülmesine ilişkin tezkeresidir.
Okur musunuz lütfen?**

CUMHURİYET MECLİSİ
HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANLIĞI

Sayı: Y.T.No:178/2/92

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Öz: Ateşli Silahlar (Değişiklik)
Yasa Tasarısı hakkında ivedilik
Önergesi.

Öz'de adı geçen Yasa Tasarısındaki imlâ hatası anlam farklılığına neden olmuştur. Bu hatanın biran önce düzeltilmesine olanak sağlamak amacıyla İçtüzüğü'nün 86'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca tasarının üçüncü görüşmesinin ikinci görüşmeden hemen sonra aynı birleşimde yapılmasını; İçtüzüğü'nün 98'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca üçüncü görüşmenin tasarının Kısa Adının okunması ile başlamasını ve bütününün oylanması ile son bulmasını önerir; gereğini saygılarımla arz ederim.

Zaim NECATİGİL
Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi
Başkanı

BAŞKAN - Tezkereyi oylarınıza sunuyorum efendim. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Beşinci konumuz, Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının Çavuş Statüsünün Verilmesine ilişkin Özel Af Yasa Tasarısının Genel Kurulda ivedilikle görüşülmesine ilişkin tezkeresidir. Buyurun.

KATIP -

- 597 -

CUMHURİYET MECLİSİ
HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANLIĞI

Sayı: Y.T.No:199/2/92

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Öz: Çavuş Statüsünün Verilmesine
İlişkin Özel Af Yasa Tasarısı
hakkında ivedilik önergesi.

Öz'de adı geçen Yasa Tasarısı ile Disiplin Kurulu Kararı ile Yedek Subaylık ve Çavuşluk hakkı kaldırılan yurt ödevi yükümlülüklerine itibarlarının iadesi amaçlanmaktadır. Bu nedenle İçtüzüğün 86'ncı maddenin (2)'nci fıkrası uyarınca Tasarının üçüncü görüşmesi tasarının Kısa Adının okunması ile başlamasını ve bütününün oylanması ile son bulmasını önerir; gereğini saygılarımla arz ederim.

Zaim NECATİGİL
Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi
Başkanı

BAŞKAN - Tezkereyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirligi ile kabul edilmiştir.

Şimdi bilgiye sunuşlara geçiyoruz. BaŐbakanliĐın Bahse Tutuşma Evleri, Kumarhaneler ve Kumarı Önleme (Değişiklik) Yasa Tasarisının Geri Alınmasına ilişkin Tezkeresi.

KATIP -

- 599 -

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
BASBAKANLIĞI

Sayı : 88/5/90-124

Konu : Bir yasa tasarısının
geri alınması.

Lefkoşa, 26.10.1992

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

İlgi: 29 Ekim 1991 tarih ve 88/5/90-124 sayılı yazımız.

İlgi yazımız ekinde sunulan Bahse Tutuşma Evleri,
Kumarhaneler ve Kumarı Önleme (Değişiklik) Yasa Tasa-
rısının, yeniden düzenleneceği nedeniyle geri alınmasına
karar verilmiştir.

Bilgilerini ve sözkonusu yasa tasarısının geri
alınabilmesi için Cumhuriyet Meclisi İçtüzüğü'nün
87.nci maddesi uyarınca görevini saygılarımla istirham
ederim.

Dr.Derviş EROĞLU
Başbakan

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; oturuma 2.30'da devam etmek üzere...

KÂTİP - Oylamadan önce isterseniz...

BAŞKAN - Ha bunu oylanmak ister miydi bu? Bilgiye sunuş değil mi?

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Ali Bey, geçelim yasalara da öyle kapatalım. Yasalara geçelim.

BAŞKAN - E daha çok şey var, yani özel gündem var. Çok yasa var. Oturumu 2.30'a erteliyoruz efendim.

Kapanış Saati:12.47

- İKİNCİ OTURUM -
(Açılış saati: 15.10)

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin 2'nci Dönem, 3'üncü Yasama Yılı'nın, 5'inci Birleşiminin, 2'nci Oturumunu açıyorum.

Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.
Buyurun Sayın Kâtip.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP - Toplantı sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN Teşekkür ederim. Toplantı yeter sayısı vardır.

Sayın milletvekilleri; sabahleyin birinci bölümünü bitirmiş bulunuyoruz. Şimdi özel gündeme geçiyoruz. Bu kısımda önce Çalışma ve Sosyal Güvenlik Alanında İşbirliği protokolü Onay Yasa Tasarısı ile Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu görüşülecektir.

III. ÖZEL GÜNDEM

Sayın Komite Başkanı Raporu sunar mısınız lütfen?

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANI
ZAIM NECATİGİL - Sayın Başkan, değerli millet vekilleri;

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ CUMHURİYET MECLİSİ
HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİNİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İLE KUZAY KIBRIS
TÜRK CUMHURİYETİ ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANLIĞI ARASINDA
26 MAYIS 1992 TARİHİNDE ANKARA'DA İMZALANAN ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK İLİŞKİLERİNİ DÜZENLEYEN İŞBİRLİĞİ
PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNMASINA İLİŞKİN
YASA TASARISINA (Y.T.NO:195/2/92) İLİŞKİN RAPORUDUR

Komitemiz, 22 Ekim 1992 tarihinde yapmış olduğu toplantıda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında 26 Mayıs 1992 tarihinde Ankara'da imzalanan Çalışma ve Sosyal Güvenlik İlişkilerini Düzenleyen İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Yasa Tasarısını görüşmüş ve çalışmalarını tamamlamıştır.

Komitemiz Tasarıda esasa ve şekle ilişkin aşağıdaki değişiklikleri yapmıştır:

Tasarının 1'inci ve 2'nci maddelerini yapmış olduğu teknik ve biçimsel düzenlemelerle birlikte oyçokluğu ile kabul eden Komitemiz, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisinin iki ülke arasında yapılan Andlaşmanın Onaylanmasını uygun bulduğunun vurgulanması gerekçesiyle Tasarıya yeni 3'üncü madde eklemiş ve maddeyi oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının eski 3'üncü maddesini 4'üncü madde ve eski 4'üncü maddesini de 5'inci madde olarak yeniden sayılandırarak yapmış olduğu teknik ve biçimsel düzenlemelerle birlikte maddeleri oyçokluğuyla kabul etmiştir.

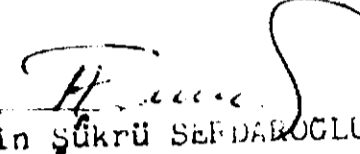
Komitemiz, Tasarının tümünü oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komite üyelerinden Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Süha Türköz Tasarının maddelerine ve tümüne red oyu vermiştir.

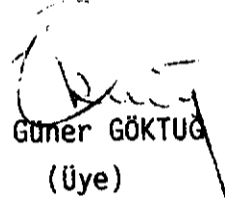
Komitemiz, Tasarının sunulan Rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oyçokluğu ile Genel Kurula salık verir.

- 603 -

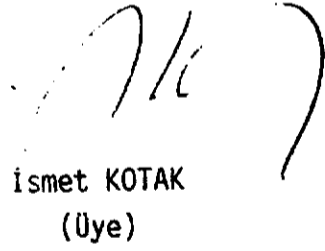
Zaim NECATIGIL
(Başkan)

Hüseyin Şükrü SERDAROĞLU
(Başkan Vekili)

(Toplantıya Katılmadı)
Ayhan H. ACARKAN
(Üye)

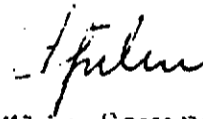

Güner GÖKTUĞ
(Üye)

Kutlu Evren
(Üye)

İsmet KOTAK
(Üye)

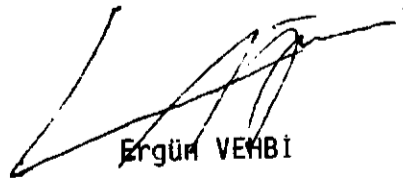
(Toplantıya Katılmadı)
Ali ONAY
(Üye)

(Toplantıya Katılmadı)
Atay A. RAŞİT
(Üye)

Gülün Sayın
(Üye)

Saha Türköz
(Üye)

(Toplantıya Katılmadı)
Ünal ÜSTEL
(Üye)

Ergün VEHBİ
(Üye)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Alanında İşbirliği Protokolü (Onay) Yasası

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Çalışma ve Sağlık Bakanlığı birçok alanlarda olduğu gibi Çalışma ve Sosyal Güvenlik ilişkilerinin uyumlu ve düzenli bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla karşılıklı bilgi alışverişinin yoğunlaştırılması ve idari yardımlaşmanın artırılması konusunda görüş birliğine varmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 - Kısa isim olarak düzenlenmiştir.

Madde 2 - Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Çalışma ve Sağlık Bakanlığı arasında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik ilişkilerini düzenleyen protokole Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yönünden işlerlik kazandırılmaktadır.

Madde 3 - Bu Yasa'yı Bakanlar Kurulu'nun yürütmeyeceği açıklanmaktadır.

Madde 4 - Bu Yasa kuralları çerçevesinde Çalışma ve Sağlık alanında işbirliği kurallarının 26 Mayıs 1992 tarihinden itibaren yürürlüğe gireceği vurgulanmaktadır.

GV/EK

Teşekkür ederim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sayın Başkan; usul bakımından konuşmak istiyorum.

BAŞKAN- Evet efendim, buyurun efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Sayın Erbilin'in bulunduğu rahle tahmin ederim milletvekillerinin rahlesi değil.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Meclis dışı.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Meclis dışıdır.

BAŞKAN- Sayın Erbilin'in de oyu geçmez olacak orda oturduğu sürece. Evet, verebileceğimiz ceza bu. Orda oturduğu sürece oy hakkı olmayacak.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Yani kiraathaneye mi döndü burası?...

BAŞKAN- E bilmem artık, onu kendine sorarsınız.

Evet sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerinde söz isteyen var mı efendim?

Rapor ve Tasarının tümü üzerinde. Buyurun Sayın Nazif Borman.

NAZİF BORMAN (Lefkoşa)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Çalışma ve Sosyal Güvenlik ilişkilerini Düzenleyen bu İşbirliği protokolunu, Demokrat Parti grubu adına hareket eden üyemiz reddetmiştir. Ancak grubumuz

bu tür protokolların ve işbirliğini sağlayan ilişkilerin daha da geliştirilmesi görüşünü savunmaktadır. Bu itibarla bu işbirliğiProtokolunun onaylanmasına olumlu oy kullanacağız. Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Nazif Borman. Efendim?...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sayın Başkan...

BAŞKAN- Evet, söz mü istiyorsun?...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Evet.

BAŞKAN- Buyur Sayın Adaoğlu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)- Genelde bir soru ortaya koymak istiyorum arkadaşlar; Sayın Başkan, sayın milletvekili arkadaşlarım; konu şu: Bu protokolların tabii yaşama geçirilmesi konusunda her iki ülkenin Meclislerinin onayı koşuldur. Şimdiye kadar Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclisinde teker teker isimlerini saymakta hata yapmış olabilirim ama anımsadığım kadarıyla Suçluların İadesinden tutunuz Sosyal Güvenlik, ve saire şeklinde protokollar geçmiştir ve şimdi de gene gündemimizde sağlık gibi çok insancıl bir konu var. Acaba Hükümet olarak Meclisimizden çıkan ve onaylanan bu protokolların yaşamda uygulanabilirliği konusunda Türkiye Büyük Milalet Meclisinde de onaylanması gereği vardır. Bunlardan bazılarının onaylandığının bilgisi içerisindeyim.

Ama tümü aynı çalışma koşullarına müdahale etmek yetkimiz olmamakla beraber, en azından bunların kâğıt üzerinde kalmaması açısından yapılan tüm protokollar, Türkiye Büyük Millet Meclisinde de onay gördü mü? Bunun bildirilmesinde ben yarar görürüm. Bu konuda açıklama istiyoruz. Yoksa tek taraflı ve diğer Meclisin iradesine muhakkak müdahale etme yetkimiz olmamakla beraber, bir zaman aşımına uğrayacak gecikmeler olursa, bunların tek taraflı geçirilmesinin en azından her iki ülkenin vatandaşının sosyal ve hukuki ve diğer hakları yönünden bir zaman koşutluğu olmayacaktır. Bu konudaki çalışmalardan bilgi edinmek zannederseniz yüce Meclisin karar vermeden önce haklarından bir tanesidir. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Adaoğlu.
Buyrun Sayın Akın.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasvip ettiğimiz ve her zaman bu ilişkilerin devamı ve daha çok genişletilmiş, halkımıza karşılıklı menfaat sağlayacak protokolların tek olarak kalmaması düşüncesini birkaç konuya değinmek istiyorum. On sekiz yıldır, 1974 Barış Harekatından sonra nüfusumuzdaki yapılaşmadan dolayı bir zamanlar bu konuya yine değindim ben, birçok alanlarda işbirliği yapacağımız Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile yapabileceğimiz, yapacağımız bir protokoldür. Daha geçmişteki imzalanan protokolların pek verimli olmadığını da görmekteyiz. Birçok sıkıntıları da getirmektedir. Daha önce ben bu kürsüden ifade ettim. 74'den sonra Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine yerleşen TC göçmenleri arasında çifte standart uygulanıyor. Sosyal Sigorta-

lıların emeklilik konumunda. Sayın Bakan bu kürsüye çıktığı, sen dedi ayırıcılık yapıyorsun. Eğer bu ülkede insanlarımızı vatandaş yaptıysak, o insanlardan emekli olabilmesi için, Sosyal Sigortalar Yasasına bağlayarak, Sosyal Sigortalar Kurumunun yasal çerçeveye bağlayarak prim alıyorsa, sen tarım işgücü göçmenisin, sen özel göçmensin, turistsin diyerek ayırmamıza gerek yoktur. Daha önceki yapılan anlaşmalarda Türkiye'de yatırılan primler gerek Türkiye Cumhuriyetindeki yaşayan KKTC vatandaşı olan insanlarla KKTC'ye yerleşmiş eski TC'li vatandaşlar arasındaki bu trafik hala gerçekleşmemiştir. Türkiye'de çalışmış olduğu Sosyal Sigorta primlerini aktarmak bayağı, birçok sigorta daire müdürlerinin daha bu konulardan, bu uygulamalardan haberleri yoktur. Bu habersizlik protokolların varlığını ortadan kaldırmaktadır. Ciddi esaslara siz belki Sayın Hasipoğlu, bunu çok ciddi olarak almak durumundadır, biz de alıyoruz. Ancak sigorta daireleri müdürleri, primlerin, Türkiye'de yatmış sigorta primlerinin aktarılması, buradaki yatırılmış primlerin Türkiye'ye aktarılması konusunda hala tam bilinçli değil ve gerçek esaslara da bu trafik devam etmiyor. Ve kaldı ki, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı olup, yirmi bin tane nüfusumuz Türkiye'de yaşamaktadır. Bu insanların sigortalılık konusu çıkmazda ve bir kaos şeklindedir. O insanlarımızımıza da mutlaka çözüm arayalım. Bu protokol çerçevesinde değişik tüzüklerle artık çalışmalarla da bu sıkıntıların giderilmesi, kalkması gerekmektedir.

Tarım işgücü, Sayın İsmet Kotak bir zaman buraya İhsan Erol diye isminden bahsederek bir vatandaşımız hala sigorta primi yatırdığı halde, Türkiye'deki çalışmış olduğu yılları da kabul edilmiyor. Tarım işgücü olarak Kıbrıs'a yerleşmediği için, sigorta primi aldığı halde emekli yapmıyorsunuz. Bu sıkıntıları da aşabilecek uygulamaları, eğer değişik bir anlaşma formülü istiyorsak, o formüllerin de derhal çıkartıp, yine söylediğim gibi, Türkiye'den gelip buraya yerleşmiş ve buradan Türkiye'ye yerleşmiş yirmi bin tane KKTC'li göçmenimiz, insanlarımız vardır. O insanların da sıkıntısıdır. Bu sıkıntıyı aşabilecek yolları da protokollarda kalmak kaydedilen, kapısını açma düşüncesini ve umudunu istiyoruz.

Böyle görüşmelerin, protokolların daima destekçisi olacağımızı burada vurgulamak isterim. Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Teşekkür ederim efendim. Buyurun Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU- Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; daha önceden de biliyorsunuz 1989 senesinde Sosyal Güvenlik Protokolu bir de 1990 yılında benim yaptığım Sağlık Protokolu vardı. Bu şimdi getirilenler buna ilâve o geçen süre içerisinde görülen aksaklıkların düzeltilmesi yönünde bir protokoldu. Biz biliyorsunuz geçen defa da her ikisini Meclisimizden geçirdik, hem Sağlık Protokolunu, hem de Sosyal Güvenlik Anlaşmasını ama Türkiye'de Sağlık Protokolu maalesef geçirilmemişti 1990'da yapılan, ama uygulaması yapılıyordu. Şimdi bize söylenen 1992'de yaptığımız birtakım değişiklikler Bakanlar Kurulunun gündeminde olduğu, Meclisten muhakkak geçirileceği konusuydu. Sayın Adaoğlu bunu öğrenmek istemişti. Bu vesileyle de bunu açıklamış oluyorum. Saygılar sunarım.

BAŞKAN- Evet, teşekkür ederim.

Efendim, Tasarının tümü üzerinde görüş bildirmek isteyen?...

O halde tümü üzerindeki görüşler tamamlanmıştır. Şimdi Tasarının madde madde görüşülmesini oylarınıza sunacağım. Tasarının madde madde görüşülmesini kabul edenler?.. Etmeyenler?... Çekimser?... Kabul edilmiştir.

Efendim... Buyurun.

KATIP-

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIĞI İLE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANLIĞI ARASINDA 26 MAYIS 1992
TARİHİNDE ANKARA'DA İMZALANAN ÇALIŞMA VE SOSYAL
GÜVENLİK İLİŞKİLERİNİ DÜZENLEYEN İŞBİRLİĞİ PROTO-
KOLU'NUN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNMASINA İLİŞKİN
YASA TASARISI.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi
aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim 1. Bu Yasa, Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik
Bakanlığı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Çalışma ve
Sağlık Bakanlığı arasında Çalışma ve Sosyal Güvenlik
Alanında İşbirliği Protokolü (Onay) Yasası olarak isim-
lendirilir.

BAŞKAN- Efendim 1'inci madde üzerinde söz isteyen
var mı?... Yoktur. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul
edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle
kabul edilmiştir.

KATIP-

Amaç 2. Bu Yasanın amacı, Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal
Güvenlik Bakanlığı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Çalı-
şma ve Sağlık Bakanlığı arasında 26 Mayıs 1992 tari-
hinde Ankara'da imzalanan Çalışma ve Sosyal Güvenlik İli-
şkilerini Düzenleyen Protokola Kuzey Kıbrıs Türk Cumhu-
riyeti yönünden yasal işlerlik kazandırmaktır.

BAŞKAN- Evet, 2'nci madde üzerinde söz isteyen var mı?... Yoktur. 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimsiz?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KATİP-

Andlaşmanın
Onaylanma-
sının Uygun
Bulunması
Cetvel

3. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Çalışma ve Sağlık Bakanlığı arasında 26 Mayıs 1992 tarihinde Ankara'da imzalanan bu Yasaya ekli Cetvelde metni yazılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik ilişkilerini düzenleyen Andlaşmanın onaylanmasını uygun bulur.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ ÇALIŞMA ve SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIĞI İLE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
ÇALIŞMA ve SAĞLIK BAKANLIĞI ARASINDA
İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ**

Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet MOĞULTAY ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Çalışma ve Sağlık Bakanı Ertuğrul HASİPOĞLU, iki ülke Çalışma Bakanlıkları arasındaki mevcut işbirliğinin daha da geliştirilmesi hususunda mutabık kalmışlardır:

1- Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ve İdari Anlaşma ile İlgili Anlaşma'nın iki ülke yetkili kurumlarınca uyumlu ve düzenli bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla karşılıklı bilgi alışverişinin yoğunlaştırılması ve idari yardımlaşmanın artırılması konusunda görüş birliğine varılmıştır.

Bu bağlamda her iki ülke teknik heyetlerinin en az yılda bir kez karşılıklı olarak bir araya gelmeleri kararlaştırılmıştır.

2- 06/03/1992 tarihinde imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti 12. Dönem Karne Ekonomik Komisyon Protokolü'nde yer alan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Sosyal Güvenlik Politikasının iyileştirilmesi ve çağdaşlaştırılmasına yönelik reform programları ile çalışma hayatının düzenlenmesine katkıda bulunmak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca geçici süre ile görev yapmak üzere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde uzman personel görevlendirilmesi, Çalışma ve Sağlık Bakanlığı'nca da, Sosyal Sigortalar Dairesi ile Çalışma Dairesi personelinin, mesleki bilgilerinin geliştirilmesi ve deneyimlerinin artırılması için geçici süreyle görev yapmak üzere Türkiye Cumhuriyeti'nde görevlendirilmesi hususlarında görüş birliğine varılmıştır.

AYHAN HALİT ACARKAN (Girne)(Yerinden)- Cetvelin okunmuş kabul edilmesini teklif ediyorum.

BAŞKAN- Cetvelin okunmuş kabul edilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Şimdi cetvelle birlikte 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KATİP-

Yürütme
Yetkisi

4. Bu Yasa Kurallarını, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN- Evet, 4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KATİP-

Yürürlüğe
Giriş

5. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak, bu Yasa ile onaylanan Çalışma ve Sosyal Güvenlik ilişkilerini düzenleyen işbirliğine ilişkin protokol maddeleri, 26 Mayıs 1992 tarihinden başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN- 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; tasarının ikinci okunuşu bitmiştir. Şimdi Kısa ismi okur musunuz?

KÂTİP-

Kısa İsim

1. Bu Yasa, Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Çalışma ve Sağlık Bakanlığı arasında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Alanında İşbirliği Protokolü (Onay) Yasası olarak isimlendirilir.

BAŞKAN- Evet, bu açık oylama ile yapılacaktır. İsim okunmak suretiyle oylar belirlensin lütfen.

Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Çalışma ve Sağlık Bakanlığı Arasında 26 Mayıs 1992 Tarihinde Ankara'da İmzalanan Çalışma ve Sosyal Güvenlik İlişkilerini Düzenleyen İşbirliği Protokolü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Oylama Sonucu:

Kabul Edenler

Ayhan Halit Acarkan
Kenan Akın
Taşkent Atasayan
Mehmet Bayram
Aytaç Beşeşler
Nazif Borman
Günay Caymaz
Salih Coşar
Hüseyin Curcioğlu
Derviş Çobanoğlu
Serdar Denктаş
Harun Dimililer
Erkan Emekçi
Aydemir Erdoğan
Derviş Eroğlu
Kutlu Evren

Kabul Etmeyenler

Oylamaya Katılmayanlar

Mustafa Adaoğlu
Kenan Atakol
Hakkı Atun
Ömer Demir
Mustafa Erbilen
Mustafa Hacıahmetoğlu
Ahmet Kâşif
İsmet Kotak
Salih Miroğlu
Dr. Vehbi Zeki Serter
Süha Türköz

<u>Kabul Edenler</u>	<u>Kabul Etmeyenler</u>	<u>Oylamaya Katılmayanlar</u>
Güner Göktaş		
Ertuğrul Hasipoğlu		
İlkay Kâmil		
Mustafa Karpaslı		
Tokay Kerem		
Hasan Kutay		
Zaim Necatigil		
Ali Onay		
Erdal Onurhan		
Olgun Paşalar		
Atay Ahmet Raşit		
Gülin Sayiner		
Eşber Serakıncı		
H. Şükrü Serdaroğlu		
Ahmet Sevinç		
Muharrem Söylemez		
Ali Süha		
Ruhsan Tuğyan		
Ekrem Uzun		
Emin Uzun		
Ünal Üstel		
Ergün Vehbi		
Hasan Yumuk		

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; oylama sonucunu sunuyorum. Kabul 39, ret yok, çekimser yok, katılmayan 11 kişi.

Evet, sayın milletvekilleri; şimdi özel gündemin son sırasında yer alan Sağlık alanında İşbirliği Anlaşma (Onay) Yasa Tasarısıyla Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu görüşülecektir. Buyurun Zaim Bey.

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANI ZAIM NECATİGİL-
Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;
KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ CUMHURİYET MECLİSİ
HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİNİN KUZAY KIBRIS
TÜRK CUMHURİYETİ İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ ARASINDA
27 MAYIS 1992 TARİHİNDE İMZALANAN SAĞLIK ALANINDA
İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN ANDLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNMASINA İLİŞKİN YASA TASARISI'NA
(Y.T.NO:198/2/92) İLİŞKİN RAPORUDUR

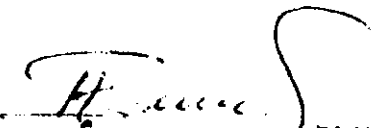
Komitemiz, 22 Ekim 1992 tarihinde yapmış olduğu toplantıda Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Çalışma ve Sağlık Bakanlığı Arasında 27 Mayıs 1992 tarihinde imzalanan Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Andlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Yasa Tasarısını görüşmüş ve çalışmalarını tamamlamıştır.

Tasarının ayrı ayrı tüm maddeleri teknik ve biçimsel düzenlemeye bağlı tutularak oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Komitemiz, Tasarının tümünü oybirliğiyle kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının sunulan Rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oybirliğiyle Genel Kurula salık verir.

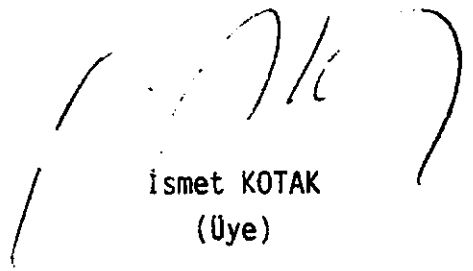
Zaim NECATİGİL
(Başkan)

Hüseyin Şükrü SERDAROĞLU
(Başkan Vekili)

(Toplantıya Katılmadı)
Ayhan H. ACARKAN
(Üye)

Güner GÖKTAŞ
(Üye)

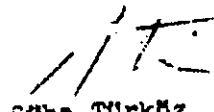

Kutlu Evren
(Üye)

İsmet KOTAK
(Üye)

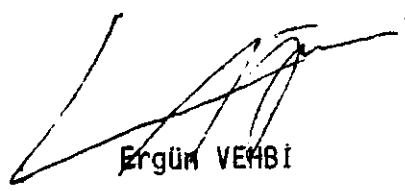
(Toplantıya Katılmadı)
Ali ONAY
(Üye)

(Toplantıya Katılmadı)
Atay A. RAŞİT
(Üye)

Gülşin Sayiner
(Üye)

Süha TÜRKÖZ
(Üye)

(Toplantıya Katılmadı)
Onal ÜSTEL
(Üye)

Ergün VEMBİ
(Üye)

**Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Çalışma ve Sağlık Bakanlığı Arasında imzalanan Sağlık Alanında
İşbirliğine İlişkin Anlaşma Hakkındaki:**

GENEL GEREKÇE

T.C. Sağlık Bakanlığı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Çalışma ve Sağlık Bakanlığı, birçok alanlarda olduğu gibi bilimsel ve teknik işbirliğinin gelişmesini teşvik etmek; özellikle aile plânlaması konusunda doktor ve diğer sağlık personelinin eğitimi, çocuk yaşatma programları dahilinde, ishali hastalıkların kontrolü, ilaç ve kozmetiklerin kalite kontrolü, araştırılması ve ruhsatlandırma, sistemlerin geliştirilmesi, Lefkoşa Dr. Burhan Nalbantoğlu Devlet Hastahanesi'nde yarı süreli asistanlık eğitimi hizmetlerinin sürdürülmesi konularında anlaşmaya varmışlardır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 Kısa isim olarak düzenlenmiştir.

Madde 2 T.C. Sağlık Bakanlığı ile K.K.T.C. Çalışma ve Sağlık Bakanlığı arasında birçok alanlarda olduğu gibi bilimsel ve teknik işbirliğinin gelişmesini teşvik amacıyla düzenleyen protokola, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yönünden işlerlik kazandırılmıştır.

Madde 3 Anlaşmanın onaylanmasına ilişkin düzenlemedir.

Madde 4 Bu Yasa'yı, Bakanlar Kurulu'nun yürüteceği öngörülmektedir.

Madde 5 Bu Yasa kurallarının Fenni Gazete'de yayımlandığı tarihten, bu Yasa ile onaylanan Sağlık Alanında İşbirliği Kurallarının ise 27 Mayıs 1992 tarihinden itibaren yürürlüğe gireceği vurgulanmaktadır.

GV/FK

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Efendim Raporun ve Tasarının tümü üzerinde söz isteyen?... Buyurun Sayın Akın.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; komiteden oybirliği olarak gelen bu anlaşmaya Yeni Doğu Partisi olarak olumlu bakmakla birlikte komitede üyeliğimiz olmadığı için, ama daha önceki geçmişteki imzalanmış anlaşmalardaki aksaklıkları burada vurgulamak lüzumunu hissetmekteyim. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti arasında sağlık alanında işbirliği anlaşması maalesef arzu ettiğimiz düzeyde, arzu ettiğimiz esaslarda verimli olmadığını da burada vurgulamak istiyorum. Çünkü yaşadım olayları, Sayın Bakan'a da gidip kişisel olarak aktardığımda, şu anda Hacettepe Hastanesi bu olayın dışındadır. Vakıf hastane olduğu için alandadır, maalesef 2 milyar borcumuz olduğu için ödendi mi, ödenmedi mi bilmiyorum, geçen aya kadar 2 milyar Hacettepe Hastanesine borcumuz olduğu için Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşının Sağlık Kurulu ile giden hastalara bakmadığını...

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)-
Öyle şey kabul etmem.

KENAN AKIN (Devamla) - İster kabul eden, ister kabul etmen. Ben yaşadım bu olayı Sayın Bakan. İster kabul et, ister kabul etme. Hacettepe Hastanesi şu anda hasta kabul etmiyordu bir buçuk ay önce. Bunu kabul etseniz de etmeseniz de gerçektir bu. Borcumuz olduğu için, borcumuz ödenmediği için, ödeyemediğimiz için bunu kabul etmemiz lâzım. Yok hastane kapısından kovulan demiyorum, hastaneye, muayeneye kabul olunmayan bir sürü hastalarımız vardır. Bunu niye kabul etmiyorsunuz? Bu aksaklıkları bu çerçevede alma düşüncesine niye girmedik acaba? Yok, Hacettepe dışarda. Özel hastaneler, Mehmet Haberal olayını siz daha iyi biliyorsunuz. Telefonla bir görüşme yapmak, Kader olayının böbrek naklini yapmadığı için Yüksek İhtisas oraya nakletme durumunda kaldı ve Yüksek İhtisasta bir böbrek, diyalize giden bir böbrek hastasını bir tarihle ilgili evvelki hafta, eğer bu borç ödenmezse daha önceki yapılan bir

böbrek naklinden dolayı ben seni diyaliz programından çıkarmak mecburiyetinde kalacağım diye cevap vermiştir Sayın Bakan. Yok diyemeyiz, bu bir gerçektir. Mali sıkıntımız var mı? Vardır. Dileriz ki bütün düşüncelerimizde sağlık alanında işbirliği, halkımızın sağlık koşullarının daha ileri gelmesi için düşüncedir bu ama maalesef biz de uymuyoruz. Yani bir ay, iki ay önce sizi meşgul eden bir olay vardır. Türkiye'den gelmiş buraya bir vatandaş, hasta olmuş, hastaneye yatmış iki ay. Vatandaş biz rehin tutuyoruz. Nasıl anlaşma yapıyoruz peki? tamam, protokolla gelmemiştir. O insanlara nasıl çözüm bulacağız? Trafik kazası geçirdi. Şu anda yine 575 bin liralık bakımından dolayı rehin olan, hastanede şu anda Yusuf diye bir TC vatandaşı yurttaş vardır. Bunlara nasıl çözüm bulacağız? Aynı şekilde benim vatandaşım Allah göstermesin hiç kimsenin başına, Türkiye'ye gittiği zaman KKTC vatandaşı bir kardeşimiz, bir arkadaşımız, vatandaşımız orada kaza yaparsa Mağusa Hastanesinin yapacağı uygulamayı mutlaka yapacaktır. Çünkü bir sosyal sigortası yoktur. Bir kuruma bağlı değildir, borcu vardır ki ücretlidir, hastanelerin hepsi ücretlidir, aynı bizdeki uygulama gibi. Onlar da mı rehin kalacak? Bunlara bu protokollarda yer vermek mecburiyetindeyiz. Vermemiz lâzım. Sonra bu protokollar yapılırken Sayın Bakan da biliyor ki Türkiye'de öyle bakanın yanına değil, baş doktorun yanına gitmek kolay kolay bir mesele değil. Vatandaşımız kendini tedavi edebilecek doktorlara ulaşabilmesi çok büyük bir beceri ister. Hasta adamın da bu işi beceremeyeceğine göre daha önce söyledik, Elçiliğin durumu dostlar başına.

Parlamento heyetine sahip çıkmayan bir Elçilik kadromuz var ki orda, hastalarımıza sahip çıkabilecek kadroyu mutlaka oluşturmamız lâzım. Sağlık alanındaki işbirliğini, vatandaşlarımızın lehine eğer işletmek istiyorsak, elçilikte sağlık, sizin de tasvip edip gönderiyoruz. ama bütçe sıkıntılarından dolayı bunu gerçekleştiriyorsunuz. Bu kadroyu oluşturmak mecburiyetindeyiz Sayın Bakan. Yoksa 40 tane daha sağlık alanında, işbirliğinde imza yapsak pek üretken olmayacak birtakım sıkıntılara şey yapacak. Yine bir defa daha söylüyorum. Türkiye'den gelip burada kaza yapmış, trafik kazası veyahut da hastalık, aynı şekilde benim vatandaşım da aynı şekilde muzdarip olacaktır Türkiye'ye giderse. Bunları da bir an önce netlik getirmeyi, bu tip insanların rahat bir şekilde tedavi görmesini sağlayacak tedbirler alınmasında fayda vardır inancı içerisindeyim. Yani bu protokola Yeni Doğu Partisi olarak olumlu bakmakta ve oyumuzun da olumlu olduğunu söylemek istiyorum Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Kenan.

Rapor ve Tasarının tümü üzerinde başka söz isteyen kimse var mı?... O halde Tasarının madde madde oylanmasını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?.... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir. Okur musunuz lütfen?

KÂTİP-

TÜRKİYE CUMHURİYETİ SAĞLIK BAKANLIĞI İLE KUZAY KIBRIS
TÜRK CUMHURİYETİ ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANLIĞI ARASINDA
27 MAYIS 1992 TARİHİNDE İMZALANAN SAĞLIK ALANINDA
İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN ANDLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNMASINA İLİŞKİN YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağı-
daki Yasayı yapar:

Kısa İsim

1. Bu Yasa, Sağlık Alanında İşbirliği Andlaşması (Onay)
Yasası olarak isimlendirilir.

BAŞKAN- 1'inci madde üzerinde görüş belirtmek isteyen?...
Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. 1'inci maddeyi kabul edenler?...
Etmeyenler?... Çekimser... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KÂTİP-

Amaç

2. Bu Yasanın amacı, Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakan-
lığı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Çalışma ve
Sağlık Bakanlığı arasında birçok alanlarda bilimsel
ve teknik işbirliğinin gelişmesini teşvik etmek,
özellikle aile plânlaması konusunda doktor ve diğer
sağlık personelini eğitmek, çocuk yaşatma programla-
rı dahilinde ishaller hastalıkların kontrolünü sağla-
mak, ilâç ve kozmetiklerin kalite kontrolü, araştırıl-
ması ve ruhsatlandırma, sistemlerin geliştirilmesi
konusunda karşılıklı işbirliğine gitmek, gereksinim
duyulan dallarda karşılıklı uzman teatisinde bulunmak,
Türkiye Cumhuriyeti Devlet Hastanelerinde Kuzey
Kıbrıs Türk cumhuriyeti uyruklu doktorlara ihtisas
eğitimi için kontenjan sağlamak amacı ile 27
Mayıs 1992 tarihinde Ankara'da taraflar arasında
imzalanan andlaşmaya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
yğnünden yasal işlerlik kazandırmaktır.

BAŞKAN- Evet, 2'nci madde üzerinde konuşmak isteyen var mı?... Yoktur. 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KÂTİP-

Andlaşmanın
Onaylanmasının
Uygun Bulunması
Cetvel

3. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi,
yukarıda belirtilen ve Bakanlar Kurulu'nun 19/08/1992
tarih ve E - 842 - 92 sayılı kararı ile onaylanan
bu Yasaya ekli Cetvelde metni yazılı, Sağlık
Alanında işbirliğine ilişkin Andlaşmanın onaylan-
masını uygun bulur.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZAY KIBRIS TÜRK
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SAĞLIK ALANINDA İŞBİRLİĞİNE
İLİŞKİN ANLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle taraflar diye anılacaktır) Sağlık alanında ilişkilerini geliştirmekte istekli olup, bu işbirliğinin her iki ülke halkının sağlık düzeylerinin geliştirilmesine katkıda bulunacağına inanarak, aşağıdaki konularda anlaşmaya varmışlardır.

MADE 1

Taraflar, Sağlık Birimleri alanında işbirliğini geliştirip, genişletecekler ve karşılıklı deneyim alışverişini arttıracaklardır.

MADE 2

Taraflar, aşağıdaki alanlarda bilimsel ve teknik işbirliğinin gelişmesini teşvik edeceklerdir.

1- Aile Plânlaması konusunda doktor ve diğer sağlık personelinin eğitimi, çocuk yaşatma programları dahilinde ishelli hastalıkların kontrolü, beslenme ve akut solunum yolu enfeksiyonlarının kontrolü programlarında elde edilen bilgi ve deneyimlerin aktarılması ve eğitim programlarının yapısında işbirliği,

2- a) İlaç ve kozmetiklerin kalite kontrolü, araştırılması ve ruhsatlandırma sistemlerinin geliştirilmesi konusunda karşılıklı işbirliği,

b) Uyuşturucu ve psikotrop ilaçların kontrolü, temininde yardımcı olmak ve T.C.'deki sistemlerin uygulanması konusunda işbirliği,

3- a) Aşı ve serum üretimi, kontrolü ve eğitimi,

b) Farmakolojik ve toksikolojik araştırma ve danışma merkezi kurulması ve eğitimi,

4- Kan ve kan ürünlerinin üretimi ve kontrolü,

MADDE 4

İşbu Anlaşmada öngörülen uzman testisi ile ilgili harcamalar aşağıdaki şekilde gerçekleştirilecektir.

- Uzman gönderen taraf, kabul eden tarafın çalışma yerine kadar gidiş ve dönüş masraflarını karşılayacaktır.

- Kabul eden taraf, Ülkesinde bulunan bilim adamı, araştırmacı ve diğer sağlık uzmanlarının bu süre içindeki kalış masraflarını karşılayacaktır.

MADDE 5

Taraflar, işbu Anlaşma çerçevesinde topraklarında bulunan karşı taraf uzmanlarının ani hastalanmaları durumunda ücretsiz tedavisini sağlayacaklardır.

MADDE 6

Türkiye, K.K.T.C. vatandaşlarını, ücretli olarak tedavi amacıyla, Türkiye'ye kabul etmeye ve tıp uzmanlarını kısa ve uzun dönem için K.K.T.C.'ne göndermeye hazırdır.

Ayrıca, K.K.T.C. Kamu Görevlilerinin, muhtaç ve yoksulların, şehit, hadise kurbanlarının, malül gaziler ile ailelerine, sağlık kurulu raporu almaları halinde, yılda böbrek taşı kırma (20), anjio (20), kalb ameliyatı (10), böbrek transplantasyonu (5) ve MRI (Magnetik Resonance Lureging) (20), K.K.T.C.'de yapılamayan diğer ameliyatlara (40) sayıda olmak üzere T.C. Sağlık Bakanlığı'na bağlı Devlet Hastahanelerinde ücretsiz tedavi imkânı sağlayacaktır. Ancak, bu tür tedavilerde hastahanelerin genel bütçesinden yapılacak harcamalar karşılanabilecektir, bunun dışında olabilecek tüm harcamalar (olanaklar çerçevesinde karşılanmadığı takdirde) hasta veya K.K.T.C. Hükümeti tarafından karşılanacaktır.

MADDE 7

T.C. Sağlık Bakanlığı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki Şef ve Şef Yardımcılarının bilgi ve becerilerini geliştirmek, asistan eğitiminde izlenecek müfredat programlarını görmek amacıyla eğitim yılı içinde 1-3 aya kadar bir süre ile T.C. Sağlık Bakanlığı eğitim hastahanelerinde, eğitim almalarını sağlayacaktır. Ancak, işe ve ibate masrafları imkânlar dahilinde karşılanacaktır.

MADDE 12

Taraflar, sağlık kuruluşlarının, acil olan ilâç ihtiyaçlarının karşılanmasında imkânlar nisbetinde işbirliği yapacaklardır.

MADDE 13

Taraflar, bu Anlaşma çerçevesinde başlatılacak işbirliği ile ilgili gelişmeleri değerlendirmek ve geleceğe yönelik işbirliği çalışmalarını hazırlamak üzere, her iki ülkeden de ortak uzmanlar grubu kuracaklardır. Ortak uzmanlar grubu, en az yılda bir kez olmak üzere sırasıyla Türkiye'de ve K.K.T.C.'de toplanacaktır.

MADDE 14

Taraflar, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, her iki ülke Sağlık Bakanlıkları arasında 29/08/1990 tarihinde imzalanan Anlaşma ile, anlaşmaya ek olarak imzalanan 19/01/1991 ve 05/06/1991 tarihli Ek Protokollerin geçerlilik süresinin sona ermesinde mutabık kalmışlardır.

MADDE 15

Anlaşma imzalandığı tarihte yürürlüğe girecek ve 5 yıl süre ile geçerli olacaktır. Taraflardan herhangi biri Anlaşmanın sona erdirilmesi niyetini 6 ay önceden bildirmediği takdirde, Anlaşmanın geçerlilik süresi 5 yıllık bir dönem için kendiliğinden uzayacaktır.

Anlaşma, her ikisi de Türkçe iki orjinal nüsha olarak hazırlanmış ve 27 Mayıs 1992 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Dr. Yıldırım AKTUNA
Sağlık Bakanı

Dr. Ertağrul HASİFOĞLU
Çalışma ve Sağlık Bakanı

ASLI GİBİDİR.

ÇALIŞMA ve SAĞLIK BAKANLIĞI.

Lefkoşa: 29 Temmuz, 1992.

AYHAN HALİT ACARKAN (Girne)(Yerinden)- Sayın Başkan, Cetvelin okunmuş kabul edilmesini rica ediyoruz.

BAŞKAN- Cetvelin okunmuş kabul edildiğini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi Cetvelle beraber oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser.... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

(Cetvel 3'üncü maddeye eklenmiştir.)

KÂTİP-

Yürütme
Yetkisi

4. Bu Yasa kurallarını, Kuzey Kıbrıs Türk cumhuriyeti Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN- 4'üncü madde üzerinde söz isteyen?... Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Madde kabul edilmiştir oybirliğiyle.

KÂTİP-

Yürürlüğe
Giriş

5. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak, bu Yasa ile onaylanan Sağlık Alanında İşbirliği Andlaşması ise 27 Mayıs 1992 tarihinden başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN- 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Maddeyi kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; ikinci okunuş da tamamlanmıştır. Üçüncü okunuş Kısa İsim okunmak suretiyle tasvibinize arz ediyorum. Kabul edenler Kısa İsim okunmak suretiyle? Etmeyenler?... Çekimser?...Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KÂTİP -

- Kısa İsim Bu Yasa, Sağlık Alanında İşbirliği Andlaşması (Onay) Yasası olarak isimlendirilir.

BAŞKAN - Bunu oya sunuyorum.

KÂTİP -

TÜRKİYE CUMHURİYETİ SAĞLIK BAKANLIĞI İLE KUZAY KIBRIS
TÜRK CUMHURİYETİ ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANLIĞI ARASINDA
27 MAYIS 1992 TARİHİNDE İMZALANAN SAĞLIK ALANINDA
İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN ANDLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNMASINA İLİŞKİN OYLAMA CETVELİ

Kabul Edenler

Ayhan H. Acarkan
Kenan Akın
Taşkent Atasayan
Mehmet Bayram
Aytaç Beşeşler
Nazif Borman
Salih Coşar
Hüseyin Curcioğlu
Derviş Çobanoğlu
Serdar R. Denктаş
Harun Dimililer
Erkan Emekçi
Mustafa Erbilen
Aydemir Erdoğan
Derviş Eroğlu
Kutlu Evren
Güner Göktuğ
Ertuğrul Hasipoğlu
İlkay Kâmil
Tokay Kerem

Kabul Etmeyenler

Oylamaya Katılmayanlar

Mustafa Adaoğlu
Kenan Atakol
Hakkı Atun
Günay Caymaz
Ömer Demir
Mustafa Hacıahmetoğlu
Mustafa Karpaslı
Ahmet Kâşif
Salih Miroğlu
Olgun Paşalar
Vehbi Z. Serter
Süha Türköz

Kabul Edenler

Kabul Etmeyenler

Oylamaya Katılmayanlar

İsmet Kotak
Zaim Necatigil
Ali Onay
Erdal Onurhan
Atay Ahmet Raşit
Gülin Sayiner
Eşber Serakıncı
Hüseyin Ş. Serdaroğlu
Ahmet Sevinç
Muharrem Söylemez
Ali Süha
Ruhsan Tuğyan
Ekrem Uzun
Emin Uzun
Ünal Üstel
Ergün Vehbi
Hasan Yumuk

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; tutanağa göre oylama sonuçlarını arz ediyorum.

Kabul: 38

Ret : Yok

Çekimser: Yok

Katılmayan: 12 kişi.

IV. SORULAR VE YANITLAR

Sayın milletvekilleri; II'nci Kısım üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi IV'üncü Kısım, Sorulara geçiyoruz. Bu kısımda Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Serdar Denktaş'ın Asil Nadir'in ihtiyat Sandığına Olan Borçları ile ilgili yazılı sorusu ile ilgili Çalışma ve Sağlık Bakanlığının bu soruya yanıtı okunacak ve sözlü sorusu olanlar kürsüden sorularını sorabileceklerdir. Okur musunuz lütfen?

KATİP -
DÖNEM: II
YIL : 3

TARİH: 5 Ekim 1992

YAZILI SORU NO : 26/3/92

DP LEFKOŞA MİLLETVEKİLİ SAYIN SERDAR
DENKTAŞ'IN ASİL NADİR'İN İHTİYAT
SANDIĞINA OLAN BORÇLARI İLE İLGİLİ
YAZILI SORUSU.

1. Asil Nadir veya Nadir Şirketler grubu veya Poly Peck'in İhtiyat Sandığı ve/veya devlete olan borçları karşılığı Girne'de bir otelin İhtiyat Sandığına devredildiği doğru mu?
2. Alınan otel hangisidir? Bu borçlar karşılığı otel yanında başka binalar da alınmış mıdır?
3. Borç miktarı nedir?
4. Borçların tahsili için 1990-92 yılları içinde herhangi bir girişimde bulunuldu mu?
5. Devralınan binaların değerlendirmesinin kimler tarafından yapıldığının icim bazında bildirilmesi.

DÖNEM: II
YIL : 3

TARİH: 22 Ekim 1992
YAZILI SORU NO:

DP LEFKOŞA MİLLETVEKİLİ SAYIN SERDAR DENKTAŞ'IN ASİL NADİR'İN
İHTİYAT SANDIĞINA OLAN BORÇLARI İLE İLGİLİ YAZILI SORUSUNA
ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANLIĞININ YANITI.

- Soru 1 : Asil Nadir veya Nadir Şirketler grubu veya Polly Peck'in İhtiyat Sandığı ve/veya devlete olan borçları karşılığı Girne'de bir otelin İhtiyat Sandığına devredildiği doğru mu?
- Cevap 1 : Nadir Şirketler Gurubu'yla ve/veya Polly-Peck Şirketi'nde ve ona bağlı kuruluşlarında çalışmış ve çalışmakta olanların İhtiyat Sandığı Prim ve Depozitleri ile Sosyal Sigortalar işçi - işveren Primleri alacaklarına karşılık Pearl Construction Ltd.'e ait Girne'de bir otelin alındığı doğrudur.
- Soru 2 : Alınan otel hangisidir? Bu borçlar karşılığı otel yanında başka binalar da alınmış mıdır?
- Cevap 2 : Pearl Construction Ltd.'den satın alınan otel "GİRNE VIEW HOTEL"dir. Alacaklar karşılığında otelin araç, gereç ve mefruşatı ile yine Girne'de ve aynı şirkete ait "OLIVIA COURT" da bulunan yedi büyük bir küçük olmak üzere sekiz apartman dairesi alınmıştır.
- Soru 3 : Borç miktarı nedir?
- Cevap 3 : a) 31 Ağustos, 1992 tarihi itibarıyla işverenin, çalışanların sosyal güvence yatırım borçları :
1- İhtiyat Sandığı'na :	5,843,910,809.89 TL
2- Sosyal Sigortalar'a:	5,183,485,449.- TL
Toplam:	11,027,396,258.89 TL'dir.
- b) Satın alım tutarından İhtiyat Sandığı ve Sosyal Sigortalar alacakları tenzil edildikten sonra geri kalan miktar da Kıbrıs Endüstri Bankası'ndaki İhtiyat Sandığı mevduatlarından mahsup edilmiştir. Tüm sosyal güvence alacaklarının bu şekilde tahsili ile hem çalışanların var olan mağduriyetleri ortadan kaldırılmış ve hem de İhtiyat Sandığı'nın Kıbrıs Endüstri Bankası'ndaki mevduatları azaltılmıştır.
- Soru 4 : Borçların tahsili için 1990-1992 yılları içinde herhangi bir girişimde bulunuldu mu?
- Cevap 4 : Körfez krizi ile Asil Nadir'in içine düşmüş olduğu duruma rağmen Nisan, 1991 sonuna kadar yatırımlar devam etmiş, daha sonra ise işten ayrılma durumunda olanlar için münferit yatırımlar yapılmıştır. Bu arada Mahkeme yolu ile bu alacakların tahsilinin daha da zorlaşacağı dikkate alındığı bir aşamada Mayıs, 1992'de mezkûr borçlara karşılık bazı yer-

lerin İhtiyat Sandığı'na devredilebileceği bildirilmiştir. Bu alımların ne dereceye kadar sağlıklı olabileceği hususunda da ilgili mercilerden görüş istenmiş ve olumlu yanıt alınmıştır.

Soru 5 : Devralınan binaların değerlendirmesinin kimler tarafından yapıldığının isim bazında bildirilmesi.

Cevap 5 : Binalar iki ayrı raporla değerlendirilmiştir.

A- Kamu sektöründen oluşan Komite :-

Komite Üyeleri:

1- Emirzade Arıtkan	Çalışma ve Sağlık Bakanlığı Bakanlık Müdürü ve İhtiyat Sandığı İdare Komisyonu Başkanı.
2- Mehmet Şener	Vergi Dairesi Müdür Muavini.
3- Necat Yazman	Tapu " " "
4- Mehmet Özkan Tekgüç	Devlet Emlâk Malzeme Dairesi Müdür Muavini.
5- Ünsal Gürok	Girne Tapu Dairesi Sorumlusu
6- Hüseyin Çağdar	Plânlama ve İnşaat Dairesi Şube Amiri Vekili
7- İlyas Aksoy	Çalışma ve Sağlık Bakanlığı Temsilcisi.

B- Özel Sektör :-

Turan Emlâk Bürosu:

1- Turan Avni	Yeminli Muhammin
2- Galip Bozalp	Teknik Eleman, Mühendis.

BAŞKAN- Evet.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden)- Söyleyeceğimiz birşeyler var.

BAŞKAN- Şimdi sözlü soru kısmına geçiyoruz. O zaman soracaksınız değil mi?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla), Yok efendim, soracağım birşey yok. Bu konuda, bu verilen cevapla ilgili söyleyeceklerimiz var.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Tabii.

BAŞKAN- Bu cevap burada, yani müzakere olunmaz. Efendim?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Doğrudur efendim.

NAZİF BORMAN (Lefkoşa)(Yerinden)- İçtüzüğe göre alınır.

BAŞKAN- Yok. Bu, yazılı sorarsınız, yazılı size verirler. Sonra tekrar bunu bu şekilde...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla)- yanıt tatminkâr değilse görüşbildirebilir efendim.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla)- Dil alışkanlığı değil ki.

BAŞKAN- Efendim, ben ...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla)- Nasıl yani?
Maaşallah içtüzüğü de kendine göre yorumlamaya başladın.

BAŞKAN- Öyle değil mi?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla)- Çok kısa birşey
söyleyeceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN- Hayır, mesele prensip meselesidir yani. Anlı-
yorum. Onu başka bir şekilde şey edelim. Ama şimdi yazılı-
ları da karşılıklı konuşmaya şey edersek bu çok uzar.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sayın Başkan,
belki arkadaş teşekkür edecek. O söz hakkı vardır. Belki
teşekkür edecek.

BAŞKAN- Efendim başka söz hakkı ...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla), Daha da eksik
varsa eksiğini söyleyecek.

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa)(Yerinden) - Yoktur Sayın Başkan.

BAŞKAN - Kesinlikle yoktur efendim, içtüzükte yoktur. Dolayısıyla Sözlü Soruya geçiyoruz. Sözlü sorusu olanlar? Bir dakika yazalım. Sayın Aytaç Beşeşler, Sayın Kenan Akın, Sayın Erkan Emekçi. Başka sözlü sorusu olan?

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Sözlü sorum var.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Benim de var Sayın Başkan.

BAŞKAN - Ergün Vehbi, Taşkent Bey. Serdar Bey siz?

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden) - Yok.

BAŞKAN - Sayın Aytaç Beşeşler buyurun efendim.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden) - Bildiğin konulardır bunlar.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) - Sağlıkla ilgiliydi o.

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Aşağıdaki sözlü sorunun Başbakanca cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

1. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Mustafa Erbilin'in özel bir bankanın yönetim kurulu başkanı olduğu tarafınızdan biliniyor mu?
2. Doğru ise özellikle Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığını bu sayın milletvekilinin, komite başkanlığını devam ettirmesi sizce doğru mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Yazılı verir misiniz Sayın Aytaç?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Buyurun Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Bildiğin konu, senin bildiğin konu.

BAŞKAN - Efendim cevap verecek...

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Cevap yazılı olarak verilecektir.

BAŞKAN - Yazılı olarak verilecek.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden) - Sözlü soruya yazılı cevap mıp verilir?

DERViŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Olmaz? Sözlü soruya sözlü cevap verilir?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Geçen hafta sorduklarımıza ne kadar cevap almışsak gene alacağız.

DERViŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Bir ay içinde vereceğiz.

TİCARET VE SANAYİ BAKANI ERDAL ONURHAN (Yerinden)- İçtüzüğe bir bakalım.

BAŞKAN - Gelecek hafta cevap verilecek efendim. Gelecek hafta.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Geçen defa sorduğum sorulara cevap aldım mı?

BAŞKAN - İkinci söz hakkı Sayın Kenan Akın'da. Buyurun efendim.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Yazılı sorularadır efendim bir ay içinde. Sözlü soru hemen veya bir hafta sonra.

BAŞKAN - İşte bir hafta sonraya kaldı efendim bu.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI (Yerinden) - Bir soru sordu, bir hafta sonra dedi Sayın Başkan.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Geçen hafta sorduk, bu hafta almadık daha cevabını.

ERDAL ONURHAN (Yerinden)(Devamla) - Sayın Denktaş; içtüzüğün 111'inci maddesi der ki; "Başbakanlığa iletildikten sonra 7 gün tamamlandıktan sonraki birleşime gelir." Yani gelecek haftaya.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Böyle kafada böyle sivri zekâ.

ERDAL ONURHAN (Yerinden)(Devamla) - Yok senin dediğin olacak.

BAŞKAN - Lütfen efendim. Sayın Kenan buyurun.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Sayın Başkan; soruyu soran benim. Araştırma istemez. Sayın Başbakan durumu takdir ediyor, biliyor. Hemen cevabını verecek efendim.

BAŞKAN - Efendim lütfen.

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Sen biliyordun, ne sordun? Mecbur değilim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - Cevap vermiyorsa Sayın Başbakan yazılıya döndürelim, yazılı versin.

BAŞKAN - Sayın Başbakan bir hafta sonra cevabını verecek efendim. Buyurun Kenan Bey.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)- KKTC Meclis Başkanlığına; aşağıdaki...

DERViŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Soru sormanın da Sayın Başkan bir adabı vardır. Sorduğunda yani bilmediği şeyleri soracak.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - Araştırma gerekmez Sayın Başbakan.

DERViŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Araştırma isteyen şeyleri soracak. Şimdi rastgele soru soruyor. Soru sormak için söylüyorlar. İçtüzük kuralları uygulanırsa çok memnun olacağım.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - Siz Yönetim Kurulu Başkanı olduğunı biliyorsunuz, Komite Başkanı olduğunı da biliyorsunuz. Banka başkanı olduğunı da biliyorsunuz. Araştırma mı ister?

DERViŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Biliyorsun madem bana ne sordun?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - Biz size doğru mu diyorum. Siz bana çıkın kürsüden doğrudur deyin, yanlış deyin.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Bir hafta sonra cevap vereceğim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - Yanlış veya doğru deyin. Bildiğini soruyorum.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Sizin bildiğiniz birşey.

BAŞKAN - Tamam sayın milletvekilleri. Sayın milletvekili; bir hafta sonra cevap verilecektir efendim. Sayın Kenan.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - Bildiğim şeyi soruyorum ama siz bana doğru mu deyin, yanlış mı deyin.

BAŞKAN - Sayın kenan Akın.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Belki sen bilin ve ben bilmem.

BAŞKAN - Sayın Kenan Akın buyurun efendim.

KENAN AKIN (Devamla) - Senin böyle sert çıktığını...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - Herhalde görevden alırsınız doğru ise.

KENAN AKIN (Devamla) - Senin böyle sert çıkacağını bilse UBP hiç almazdı Başbakan seni.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Sen de öyle hatalar yapıyorsun!

KENAN AKIN (Devamla) - KKTC Meclis Başkanlığına; aşağıdaki sözlü sorunun Başbakan veya ilgili Bakanlıkça cevaplandırılmasını istirham ediyorum.

1. Cypfruvex Ltd.'in 1987 itibarıyla üreticiden almış olduğu birinci sınıf narenciye ürünü kaç tondur?
2. 1980 itibarıyla ihraç etmiş olduğu birinci sınıf narenciye ürünü kaç tondur?

EŞBER SERAKINCI (Yerinden) (Devamla) - Araştırma yapacak.

KENAN AKIN (Devamla) - Şikayetim yok. Tek tek araştırma yapıp 1980 yılından itibaren kaç ton ürün alındı?

BAŞKAN - Efendim 3'üncü konuşmacımız, soru soracak olan Erkan Emekçi.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sen de mi rakam istiyorsun.

ERKAN EMEKÇİ - Yok.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Hastanelerde kullanılan aspirin sayısını bildir.

ERKAN EMEKÇİ (Lefkoşa)- Aspirin değil, Ampisilin'i soralım o zaman.

Sayın Başkan ilgili Bakandan sözlü sorumu yanıtlamasını rica ediyorum."Karpaz Bölgesindeki yangından sonra bölgenin temizlenmesi ve yangından arta kalanların değerlendirilmesi doğrultusunda bölgenin bir kişiye kiralandığını duydum. Bu kiralama gerçekten yapıldı mı? Yapıldıysa kime ve hangi kıssaslara göre yapılmıştır?" bunu rica ediyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Sayın Başbakan veya Sayın Bakan.

TARIM VE ORMAN BAKANI İLKAY KAMİL(Yerinden) -Haftaya.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Gayya kuyusuna.

BAŞKAN - Sayın Ergün Vehbi buyurun.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; usul bakımından geçen hafta sorduğumuz sözlü sorumuza yanıt alamadığımızı burda işaret edelim. En azından ilgili bakan nasıl ne zaman yanıt vereceğini bize bildirmek zorundadır.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Araştırılıyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sorularımız kayya kuyusuna atılmasın Sayın Erbilen.

Evet bugünkü sözlü sorum."Bazı siyasal partilerin, kulüp ve derneklerin her yıl düzenlediği piyangolara hangi koşullarda izin veriliyor.

2. İzin veren Ekonomi ve Maliye Bakanlığı halkın aldatılmaması için ne gibi denetim yapılıyor?

Bilindiği gibi Kamuoyunda ve basında her yıl 10'larcası düzenlenen bu piyangoların çekilmediğine ve ertelendiğine dair yayınlar çıkmaktadır. Maliye Bakanlığı ne gibi tedbir almaktadır?

3.Devlet basına da yansımış olan BRT skandalı ile ilgili ne yapmıştır? Büyük reklamlarla geçen yıl sonunda duyurulan ev ikramiyesini kazanan yurttaşımız Tahsin Doğan'a ikramiyesinin üzerinden bir yıla yakın zaman geçmiş olmasına rağmen hala verilmemiştir. Ve BRT de bu evi vermekten... reddetmektedir. Olay da mahkemeye intikal etmiştir. Yazıktır, ayıptır. Devletimiz, hükümetimiz Devlet Kuruluşu olan BRT'ye karşı ne gibi tedbir almıştır veya almak niyetindedir?

İSMET KOTAK - Puan versin kendisine İskan Bakanı.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri bir hususa dikkatinizi çekmek istiyorum. Sözlü sorular kısa ve hemen cevap verilebilecek hususlar olacak. Aksi halde bunlar yazılı soruya girer.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan usul hakkında birşey söyleyim.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;...

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden) - Biz de soracağız.

BAŞKAN - Bittikten sonra efendim, daha sonra.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Peki efendim, bittikten sonra Sayın Bakanın konuşması.

SALİH COŞAR (Devamla) - Piyangolar yasası tahtında Ekonomi ve Maliye Bakanlığı senede bir defa olmak kaydı ile piyango bileti isdar etme yetkisi verme bir kanun haline gelmiştir bu ülkede ve piyango verilirken, bu hak verilirken yasa tahtında kendi üyelerine ve kendi bölgesinde bu biletleri satması gerekir. Mevzuat budur.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Güya.

SALİH COŞAR (Devamla) - Piyango yerine getirildi, getirilmedi konusunda bizim fazla yetkimiz yoktur. Onu da söylemiş olayım. Savcılık bu konuya el atması gerekir. İyi bir uyarıda bulundunuz. Bu konuları biz inceleyeceğiz ve Savcılığa duyurumuzu yapacağız. Yapıp da eğer yerine vaadini getirmemişse. Teşekkür ederim. Uyarınıza teşekkür ederim.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Kumara dönüştü, kaldıralım bunu da.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Serdar.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Sayın Başkan, biraz evvel dediniz ki sözlü sorular kısa ve hemen cevaplandırılacak.

BAŞKAN - Evet.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Öyle bir soru Sayın Beşerler sordu, ancak cevabını da alamadı. Bir hafta sonraya dendi bize.

BAŞKAN - Şimdi Sayın Serdar...

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI (Yerinden) - Mecbur değil.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) - Bir hafta sonra olabilir.

BAŞKAN - Efendim eğer mühim olan...

EŞBER SERAKINCI (Yerinden)(Devamla) - Mecbur da edemezsin.

BAŞKAN - Mühim olan sorunun sorulmasıdır. Tüzük ilgili Bakan veya Başbakana şey ediyor.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - O zaman kısa ise hemen cevaplandırılır.

BAŞKAN - Bir hafta muhlet veriyor. Yani buna itiraza imkan yok.

AYTAŞ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Kalacak orda.

- 645 -

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - 0 zaman sözlü veya yazılı diye birşey olmaz, madem bir hafta sonra verecek.

BAŞBAKAN DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Tüzük o yetkiyi veriyor.

BAŞKAN - Efendim, şimdi sözlü soru ile yazılı soru arasında, bazen sorduğunuz yazılı soru belki de bir ay sürer. Bunun şeyi aradaki bu müddet. Birisi bir haftada cevaplanır, öteki yazılı da...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Çavuş Yasasına geçelim efendim.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - 0 zaman ne farkı var yazılı soru ile sözlü sorunun?

BAŞKAN - Efendim, yazılı soru biraz daha uzun etüd isteyen konulardır. Bir aya kadar müddet tanınıyor.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - 0 zaman sözlü soruya hemen cevap verilmesi gerekiyor.

BAŞKAN - verilmesi gerekir, ona da bir hafta izin veriyoruz. Tüzüğü biz yapmadık. Netice itibarı ile tüzüğü biz yapmadık.

Evet efendim, Sayın Taşkent Atasayan, Sayın Ergün Vehbi Bey cevaplandırılmıştır sizin sorunuz değil mi?

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Evet efendim.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) - Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı. Lefkoşa. Aşağıdaki sorunun Sayın Eğitim bakanı tarafından cevaplandırılmasını...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Yine mi Eğitim Bakanı?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Rica ederim. Sayın Bakanın Orta Asya Cumhuriyetlerine...

(Milletvekilleri aralarında konuşurlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; beyler, lütfen.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Sayın Bakanın Orta Asya Cumhuriyetlerine yaptığı seyahatte temsiliyet konusunda karşılaştığı durum hakkında Yüce Meclise bugüne kadar bilgi vermemiştir. Bilgi vermeyi düşünüyor mu?

BAŞKAN - Teşekkürler. Sayın Bakan, buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI
Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu soru üzerine cevap verip vermeyeceğimi düşüneneğim. teşekkür ederim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - Sayın başkan, usul hakkında.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Hükümetin ciddiyeti bu kadar.

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Sorunun ciddiyeti gibi.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Yok, yok sorunun ciddiyeti yerindedir.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - 50 defadır soruyoruz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Ben sayın başbakandan gerekli cevabı aldım. Bir hafta bekleyeceğiz. Yalnız burda bir konuyu hatırlatayım. Bir hafta diyor Sayın başbakan, ısrarla söylüyor. Geçen hafta burda Sayın Tarım bakanına bir hafta sonra cevaplandırılmak üzere bir sözlü soru sorduk. Hâlâ daha cevabını alamadık.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden) - Hafta dolmadı daha.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sözlü idi. Bir hafta mühlet istediniz...

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Bir haftanın dolmasına iki saat varmış.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - İki saat varmış. Tamam.

TARIM VE ORMAN BAKANI İLKAY KAMİL (Yerinden) - Meclisten yazı geldi bize, gelen haftadır bu.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sayın bakan sözlü soru dedi. Bir hafta. Yazılı diyor, tabii yazılı olacak. Olur mu Sayın Bakan. Efendim size...

BAŞKAN - Sayın Beşeşler, lütfen.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Tabii ki size yazı ile gelecek. Ama siz, sizinle muhatap karşılıklı olduğumuz zaman bir hafta dediler bize.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Devam edin Aytaç Bey, devam edin..

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Demokrat Parti olarak Sayın Eğitim Bakanını bu kürsüden kınıyor, protesto ediyorum laubali davranışı için.

TİCARET VE SANAYİ BAKANI ERDAL ONURHAN (Yerinden) - 0,0,0.

BAŞKAN - Beyler eğer bu hava devam ederse oturumu iptal edeceğim. Onu açık söyleyim. Kimse kimseye hakaret edemez. Bu soruyu sözlü olarak sorarsınız cevabını alırsınız. Bunda teessüf etmeler, protesto etmeler, falan filan doğru değil.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla)- Sayın Başkan cevap alamıyoruz.

BAŞKAN - Efendim açıktır tüzük. Hazır değilse bir hafta sonra verilmiş diyor.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Cevap vermeyi düşünüyorum diyor Sayın Başkan.

ERDAL ONURHAN (Yerinden) (Devamla) - Sözlü sorudur.

BAŞKAN - Ona da bir hafta sonra düşünüp verecek.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden)- Mal kararını buldu efendim. Yasalara geçelim.

BAŞKAN - Sayın Kenan Akın.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI
(Yerinden) - Sayın Başkan orda cevap hakkımı kullanmak
istiyorum efendim.

BAŞKAN - Evet, tamam. Sayın Kenan bir dakika. Buyurun.

MİLLİ, EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI -
Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Bir kere öğleden
sonra oturumda Sayın Aytaç Beşeşler'in her olayda böyle
celallenmesini anlayamadım bir. ikincisi içtüzük var.
İçtüzük hükümlerine göre hareket eder iki. Üçüncüsü bu
kürsüden bakan ve milletvekili arkadaşları azarlar şekilde
kızmasını hiç anlayamadım üç. Dördüncüsü de benim az önce
verdiğim yanıt hakkında yaptığı yorumu anlayamadım. Çünkü
ilgili arkadaşım geldi Orta Asya'da bakanlığımı temsilen
yapmış olduğum ziyaretle ilgili eğer açıklamamı istediği
konular varsaydı daha ciddi şekilde bize göre konuyu
gündeme getirebilirdi. Düşünür mü düşünmez mi ve soruyu
da burda sorarken gayet istisnai bir şekilde de tebessüm
ederse...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yok
canım.

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Ederse elbette ki
bu soruyu biz ciddiye almayız.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Yok canım
sen de gülmüştün. Daha ciddi olarak...

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Ama bize ciddi olarak
bir soru sorulursa...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Soru ciddi
olarak kalsın sana, cevabın da kalsın.

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Ciddi olarak sorulsa
biz yapmış olduğunuz...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - En büyük Türk.

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Estafurullah. Yapmış olduğumuz gezilerin elbette yanıtını veririz.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - En büyük Türk.

EŞBER SERAKINCI (Devamla)- Türk olmakla iftihar ettik, her zaman edeceğiz de.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) (Devamla) - 8 büyük Türkün birincisi. Mağusa'da var bir tanesi.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Kenan Akın.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kimse gülmesin, suratını da asmasın. Soru soracağım.

Başbakanlığa veya ilgili Bakanlığa.

1 Eylül 1991 tarihinde T.C. ile KKTC arasında imzalanan protokol ile T.C. ile KKTC arasındaki seyahatlerde kimlik kartı ile seyahat etme olanağı sağlanmıştı. Olan protokol da 1 Eylül 1992 tarihinde hitam bulmuştur. Şimdiki seyahatler hangi esasa dayanarak yapılmaktadır?

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - El sallama esasına göredir, ama kaldırılсын. Herkes pasaportu ile gelsin gitsin.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 1 Eylül 1992'de bitmiştir Sayın Başkan.

BAŞKAN - Efendim cevaplandırılacak mı?

İÇİŞLERİ KÖYİŞLERİ VE ÇEVRE BAKANI GÜNAY CAYMAZ
(Yerinden)- Bir hafta sonra cevap vereceğiz buna.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yerinden) - İçişleri
Bakanı değildi imzalayan o protokolü. Dışişleri
Bakanıydı.

GÜNAY CAYMAZ (Yerinden) (Devamla) - Burda yoktur
Sayın Bakan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; soru kısmı da
kapanmıştır. Şimdi 4'üncü kısım üzerindeki görüşleri
de tamamlamış bulunuyoruz. Şimdi 6'ıncı kısım.
Görüşülen Tasarı ve Öneriler ile komitelerden gelen
diğer işlere geçiyoruz.

V. GÖRÜŞÜLEN TASARILAR

Sayın milletvekilleri; bu kısımda önce
birinci sırada yer alan Taşınmaz Mal Vergi Yasa
Tasarısı ile Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin
Tasarıya ilişkin Raporu üzerindeki görüşlere kalındığı
yerden ve bütünü üzerindeki görüşmelerden devam edilecektir.
Rapor ve Tasarının bütünü üzerinde başka söz isteyen
var mıdır?

İSMET KOTAK - Hangisi?

BAŞKAN - Tamam efendim. Şimdi Taşınmaz Mal yasası üzerinde, tümü üzerinde görüş bildirmek isteyen var mı?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Rapor okunmadı yalnız Sayın Başkan.

BAŞKAN - Daha evvel okundu rapor. Rapor okundu, hatta söz de alındı. Sayın Adaoğlu ile Sayın Ergün Vehbi Bey konuşmuşlardır tümü üzerinde. Şimdi Sayın Serdar Denktaş.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Yine konuşacağız.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Tabii efendim, çok uzun süre geçti bu yasa görüşüldü. Ne konuşulduğunu da unuttuk. Ergün Vehbi Beyin ne söylediğini unuttuk. Alalım şimdi tutanakları baştan okuyalım.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Verir zaten. Kısıtlanacak birşey yok. Hakkımız var. Bir yasada bir defa konuşulur diye birşey yok.

BAŞKAN - Evvela hiç konuşmayanlar meydana çıksın, bir konuşsunlar bakalım da.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) - Sayın başkan, sayın milletvekilleri; Tasarının genel görüşmesi bilmem kaç hafta önce okunmuştu. Ben, hatırlatma babında ve zaten gerekçelerden de başlayarak bu Yasayı irdelemek istiyorum. İkinci paragrafında genel gerekçenin tüm demokratik ülkelerin anayasalarında vergiler konusunda vatandaşın görev ve haklarına ilişkin ilkeler konmuştur diye bir giriş var. Biz de tüm demokratik ülkelerde

olduğu gibi vergi konularını koyacağız, işletmeye başlıyoruz. İnşallah demokrasi konusunda diğer ülkeler de yavaş yavaş bu memlekette yaşam bulur ve daha demokratik haklara insanlarımız kavuşabilir. Yine devam ediyorum aynı gerekçe üzerinde. Üçüncü paragrafta bir akım olan gelirden farklı olarak somut bir maddi kıymet olan servet de ayrı bir mali güç göstergesi olup dünyanın hemen hemen tüm ülkelerinde vergi oranlarına esas teşkil etmektedir diyor. Doğru. Tabii yurt dışında yaşayan Kıbrıslı Türkler servetlerini Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine aktarırlardı. Yavaş yavaş onları da vergilendirerek bu servetlerin memlekete akmasını da herhalde engelleyeceğiz. Bir taşınma mal yasasının esasını...

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa)(Yerinden) - Bu memleketin nimetlerinden yararlanan herkes vergi verecek tabii.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Bekle de sen de biraz sonra konuşun.

Bir taşınmaz mal yasasının esasını koçandır. Bizim memlekette de koçan işlemleri bırakın tamamlanmayı daha bir beş sene daha bitmeyeceğine göre bir o kadar süre bu memlekette 1974 öncesi Kıbrıs Türkünün mal varlığını korumaya çalışan insanların cezalandırılması için çıkarılmış bir yasa görünümündedir bu yasa.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Eğer koçan işlemlerini bitirmiyorsanız...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)-
Almıyoruz koçan işlemlerini tamamlamayandan.

SERDAR DENKTAŞ - Koçan işlemlerini bitirmiyorsunuz...
Koçan işlemlerini bitirmiyorsanız bu Yasayı da uygulamaya koymamalısınız. Çünkü koçan vermediniz diye yani sizin kendi suçunuz yüzünden insanlarımız arasında ayrıcalık yapma yakkınız yoktur. Vatandaşın bir kısmından alacaksınız çünkü o malına sahip çıktı, koçanına sahip çıktı. Öbür kısmına siz koçan vermediniz diye almayacaksınız. Alınmaması da doğrudur. Koçan vermediniz çünkü. Koçan almadan taşınmaz mal vergisi de alınamaz. Ama koçanı vermediğinize göre bu vergiyi de hiçbir şekilde yürürlüğe koymamanız gerekir. Çünkü zaten siz de söylüyorsunuz. Vergilendirilecek gelir kaynakları saptanırken bu kaynakların geniş tabanlı olmalarına özen gösterilmelidir diyorsunuz. Bu memlekette toplumun büyük bir çoğunluğu hala daha koçan işini bitirmediğine göre bu verginin de geniş tabanlı olduğu kimse tarafından iddia edilemez. Kaldı ki yeni ismi ile Taşınmaz Mal Vergi Yasa Tasarısına ne gerek duyulduğunu da anlamadık. Çünkü bu memlekette ta 1932 yılında Fasıl 322 Taşınmaz Mal Vergi Yasası hala hazırda mevcuttur. Eğer ki iddia odur. İşte bu Yasa vardır ama gelir getiricilik vasfı kalktı ortadan. Eğer gelir getiricilik vasfı ortadan kalkmışsa bu düzenlemeyi yapabilecek bir Yasa daha vardır. O da 1946'nın Fasıl 224. Taşınmaz Mal Kıymet Takdiri Yasası. Bunu uygulamaya koyarak...

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Bütün
Yasaları temizliyoruz.

SERDAR DENKTAŞ - E, temizliyorsunuz. Bunlar varken ne lüzum vardır. Biraz sonra geleceğim ona da merak etmeyin. Neden bunu öngürdüm, ona geleceğim...

GÜNER GÖKTUĞ (Yerinden) (Devamla) - Sömürge Yasalarından KKTC'yi arındırıyoruz.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Yani bu memleket hep KKTC'ye ait Yasalarla mı yönetiliyor? E, lütfen Sayın Göktuğ siz hukukcusunuz. Birçok yasaların hala daha hangi tarihlerden kalma olduğunu benden çok daha iyi bilirsiniz. Öyle bir iddiada bulunmayın.

ALİ ONAY (Gazi Mağusa)- Tadilata gidiyoruz.

SERDAR DENKTAŞ - Tadilat değil bu. Tamamen kalkıyor obürleri ortadan. Var ya. Onları da bıraktık hade KKTC tamam onu da bıraktık. KTFD dediler.

GÜNER GÖKTUĞ - Bu Yasaya siz de oy verdiniz.

SERDAR DENKTAŞ - 1980 Belediyeler Yasasında , Emlak Vergisi Yasasında yer almıştır. Belediyelere vermişti zaten bu yetkiyi. Fesıl 324'le de aradaki o gelir getirici vasfın azalmasını sağlayıp belediyelerin bu gelirden pay çıkarmasını sağlayabilirdi, onu da yapmadı. Neden? Neninide okuyayım hemen. Taşınmaz malların üzerinden uygun bir miktarda taşınmaz mal vergisi alınması devlet gelirlerimizin artmasına kaynak teşkil edecekmiş. Dünyanın hiçbir yerinde... evet doğru uygulanır birçok ülkede bu Yasa. Ama dünyanın hiçbir yerinde devlet geliri artsın diye kullanılmaz bu Yasa. Belediyelerce kullanılır.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Hükümet demedik.

SERDAR DENKTAŞ - (Devamla) - Devletin gelirleri artsın diye değil. Siz...dur, gelecek yavaş yavaş. Fazla aceleye sokmayın beni de daha çok konuşmaya niyetim var yani.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Hükümet ile devleti bile karıştırıyorsun sen.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Ben değilim karıştıran Ulusal Birlik Partisi Hükümetleridir onu karıştıran. Onu... Evet evet siz karıştırıyorsunuz onu. Yerel idarelerin bu vergiden faydalanması dururken...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Yasaları iyi okumadan geldin.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Çok iyi okudum yasaları.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Ya oyun da vardır senin bu Yasada.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Sayın Coşar...

BAŞKAN - Lütfen.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Doğrudur bu Yasaya oy verdim.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla)- E, ne oldun şimdi?

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Eroğlu idaresi altında görev yaparken ben bu Yasaya oy verdim.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Ne itiraz edersin.

Diğer ülkelerde bu tür emlak vergisi gibi yasalar ve bu evsaf altında toplanan vergiler belediyelerce toplanır ve hizmet olarak yeniden vatandaşa döner. Bunun için de herkes hicap duymadan bu vergileri gider öder. Hizmet olarak da geri alır ve bu bilinçle öder zaten. Zaten bu düşünce ile 1980 Belediyeler Yasasında, izninizle bulayım onu da.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Bu Yasayı gelecek haftaya erteleyezdiniz daha iyi olacaktı.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Belediyeler Yasasının 7'nci Kısım, 2'nci Bölümde emlak vergisi 1980 yılında zaten yasalaştırılmıştı. Ne diyor şimdi bu Yasada? Kıbrıs Türk federe Devleti belli sınırları içinde tüm taşınmaz mallar bu yasa kurallarına göre emlak vergisine tabidir. Koşan var veya yok.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Evet, tasarruf da dahil.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - 85'inci madde emlak vergisi taşınmaz malların tapu dairelerindeki vergi sicillerinde kayıtlı değerli üzerinden 88'inci maddede gösterilen oranda Belediye Meclisince saptanır. Emlak vergisi belediyeye aittir. 88'inci madde ne diyor? Belediye sınırları içerisindeki her taşınmaz mal için bu Yasanın 85'inci maddesinde belirtilen vergi sicillerinde kayıtlı değerleri üzerinden yılda binde on beş ile binde otuz arasında alınır diye bir de yetki vermiş ve devam eder tabii, bu nasıl toplanacak, ne yapacak. Tahsildar defterlerinin hazırlanması, verginin kiradan düşürülmesi, vergi yükümlüleri kimdir, ödeme tarihi nedir, ona biraz sonra yine döneceğim.

Şimdi mevcut Yasada belediyelerle ilgili. İlk hazırlanışında gelen, belediyelerden gelen tepki ile de belediyelerle ilgili bir madde. Bir küçük madde konu. 25'inci madde, onu da bulalım.

25'inci maddede ne dendi burada? Belediyelere finansman sağlanması. "Bu Yasa kuralları uyarınca bir önceki mali yılda verilen tahsil edilen verginin %25'i belediyelerin, %10'u ise köylerin finansman gereksinmelerini karşılamak üzere maliye işlerinden sorumlu bakanlığın ön göreceği bir emanet hesapta toplanıyor. " Bakanlar Kurulunun öngöreceği koşullar çerçevesinde alacağı karar ile birinci fıkra da belirtilen paraların %50'sine kadar yerel kuruluşlara kredi olarak, kalan kısmı ise, bunlara yatırım projelerinin finansmanında kullanılmak üzere verir. Şimdi tümü belediyelerindi bu verginin. Artık %25'ini vereceğim ben size dedi onu da böldü ikiye o %25'in bunun dönüyorsunuz yarısını ben kredi olarak vereceğim. Kredi olarak vereceğine göre faiz de mi isteyeceksiniz?

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Hükümet karar verir.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Hükümet karar verir. Kimisini isteyebilir, kimisini istemeyebilir. Yakın olup olmamasına bağlı belediye. Kalan kısmı da yatırım projeleri finansmanında kullanılacak. Yani 28 tane belediye gelip Maliye Bakanlığının önüne, elini öpecek, isterse Maliye Bakanı o alacak. Hangisi daha acildir, hangisi değildir o Allaha kalmış bir iş ve Maliye Bakanının kararına, bildiğimiz için UBP nasıl çalıştığını...Nasıl?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Nasılmış?

SERDAR DENKATŞ (Devamla) - E, UBP'de çalıştık biz de nasıl döndüğünü biliriz işlerin. Ve belediye başkanları bu şekilde UBP'ye bağlanacaklar hedef bu. Kabul edilemez bir olaydır, kaldı ki ben bu madde gelirken 25'inci madde hemen yukarısında. Konudan konuya atlayacağım ama . Ne ise ona daha sonra gelirim. Şimdi, bu emanet hesabı fon değildir Sayın Bakan değil mi? Fon mu?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Hayır.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Değil. Çünkü onda da birtakım şeyler vardı da, o olursa daha da ilginç olacak diye.

Şimdi bu belediyelerle ilgili kısımda hani %25'ini vereceğiz diyoruz, yaptığımız araştırmalara göre bütün memleket koçanlarını almış olsa toplanması öngörülen azami miktar eğer yanlış söylüyorsam lütfen düzeltin beni. 15 milyardır. Öyle mi?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - 0 kadar da yok, yani büyük bir rakam değil.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - 0 kadar da yok. Bu 15 milyarın %80'i, 12 milyar civarı 28 belediyenin sınırları dahilindeki emlaktan toplanacak rakamdır. Eğer hepsi koçanlı ise ki değil, onun da yani %70'i koçanlı değil. Bundan da, bu 12 milyardan da belediyelere ayrılacak bu %25'tir üç buçuk milyar. Bölün 150 milyonunu kredi, 28 belediye, bölün 28'i 1,750,000'e . Nerdedir Emin Uzun, yok mu burada? Matematiği iyidir onun. Yoktur. Ne kalır? Bir şey kalmaz belediyelere, hiçbir şey kalmaz belediyelere. Ya çıkarın bunu, ya da bırakın fasıl 224'le bu Belediye Yasasındaki oranları, koçanlarındaki oranları yenileyelim, belediyeler bu parayı toplasın, eğer devlette yardımcı olacaksa tahsilat masrafını kendisinden alsın. Ama gerisi de belediyelere bırakılsın. Çünkü belediyelerin durumu malum. Lefkoşa Belediyesi topal aksak bir şeyler yapmaya çalışıyor. Hakikatten şimdi hakkını yemiyelim. Lefkoşa'da birtakım çişler yapılıyor. Belediye başkanı burada değil.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (yerinden) - Girne ihaleye çıktı.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Girne'ye döner bakarız, Girne ihalede, temizliği ihalede Girne'nin.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) -Eski Komonist rejimi uyguladı. Onun için ihaleye çıkması ..

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Belediye başkanlarını ihaleye çıkaralım kim fazla para yatırırorsa belediye başkanı olsun

ZAİM NECATİGİL (Lefkoşa) (Yerinden) - Anayasayı unuttun galiba.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - E, Anayasayı siz unutuyorsunuz zaten, biz de mecburen çünkü Anayasa dediniz de gelelim oraya da Sayın Necatigil.

ZAIM NECATİGİL (Yerinden) (Devamla) - Seçimle gelirler...

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Anayasayı biz unuttuk dediniz. Biz Anayasayı unutmadık. Gelelim oraya. Anayasa, Madde 44. "Konut Hakkı: Devlet, konut sahibi olmayan veya sağlık ve insanca yaşama koşullarına uygun konutu bulunmayan insanların konut gereksinimlerini karşılayacak önlemleri yasa ile düzenler."

Bunu yapıyoruz biz devlet olarak, yapmaya çalışıyoruz. İşte sosyal konut projeleri, bilmem neler, yapmaya çalışıyoruz. Dönüp ondan sonra emlak vergisi alacağız adamdan. Sosyal konuta hem de.

ZAIM NECATİGİL (Yerinden) (Devamla) - E, vergiyi de düzenler ama Anayasa.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Faizi de ödüyor kendisine.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Şimdi, Sosyal Demokrat Partinin, Ergün Vehbi'nin bir önerisi vardı, reddolundu. Neden reddolundu, ben onu da anlamadım ama, eğer bir ortalama Kıbrıs Türk ailesi dedik 5 kişi ise, 2 aile 3 çocuk, 120 metre karelik de bir evde yaşayabiliyorsa bu insanlar rahatça, her mükellefin 120 metre kareye kadar olan evi, emlakı, muaf tutulsun bu işten. Reddedildi Komitede. Nedenini anlamak mümkün değil ki. Gayet uygun birşeydi. Kaldı ki eskiden muafiyet vardı sosyal konutlarda. Bu Yasa ile biz o muafiyeti de kaldırıyoruz ortadan.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Muafiyetlerle zaten Devletin herşeyini kurutuyoruz. Devam edelim kurutmaya.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Ne yapacaksınız şimdi yani? 13 milyar toplayacaksınız da memurları ödeyesiniz?

ALİ ONAY (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Damlaya damlaya göl olur.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Taktılar bir memur ödeme ile...

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - E, oradadır bütün sıkıntınız. Bütün sıkıntınız oradadır efendim.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Onu taktılar aklıklarına.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Başka sıkıntınız yok ki. Bütün sıkıntınız oradan.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Devletin memurunu ödemek bir suç oldu.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Yok, suç olmadı, da Devletin memurunu ödemek maharet oldu.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Diyalizo deresini ister Ali Bey, yok damlaya damlaya.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Maharet oldu. Fark o.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Devletin gideri olmayacak.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Ali Bey bilir Diyalizo deresini. Damlama ile olur mu?

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Şimdi Emlâk Vergisi olayı, 1931'deki Rum isyanından sonra Kavanin Meclisinin feshi ile İngiliz Valisi eli ile yasalar geçirilmeye başlandı, o dönemde geçmişti, şimdi aynı şeyi yaşıyoruz gene. TKP ve CTP'nin Meclisi terketmesi ile Meclisi ele geçiren UBP, istediği gibi her yasayı geçirmeye başladı. Şimdi bu Emlâk Vergisi geliyor. O zaman ödeyemeyen halkın bir kısmı, malını hali

arazi olarak devlete terketti. Şimdi ödeyemeyecek duruma geldikçe insanlar, çünkü böyle küçücük başlar şimdi, ama sonu da yok yani nereye kadar gideceği belli değil. Sayın Coşar kendisi en fazla karşı çıkandı Komite Başkanı iken Bakanlar Kuruluna yetki verilmesini, şimdi de aynı yetkiyi kendisi alıyor tüzük yapsın ve bilmem kaç katına kadar çıkarsın bu vergi miktarlarını diye. Onu gene konuşacağız madde geldiğinde. Ümit ederim eski söylediklerinize sadık kalarak bunu kaldırırız.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - O kadar ısrarlı değiliz.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Sayın Bakan, o konuda eski Komite Başkanı olarak...

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sen bize sadık kalmadın da.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Şimdi aynı şekilde davranıyoruz gibime geliyor benim.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Vergi koymak Meclisin görevi. Hiç şeyimiz yok.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Şimdi efendim, kaldı ki emlakten hiçbir vergi alınmıyor mu şu anda? Alınmıyor? Söyleyelim. Neler alıyoruz, söyleyelim.

Alınıştta, yani bir mal alınırken, rayiç değerinin %6'sı. Ödüyoruz, değil mi?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - O intikal vergisidir.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Satarken %3.5. Onu da ödüyorum. Başka ne ödüyorum? Kira üstünden, kiraladığımızda %15 peşinat. Yıl sonu toplam gelir üstünden gelirin üstüne ekleyerek, matrahtan bilmem yüzde kaç.

TOKAY KEREM (Lefkoşa) (Yerinden) - Onlar stopajdır. Onlar başka vergidir.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Hepsi düşüktür. Zengine yarar onlar.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Zengine yarar.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Ya ne yapar? Sen milyarlar kazanacaksın, Devlet de %3.5 alacak.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Peki, benim gibi, hem Sayın Başbakan gibi...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Afaroz ettiler o vergiyi.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Malı hanımının ailesinden bulanlar şu ödeyemeyecek bu malın vergisini ne yapacağız?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Kamudan kazandığını kamuya ödeyeceksin.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Ya birşey değil. Bir de miras kalırsadır işin mühim tarafı. Miras kalırsa, satacağız biz kendi malımızı babadan kalan, onu da ödeyeceğiz.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Ödemeyi de öğreneceksiniz.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - KDV'si de içinde mi Sayın Bakan bu verginin.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Ödemeyi de öğreneceksiniz.

KDV'si de içinde mi efendim yoksa ayrıca hesaplanacak KDV'si de?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Öğrenmediniz ödemeyi, öğreneceksiniz.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Şimdi efendim biz bütün bu gerekçelerle daha söyleyecek çok şeyimiz var.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Öğrenmeyen mi var vergi ödemeyi bu memlekette? Lambasuyuna verin, benzine verin, mazota verin , sigaraya verin.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Otomatik zamlara bile alışmaya başladık.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - elektirik döndü otomatiğe bağlandı. Nedir yani ödemez, ödemez, nedir ödenmeyen?

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Biz bu gerekçelerle..

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Ben onlardan bahsetmedim.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Onlar nedir, onlar vergi değil mi?

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Ve özellikle belediyeye ait olan bir verginin, bir vergi hakkının belediyelerin elinden alınarak, halka hizmet olarak dönmesini engelleyici olması nedeniyle bu Yasaya ret oyu kullanacağız. Tabii ki sizin parmak çoğunluğunuz ve demokrasi anlayışınız içerisinde bu Yasayı geçireceksiniz, biz de her madde için veya birçok maddeler için önerilerimiz vardır, onları da sunacağız.Yalnız ben özellikle Sayın Bakandan ki belediyelere ne kadar sıcak baktığını bildiğim bir arkadaşımızdır, bir ağabeyimizdir. Belediyeler konusunda da daha tatminkâr davranmasını ve Yasanın ilgili maddesi geldiğinde önerilerimiz olacak, bu önerileri kaale almasını özellikle rica edeceğim. Ama bu Yasaya bu şekli ile onay vermemiz mümkün değildir. Saygılar sunarım.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Derdin o madde ise konuşuruz.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - O madde özellikle Sayın Bakan.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Sayın Ali Onay diyor, boyun kadar konuş, o kamışlıkmiş.

BAŞKAN - Başka söz isteyen var mı?

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ergün Bey, geliyor efendim.

BAŞKAN - İsmet Bey siz konuşacak mısınız?

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Tabii.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Coşar'ın, Sayın Maliye Bakanının Taşınmaz Mal Vergisi ile ilgili görüşlerimi yaz sesonundan önce söylemiştim.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Az çok söylediniz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Epey geniş, konuşmuştum, anlatmıştım. Fakat üzerinden uzun bir zaman geçti ve o dönemde bu Taşınmaz Mal Vergisi Yasası bu döneme ertelenince bayağı umutlanmıştım. Yani üzerinde iyi çalışılıp gerekli değişiklikler yapılacak ve böyle ham, zaten olgunlaşmamış, bir taşınmaz mal vergisi de bu halka dayatılmayacak diye. Ama baktık hiç nokta, virgül değiştirilmeden yeni dönemde taşınmaz mal vergisi yeniden gündeme getirildi, karşımıza getirildi. Aksaklıklar nelerdir? Biraz önce kuliste arkadaşlarla tartışıyorduk. En azından bir defa bu geçtiği veya geçirilmek istendiği biçimde taşınmaz mal vergisi uygulanmayacaktır, ya da uygulansa bile sakat uygulanacak, kimine uygulanacak, kimine uygulanamayacak. Dolayısıyla anyen başka konularda olduğu gibi örneğin İskan sorununda olduğu gibi yine devlet ve vatandaş mahkemelere düşecektir. Neden? Söyleyeyim. Bir defa metre kare üzerine ölçülendirilmiş ve vergi, arsada, arazide, binada metre kareye göre tutana mercedilmiştir.

Oysa bizim tapu kayıtlarımızda ancak yeni apartmancılık sistemi geliştikten sonra metre kare usulü yazılmaya başlanmıştır. Çoğu tapularda metre kare yoktur. Bu nedenle uzun yıllar, uzun süre değil, yani aylar veya bir yıl düzeyinde bir çalışma değil, belki de üç yıl, beş yıl gerektirecek bir süre, tüm Tapu Dairesinde, tüm tapu kayıtlarında Taşınmaz Mal Vergisinin uygulanabilmesi için değişiklik getirilmesi gerekecek.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) -
Beyana bağlıdır.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - E, o beyan çalışmayacak Sayın Bakan. Ve devletle vatandaş yeni bir biçimde ihtilâfa düşecek ve mahkemeleşecektir. Yani biz kesinlikle bunu böyle biliyoruz. Daha önce geçirilen vergi yasalarında da tarifler uymadığı için, gerçekçi baza oturtulmadığı için hâlâ çözümlenmemiş yönler vardı. Örneğin bir Meslek Vergisi. Geçirildiği tarihte de söylemiştik. Hangi kıstaslar, kimlere nasıl uygulanacak, tam belli olmadığı için vatandaş, belediyeler vatandaşla kavgalı hale gelecektir. Nitekim öyledir ve bu devam etmektedir. Yani şu anda da bu ihtilâf devam etmektedir. Belediyeler yakaladığından almaktadır bu vergiyi. Ama çoğu da elden kaçırılmaktadır. Mahkemelerde iş sürüncemededir. Aynı şekilde Taşınmaz Mal Vergisinin de kaderi bu olacaktır. Birinci husus bu.

İkincisi; bu ülkenin koşulları son derece farklı, Türkiye'ye benzemiyor. Yani Türkiye'deki Taşınmaz Mal Vergisinin taslağını benzer bir biçimde buraya taşıdınız, ama burada tahsisli mallar neredeyse tapulu mallar kadar vardır. Bunu nasıl çözeceksiniz. Yani bu memlekette...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Bitireceğiz diyor işte.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bitirecek. Biz 10 senedir, 11 senedir tabii bunu her sene duyuyoruz. Tapu verilecek. Her seçim dönemi de Sayın Cumhurbaşkanından aşağıya kadar Hükümet Başkanı ve Bakanlar, bayrak elde tapularımız verilecek diye bu memlekette dolaşmıştır, ama ne 1981 sonrası, ne 1985 sonrası, ne de 1990 sonrası bu tapu sorunu çözümlenmemiştir.

E, affedersiniz, vatandaşın yarısını hangi maliye bakanı yani hangi hükümet enayi yerine koyabilir? Yani ben yıllarca çalıştım, alınterimin sonucu bir apartman dairesi aldım, buna kira öder gibi şimdi getirdiğiniz Taşınmaz Mal Yasasına göre vergi ödeyeceğim, ama başka bir yurttaş geldi, vatandaşımız oldu. Bu ülkeye çağırdık, Mahal memnuniyetle tasvip ediyoruz. Onlara da çoktan tapularının verilmesi gerekir, ama verilmedi. 10 senedir, 15 senedir, hatta daha uzun sürelerdir, 18 senedir tuttuğu bir mal, tahsis olduğu için ondan vergi almayacak. Benim alınterimle aldığım binadan daha büyük, daha geniş binalar tutanlar, arazi tutanlar, arsa tutanlar tahsis adı altında vergi vermeyecek. İkinci uygulanmayı engelleyici husus budur.

Tabii en önemli hususlardan birisi, yine hatırlatma bakımından söylemek istiyorum. Taşınmaz Mal Vergisi, dünyanın her yerinde, Sayın Denktaş da söyledi, geçen keski konuşmamda ben üzerinde geniş biçimde durdum, Taşınmaz Mal Vergisi çoğu bölgelerde belediyelere verilmiş bir hakdır. Buna karşın, gerekçeler gösteriliyor, demin söylediğim husus, Taşınmaz Mal Vergisi, mükelleflerin açısından düşünülüyor, ama bu bakımdan belediyeler ön plâna çıkarıldığında gerekçe yapmayalım.

Örneğin deniyor ki, efendim filânca bölge belediyesinde malların çoğu tahsislidir. O zaman hak sahibi olmayacaktır. Belediyeler oradan vergi toplayamayacaktır, alamayacaktır.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - 80'de verildi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - 80'de verildi ama işte muammen bedel üzerinden düzeltmeler yapılmadığı için, raic bedel üzerinden düzeltmeler yapılmadığı için tapu ile belediyelerin işbirliği..

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Yani verilmesin diye bir görüş yok, verdik.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Maliye Bakanı diyor, vermedik diye bir görüş yok ama...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Sistem otursun bakalım, sistemi oturtacağız ondan sonra.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ama bizim elimizdeki Tasarıda 25 madde.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Sistemi oturtacağız ondan sonra.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Belediyeler ne yapacak Sayın Başkan bu tanımda belediyeler ne yapacak? Zaten bu memleketin belediyeleri iflas halindedir.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Hazır paraya konacak.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hani nerde veriyorsunuz?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Bütçe tasarısında verdik, ikiye katladık. Dabil.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bütçe Tasarısında bellidir işte yerel gelirler...Belediyelere verdiğimiz parayı ikiye katlıyorsunuz? İnşallah.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Siyasal partilere de dabil.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İnşallah. Onu yeterli görmesek de bu ya tasvip edeceğiz tabii onaylayacağız biz de.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Dabıl, enflasyon %60, biz dabıl veriyoruz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ama bu vereceğimiz miktar ben açıkça söyleyebilirim. Yani belki size şu anda sözlü sorularda olduğu gibi nasıl ki bakanlar kaçıyor, biz de biraz kaçarak yapalım.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) , Siyasal partilere trıbıl verseniz daha iyi olur.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Rakamsal olarak veremem ama bu iki misli artış yalnızca belediyelerin belki bu günkü cari giderleri bile bir dönem bu enflasyon ortamda bile bir dönem belki kurtarabilir. İnşallah o arkadaşların yapacağı Bütçe görüşülürken tartışacağız ama şu anda ben biliyorum ki iki misline dahi arltırsanız batmış olan Girne Belediyesini kurtaramayacaktır. Batmış olan Mağusa Belediyesini kurtaramayacaktır. Belki Güzelyur Belediyesi biraz daha ferahlar işte narenciyeden kazanır. Efendim?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Zaten sen en kötüsünü söyledin.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - E, kötülerini örnek almamız lâzım Sayın Bakan. Yani bugün bir Girne Belediyesinin gerçekten yürekler acısı durumunu eğer bu kürsüden gündeme getirmezsek, sorunlara çözüm getiremeyiz. Yani ben tasvip ediyorum, destekliyorum gerçekleri %5'leri iki misline çıkaralım. Yani, gelirlerden belediyelere verdiğimiz payı ama buna paralel olarak dünyada gelişen akımlara, demokratik akımlara da uygun olarak yine halen merkeziyetçi hükümetlerin yetkilerini yerel yönetimlere delege etmeye başladığı, katılımcı demokratik sistemlerin doğru bir gidiş yaratmak içinde Taşınmaz mal Vergisinin gelirlerini de belediyelere bırakalım.

Ek bir gelir olsun ki biz belediyelerden istediğimiz, beklediğimiz yatırımları belki o zaman görebilelim. Halbuki sizin getirdiğimiz ellerinden bu kaynağı almaya yönelik bir Yasa Tasarısıdır ve 25'inci madde çok açıktır. Her konuda olduğu gibi Demokles'in kılıcı hükümet elinde tutmak istemektedir. Partizanlık yapmaya yönelik, açık, net olarak yazılmış bir madde vardır burada belediyelere yönelik. Nedir bu madde? Ben toplayacağım Taşınmaz Mal Vergisinin %25'ini belediyelere, %10'unu da köylere, yerel yönetimlere ayıracağım, yani %35'lik bir kısmı yerel yönetimlerin tümüne, belediye ve köy belediyelerine ayıracağım diyorsunuz. Şimdi bunu verecek misiniz? Bu tabii son derece yetersiz, buna ben katılmıyorum ama bir de bunun biçimi var. O daha da üzülecek bir durum getiriyor. Aynı maddede diyorsunuz ki, bu %25 ve %10 köylere ayrılacak kısmı bir emanet hesabına yatırılacak. Yani yerel yönetimlere güvenini tamamen yitirmiş durumda Hükmet. E, kendi belediyeleriniz de var.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Yatırım da kullansınlar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hele hele 90 seçimlerinden sonra ki hemen hemen belediyeleri siz de yatırımda kullanmayı...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Yatırımda kullansın diyoruz bu parayı. Biz partizanlık yapmıyoruz, geri kalmasın diyoruz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Bakan ben diyorum ki, belki siz yapmazsınız ama başka bakanlar veya sizden sonra gelecek olan Maliye Bakanları ...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - İşçi dolacak belediyelere.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bu yetkiyi kötüye kullanırlar, kullanabilirler mi? Kullanamazlar.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Kardeşim, belediyeler işçi dolacak. O partizanlık o zaman gelecek işte.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Belediyelerin nesi olacak Sayın Bakan?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - İşçi dolduracaklar hepsini.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yani bu paralarla? Ha, onu eğer o güveninizi yitirdinizse, onları tadil edin, yani demin konuştuğumuz gibi, lotaryada nasıl ki denetim gerekir, burda da denetim. Ama yatırıma ayırdığınız kısım da şu şekilde. Yani bu %35'i de emanet hesabına koyuyorsunuz, ama onu da belediyelere vermiyorsunuz. Bunun %50 kısmını cari harcamalar için kredi şeklinde, yani borç. Yani icazet altında olacak. Yani ben sana kredi, borç vereceğim. Yani TC sırasında nasıl sopa elinde bana yapıyorsa genel bütçede, ben de bana bu yapıları misli ile yerel yönetimlere yapacağım. O ayırcağımız yetersiz %35'in de yine %50'sini kredi şeklinde carilerde kullanmak için verebilecek Hükümet eğer isterse, Bakanlar Kurulu eğer tatmin olursa bilânçolarından, isteklerinden, geriye kalan %50'sini de proje olarak. Peki, 1990 seçimleri anormal seçimlerdi. Hpimiz bunu gördük, yaşadık, kabul ettik. Rakipsiz birkaç bağımsız aday dışında tek parti sistemi ile yapılmış, yerel yönetimleri yaşadık. E, çoğu belediyeler, bağımsızlar dışında sizdendir. Belki onların belediyecilik hizmetlerinden partizanlık hizmetlere zorla da olsa kaydırılabilir. Belki projelerinde de bir miktar bu hesaptan, bu emanet hesabının yarısından bir miktar verebilirsiniz. Ama bu değişecek. Bu memlekette eğer demokrasi varsa, yarın öbür gün yeni seçimlerde, erken veya normal seçimlerde, Ulusal Birlik Partisinin tüm belediyeleri alması sözkonusu değil. Geçmişte bu yaşanmıştır. Girne Belediyesi sizden değildi, Lefkoşa Belediyesi sizden değildi, İnönü Belediyesi başka bir partidendi. Demek ki muhalefet de değişik kentlerde Belediye Başkanları kazanacak. O zaman sizin 15 senedir bu memlekette uyguladığınız partizan düşünceye göre muhalif belediyelerin

hiçbirisinin, bu emanet hesabına konmuş paradan, projelerin karşılığında veya haklı nedenler karşılığında kredi alması, yardım alması sözkonusu olmayacaktır.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Olacak.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - E, olacak diyor Sayın Bakan. Bana hangi güvence ile bunu söyleyebiliyorsun? Biz, şimdiye kadarki uygulamalara bakıyoruz. Uygulama bunun tersi oldu. Uygulama, tam bir partizan anlayışla muhalefetin kellesini alma, isteme yönünde yürütüldü. Bundan sonra bu değişmeyecek ki. Kaldı ki, biz görüyoruz ve yaşıyoruz. İhtidar, belediyelerin, en azından Belediye Başkanlarının, yerel yöneticilerin, kendinden olsa bile şivrilmesini hiçbir zaman arzu etmiyor. Bu olgu da bu memlekette yaşadığımız bir gerçek. E, dolayısıyla Hükümete, yerel yöneticilerin tüm yetkilerini, parasal olanaklarını, finansal olanaklarını bütçeye ek olarak taşınmaz mal konusunda da verirseniz, bunun sonucunda, gerçekten çok üzücü sonuçlara ulaşacağımız açıktır. Eleştirme olanağı bulamıyoruz. Yani eleştirmek istiyoruz Lefkoşa'nın kentsel sorunları açısından belediyeleri. Girne'nin üzücü, maalesef rezil durumu hakkında belediyeleri eleştirmek istiyoruz. Hiçbir şey yapılmayan Mağusa'nın yerel yöneticilerini eleştirmek istiyoruz. Çoğu kez dilimiz varmıyor. Çünkü suçun büyüğü iktidarda oluyor. Suçun büyüğü, Hükümetin bizatihi kendisinde oluyor. Şimdi bu Yasa geçtikten sonra daha da büyük, daha da acımasız bir silâh yerel yöneticilere karşı Hükümetin Maliye Bakanlığının eline verilmiş olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; maddeler geldiği zaman da öneri yapacağım, daha önceki uygulamalar vardır. Bizim Anayasamız, sosyal devleti öngörür. Sosyal devletin de belli amaçları vardır. Sosyal devlet, örneğin yurttaşları sosyal konut sahibi yapmayı amaçlar.

Mal- mülk sahibi kişileri mülksüzleştirmeyi hedef olarak önüne koymaz. e, biz öneri yaptık. Dedik ki gerçekten servet vergisi türündeki Taşınmaz Mal Vergisinin bu memlekete, bu daha önce koyduğum rezervlerle, yani belediyeleri kaale alarak ve diğer uygulanmayacak aksaklıkları ortadan kaldırarak getirilmesi doğaldır. Çünkü servet vergisi bu ülkede en büyük eksikliklerdir. Ve Maliye'nin de finansman kaynaklarının başında pek tabii ki vergiler geliyor. Ama servet dediğimiz zaman eğer siz Hükümet olarak, Anayasamızın öngördüğü düzeyde devlet anlayışının tam tersi bir biçimde sosyal konutlara, küçük parsellenmiş, bir evlik, tek evlik, tek arsalara da saldırmaya kalkarsanız bu verginin o servetlere yönelik nitelik ortadan kalkmış olur. Otomatik olarak ortadan kalkmış olur. O açıdan eğer bir servet vergisi olarak getirilmişse ki o doğrultuda getirilseydi, aksaklıkları, sakatlıkları olmasaydı, yerel yönetimler hedef alınmasaydı, yerel yönetimlerin yetkilerinin elden alınması sözkonusu olmasaydı bizde destekleyecektik. Bu kısıtlamayı kabul etmiş olsaydınız. Biz bunu önerdik. Bir ev, bir arsa, sosyal konut nitelikli bir ev ve sosyal konu yapılabilecek türde tek arsa bu verginin kapsamının dışında tutulsaydı bu pek ala yapılabilirdi. İşte sosyal devlet anlayışının vergi yasalarına, Anayasanın önceliklerinin yasalarımıza yansması bu demektir. Halbuki bırakın sosyal konutu, tek arsayı muaf tutmayı, Taşınmaz Mal Vergisi ile artık Hükümet köylere saldırıyor. Yani köylünün mandırasını, saçağını, talvarını, çardağını bile eğer kanderiye falan benzerse vergi memurları bu Yasa çerçevesinde vergilendirecek. Yani biz vazgeçtik sosyal konutu, tek arsanın muafiyetinden, köylere bile saldıran yeni bir anlayış getirmektedir. E, hani servetler vergilendirilecekti? Evet köy ağası türünden, iki ev, üç ev, ya da geniş çiftlik yapılarına sahip olanlara teşmil edecekseniz biz de yardımcı

olalım. Ama bunu mandıralara kadar, üretim araçlarına kadar bir yerde indirerseniz, yaygınlaştırırsanız bunun adı artık servet vergisinden daha öteye, yaygın genel bir devlet anlamındadır ve maalesef Hükümetin karşımıza getirdiği Taşınmaz Mal Vergisi de bu türden bir vergidir.

Buna ek olarak geçen konuşmamda emlak sahiplerinin görüşlerini de yansıtmaya çalıştım. Onlar da sayfalar dolusu, haklı bir takım önerilerde bulundular. Haksız yanları da var. Yani bütün malları, bütün satışları kapsam dışı tutmak gibi bir eğilimleri varsa ona biz de karşı çıkarız. Efendim?

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) -Mal...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ama dahil edilmedi Sayın Bakan. İsterse yani maddeler geldiğinde mi dahil edeceksiniz?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Aldık zaten bunları.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ama bu Tasarı geldikten sonra verdikleri görüşlerdir.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Hayır, Komisyonunda verdiklerini biz aldık.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Siz aldınız da Sayın Bakan, buraya intikal etmedi bu.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Farklı getirilmiştir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - E, nasıl oldu, siz Komisyondan...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Komisyonunda sundukları görüşlerin bazılarını kabul ettik ve değiştirdik.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet, çok dikkatli olmak lâzım. Servet vergisi niteliğini bu Yasa şu anda taşıyor, bir. Benim söylemek istediğim, kısaca. İkincisi, yerel yönetimleri kayırmıyor, yerel yönetimleri korumuyor. Yerel yönetimlere kaynak yaratacak bir Yasa değil. Tam tersine yerel yönetimlerin hakkı olan kaynağı elinden almaya yöneliktir. Üçüncüsü, köylere kadar, en küçük birimlere kadar teşmil edilmesi düşünülen bir vergi sistemidir. Dördüncüsü, uygulama olanağı

yoktur. Uzun yıllar yine geçmişteki geçirilen Taşınmaz Mal Vergileri gibi rafa kaldırılması sözkonusu olacaktır. Yine son olarak şu gerekçemi öne süreyim. İnşaat sektörüne de bu koşullarda büyük darbe vuracağı kuşkusuzdur. Ekonominin bu kadar sakat olduğu, Ekonominin adeta çöküntüde olduğu ve Kıbrıs Türk toplumunu da siyasal açıdan etkilediği bir dönemde böyle taşınmaz, yaygın Taşınmaz Mal Vergisi türünden katma değer vergisi türünden vergilerin hiç ikame özelliği olmadan getirilmesi ekonomimize de genel yeni bir darbe olacaktır. Bunun sıkıntısını da dar ve sabit gelirli yurttaşlarımız yine çekecektir. Bir evcik, bir arsacık sahibi olan insanlarımız kira öder gibi devlete taşınmaz mal vergisi vermeye mecbur olacaktır. O kadar acımasızlık var ki mesela Türkiye'de olduğu usûlde hiç olmazsa üç taksitte, dört taksitte verilsin önerileri de kabul edilmemiştir. Demin olduğu gibi beğenseniz de beğenmeseniz de iki taksitte bu vergiyi ödeyeceksiniz emri, talimatı hususu getirilmektedir. Hükümeti bu kadar açımasız davranmaktan vazgeçmeye ve maddeler geldikçe muhalefetin haklı önerilerini dikkate almaya çağırarak ister, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Sayın İsmet Kotak.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında herhalde talihsiz bir yasa tasarısı ile karşı karşıya bulunuyoruz. Çünkü sürekli ertelenmiştir ve ileri sürülen savlara yanıt alma olanağı da ... Zaman zaman bu kürsüden tatilden önce de ele alınmış ve erteleme durumunda kalınmıştır. Şimdi yeniden ele alınıyor ve üstelik de geriye kalan konuların içerisinde kaynayan bir olaydır. Ancak biz diğer arkadaşların belirttiklerine temas etmeye özen göstererek komisyonda aldığımız ve komisyondan sonra bize ulaşan, mesela son olarak 26 Ekim tarihinde belediye emekçileri tarafından gönderilen bir metni de bu kürsüden yararlı olacağı nedeni ile bir uyarı yapabileceği düşüncesi ile sunmak isterim. Mustafa Kemal Arif. Belediye Meclisi Sendikası Başkanı.

"Belediye Emekçileri Sendikası, Belediyelerimizin sorunları ile Belediye Emekçilerinin sorunlarının birbirine ne kadar bağlı , hatta iç içe olduğunu her vesile ile vurgulamış ve tüm ilgilileri her dönemde göreve davet etmiştir. Bu konuda da üzerine düşen görevi yıllardan beri yapmaktadır. Görev alanları her gün genişleyen Belediyelerimizin sorunları ve mali olanaksızlıkları her gün biraz daha büyümektedir. Bunun önüne geçebilmek için hepimizin üzerine düşen görevi yerine getirmesi gerekmektedir.

Tüm dünyada ve Türkiye'de emlak vergileri belediyelere aittir ve bütçelerinin %50'den fazlası bu vergiler vasıtası ile karşılanmaktadır. Bu nedenle Meclisimizin gündeminde bulunan ve emlak vergilerine talip olan Hükümet konuyu çok duyarlı bir şekilde bir kez daha gözden geçirmek durumunda olmalıdır. Dünyanın birçok yerinde emlak vergisi dahil arabaların yol aşındırma vergisinin %50'si Belediyelere verilmiş durumdadır. Bizde bu haktan Belediyeler yararlandırılmadığı gibi; şimdi de emlak vergisi kalemi elinden alınmağa çalışılarak belediye telafisi imkansız çıkmazlarla karşı karşıya bırakılacaktır. Bu nedenle belediye emekçilerinin bu tür uygulamalara karşı olduğunu belirtirken KKTC Meclisini belediyelere karşı duyarlı davranmaya davet eder, Emlak Vergisi Yasasını geri almaya ve belediyelerin hakkı olan bu verginin belediyelerde kalmasını sağlamaya çağırırız. "

Saygılarımızla.

Mustafa Kemal Arif
Belediye Emekçileri Sendikası
Başkanı

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kıbrıs Türk Emlâk Sahipleri Birliği de uzun bir metin hazırladı, beş sayfa, Baydu Necati Özkan, Başkan Yönetim Kurulu adına. Kıbrıs Türk Emlâk Sahipleri Birliği. Bu konuda Sayın Ergün Vehbi uzun uzadıya bu konuları bir önceki toplantılarda dile getirmişti. Bizim Komisyonda söylediklerimizin ötesinde ki Komisyonda bu arkadaşımız hazır bulundu ve savını ileri sürdü ve Kıbrıs Türküne de ışık tutan bir çok açıklamalar yaparak emlâkin ne kadar ulusal davaya paralel olduğunu ve önemli olduğunu, sayısal olarak ortaya koydu. Bu konuda özen gösterilmesini ve çeşitli önerilerinin dikkate alınmasını istedi. Bazıları dikkate alındı, bazıları dikkate alınmadı. Dolayısıyla bu konuda Sayın Bakana da bu metin verildiği için ben burda bu metni tekrar okumak arzusunda değilim. Ancak vurguladıklarını biraz daha gözden geçirmek gerektiğine inanırım. Çünkü Sayın İskân Bakanı tarafından maalesef, onu da belirteyim, çok ciddi şekilde bir çalışma yapan komite, ülkedeki İskân Bakanlığına bağlı birimlerin takipçisi olduğu mallar konusunda bir döküm istemişti. Ve bize verilen, son derece gayri ciddi, burda gözlerinizin önüne sererim, elle yazılmış bir karalama, Komisyona bunu getirip attılar ve bunun gayri ciddi olduğunu tekrar tekrar vurgularım ve üzerinde bazı notları burda vurgulamak isterim. Çünkü olay fecidir ve Ulusal Birlik Partisi Meclis Grubunun da dikkatini çekmek isterim. Böyle halka yarın tapu verdik, öbür gün tapu verdik, bu kadar insana tapu verdik gibi sözlerin hiç bir anlamı olmadığını bu sayılar ortaya koymaktadır. Ve bununla bir yere varamayacaksınız. İster erken seçim, ister normal seçim düzeyinde halkın önüne çıkınız, bu sayılar böyle kaldığı sürece hiç bir yere varamazsınız. Ve geçirilecek Emlâk Vergisini de ödeyecek olan yine Kuzey'de oturan ve emlâkini koruyan,

sahip olan insanlardır. Dolayısıyla büyük bir adaletsizlik de bu uygulamaya getirerek yapacağınızı dikkatinize çekerim. Örneğin 34,397 parsel kesin tasarruf verilmiş, bunun 5,700'u konut, 550'si işyeri, 3,200 arsa bu verilen kesin tasarruftan bahsediyor. 11,800 aileye tahsis verildi ve 72'ye koçan verildi. Bırakınız, kendi rakamları, kendi el yazıları ile 1984 aileye Güney'den gelene tahsis var, 5720 aileye eşdeğer sahiplendirilmesi var. Ve 1974 de kalan arazinin ve yapıların da elle yine dökümü var. 23,160 konut ki 1726'sı işyeri, şu kadar arazi, ölçümler vesaire. Burdan çıkan şudur; henüz bunlar sahiplendirilmedi. Çalışmalar yıllardan beridir sürmektedir. Ama bizi şu da aldatmasın 5700 konut veya 550 işyeri veya 3200 arsaya ben kesin tasarruf verdim der ki bunun da şahısları temsil ettiğine kimse inanmasın. Bu belirli şahıslar içindir. Yani bu ülkede belirli şahıslar bu malları aldılar ama olmayıp uzaktan bakanlar vardır. Hatta kendi oturduğu konutu bile henüz sahiplenmeyen insanlar vardır. Mesele burdadır. Dolayısıyla buna mal vergisiyle yola çıktığınızda zaten sizin elinizdeki vergi muafiyeti bellidir. Yine aynı insanlara çuvaldızı batıracaksınız. Ve bunun sesi bu yasa uygulamaya konduğu anda ortaya çıkacaktır. Tabii öyle bir dönemde geliyor ki bu vergi, onu da belirtelim, Katma Değer Vergisi, arabaya bindirdi, yola çıkıldı, bu arkasından gelmektedir. Eminim yeni bir vergi paketiyle de karşı karşıya kalacağız. Ama dikkatinizi çekerim, gelir vergisi ele alınmamıştır ve muafiyetleri gündeme geldiğinde sözkonusu değildir. Hatta asgari ücrette bile gündeme gelmektedir bu ara, ama ne kadar, neyi artırırırsanız artırınız, kime maaş artırırırsanız artırınız, gelir vergisi dilimleri ordadır ve sizi parçalayacaktır. Dolayısıyla ülkede ekonomik bir sıkıntının büyük boyutlarda yaşandığı bir dönemde ek vergiler gelmektedir.

Sayın Maliye Bakanı kendi açısından savunmasını yapmaktadır. Ben gideri artırmadığıma göre bir yerlerden gelir bulacağım diyor. Manzara budur. Şimdi verilen beyanatın içerisinde bu yılki bütçenin geçen yılki oranla %100'ün üzerinde büyük olduğu galiba takdim edildi.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Geneli.

İSMET KOTAK (Devamla) - E hayır, global. Geneli büyük. 2.4'ten bahsediyorsunuz.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - 2.5.

İSMET KOTAK (Devamla) - 2.5'ten bahsediyorsunuz, geçen sene 1.4'tü. %100 bir büyüme vardır. Gelirlerimizde %100 artış var mı?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Olacaktır.

İSMET KOTAK (Devamla) - Sayın Bakan olacak diyor. Demek ki bir umut. İşte bu türlü vergilerle gelecektir. Ben de diyorum ki o bütçenin gider kalemlerinin önemsizlerini ve gereksizlerini ekonomiye herhangi bir katkıda bulunmayacak olanlardan bir yere bırakınız ve denk bütçe yapamazsınız da mümkün değil bugünkü durumda, en azından gereksiz harcamaları gidermek suretiyle bir dere yatağına sığınmaya çabalayalım. Çünkü bu mütemadiyen ek vergiyi kimden alacaksınız? Zaten katma değer vergisi de geliyor, gene bu halkın üzerine çullanıyoruz. Aynı kitlenin değil. Etin okkasının, dana etinin okkasının 80-85,000'e, Türk Lirasına çıktığı bir ülkede, İngiltere'yi geçtiğimiz bir ülkede, eğer aynı zümrenin üzerine vergilerle de giderseniz korkarım bu ülkede Kıbrıs meselelerinin görüşüldüğü bu dönemde ulusal davaya da büyük zararlar vermiş oluruz. Türkiye'de çeşitli yazarların yazıları çıkmaktadır basında. Bunun suçunu ben üzerime almam ama ne yazık ki ben de bu sınırlar içinde yaşıyorum ve en azından o tokat

benim yüzüme de inmektedir. Asıl önemli olan uygulamacıdan bunun hesabının sorulmasıdır ama kimse sormaz ve tümü okkanın altına gider. Mesele burdadır. Bütçeyi ne kadar büyütürseniz büyütünüz. Sayın Kilercioğlu burada, bu salonda olsaydı kendisine söyleyecek çok sözümüz vardı. Yine bu ülkenin gereksiz alanlarına para akıtılmaya çalışılmaktadır. Gereksiz alanlarına. Bu ülkeyi ayakta tutacak olan ekonomik girişimler için tek kuruluş verilmezken gereksiz alanlara para akıtılmaktadır. Törenler yapılmaktadır. Herkes birbirine iltifat edilmektedir. Nerden çıkacaktır bunun faturası? Halkın sırtından. Ama bir yere de verilmeyecektir. Ekonomi bugünkü halinden bir adım öteye götürülemez. Bütçenin ötesinde şimdi bir iki ayağımız bir pabuca sığdırıldı ve bir ciltlik kalkınma planı bugün bize teslim edildi. Buyurun pazartesi müzakere edelim dendi. Göreceğiz ve o rakamları da halka duyuracağız, hangi sayıdasınız. Hayvancılıkta nereden kim nereye geldi. Hangi yılda kimin sorumlulukları vardı. Daha öncelerini de yaptık bu kürsüden de ders alınmadı. Yine aynı olay vardır. En kolay yol nedir- Birkaç taraftarı daha yanımızda tutmak için sosyal konut. Bu memleketin sıkıntısı sanki sosyal konutmuş gibi yeniden sosyal konut yarısı açılacaktır. Kentlerin daha da çirkinleşmesi için, insanların üretim alanlarından çekilip dört duvar arasına sokulması ve devlet dairelerinde hademe, odacı vesaire görevlerine getirilmesi veya daktilo görevine getirilmesine aracıdır bunlar. Ekonomiyi harekete getirmek yatırım gerektirir. Bu yatırımın da mutlak surette inşaat sektöründe olduğunu anlamanın imkânı yoktur. Turizme kredi inşaat sektörü harekete geçirir. İnşaat sektörü. Devam etmekteyiz aynı noktalara dikkat ediniz. Ama esas üretimi hiçbir şekilde tahrik etmiyoruz. Hayvancılık sürekli gerilemektedir. İşte en son patatesçi tokatını yemiştir. Ordan buraya gelirsek, ben konuyu asla taşımak istemem, hiçbir zaman da takdığım bu değildir. Burada bir vergi yükü gelmektedir. Kimin sırtına binecektir bu vergi yükü? Tüm geriye kalanları ödeyenlerin. Aynı konuları ödeyenlerin cebinden salıyoruz biraz daha para alıyoruz. Bu kürsülerden veya komitede genelde uzun boylulara eleştirdiğimiz bir iki konu vardır. Bir tanesi de banka muamele vergisi idi. Ne oldu? Devletin görevlisinin bile belirli, şöyle izah edeyim.

Devletin öğrencisine tahsis ettiği dövizden bile devlet kendi pay almaktadır. Yani önce döner size döviz tahsis etmiş gibi gösterir, siz de inanırsınız, verirsiniz paranızı, döner ondan sonra bankadan o transfer olacak dövizlerin içinden ver bana beş yüzde on Dolar da ben isterim. On Dolar, Türk Lirası da değil. Size Türk Lirası tahsis edilir, siz gidersiniz Doları alırsınız ve on Dolar kesiyor. Bu mekanizmayla bir yere varmak mümkün değildir. Yani ben tasarrufun teşvik edilmesini tercih ederim. Eğer bu türlü bir girdabın içerisine girilmişse yapılması gereken, bütçe geldiğinde söyleyeceğim ve bu yıl herhalde uzun bir çalışma yapmamızı gerektirecektir, geçen yıla benzemez. Sayın Bakan, çünkü bu sahanın kişisidir. Bu sahada bilgisi vardır, tartışalım ve en iyisini bulalım. Ama bize kimse daha önceki uygulamalar gibi lütfen virgülünü değiştirmesin diye Komiteye gelinmesin. Aksi takdirde öyle bir Komisyon çalışmasıyla bir yere varılmaz. Bu yasalar konusunda da görüşlerimi aynen korurum. Ben mutlak surette onu da söyliyeyim, belediye emekçilerininkini yansıttım, emlakçılarinkini yansıttım. Ama mutlak surette Hür Demokrat Parti olarak biz, bu ağırlığın mutlak surette belediyelere kaydırılmasını benimsediğimizizi söylemedik, belirli ve ağırlıklı oranda yerel yönetimlere kaydırılmasında yarar vardır. Ancak bu verginin kademe kademe artışı gelmelidir. Bunu bilhassa uyarırız. Bu halkın üzerindeki vergi yükü yüksektir. Sayın Bakan az önce bir arkadaşımız konuşurken, bunları ödemeye alışacaklar veya alışacaksınız dedi. Evet, doğrudur, bir kısım vardır ki ödemiyor. O kısmı bulalım ve alalım. O kısmı bulalım. Çünkü öyle insanlar vardır ki 500,000 Türk Lirası, 400,000 Türk Lirası vergi biçildiğinde bir hesaptan 500 - 400'ü alan adam ona yaygara koparır, otuz politikacınının kapısını çalar, Vergi Dairesine gider ve en azından onu yarıya indirmenin yollarını arar ve bulur. Bunu kaldırabileceğimiz yöntemleri, kaldırabilecek kitleye vergiyi yüklemekte büyük yarar vardır diyoruz. Bu konuda belki yine talihsizlik Sayın Coşar'ı bulmuştur

ama, şunu belirtmek isterim ki bu ülkenin istediği tasarruf ederek denk bütçe hazırlanmasıdır. Denk bütçeyi bugüne hazırlayamazsınız ama bir program dahilinde denk bütçeye doğru adım atma zamanı gelmiştir. Bunun nedenleri basittir. Biz neden Vergi Yasası geçirelim? Çünkü benim Hükümet olarak gelire ihtiyacım vardır. Ben bu bütçenin gelir hanesine kaydederim. Neden? Çünkü harcayacağım. Niçin harcayacaksınız? Devletin hizmetlerini yerine getirmek için. E, alınız bakınız o devletin hizmetlerini. Hastanelere ihale ile ilâç alınacaktır. Hastanelere araç-gereç alınacaktır. Aracı-tefeciyi niye kullanırsınız? Yani komonizm yıkıldı, sosyalizm yıkıldı diye batıdaki bazı işgüzarların bütün kamu iktisadi teşebbüslerini ortadan kaldırmak ve bütün devlet girişimlerini sıfırlama ve sosyal devlet anlayışını yıka girişimlerine ödün verilecek sanmasın. Kim söylemiş, bugün alınız, bütün incelemelerinizi yapınız. Fransa'da kamu iktisadi teşebbüsleri yüzde kaç yeri tutmaktadır? Air Frans'ın bütünü devlete aittir. Alitarya'nın bütünü devlete aittir. Ama gelirsiniz biz Türk Hava Yollarını özelleştireceğiz denir ve yahut da bizde Sanayi Holding evvelâ batırılmış, ondan sonra e, kitler başarısızdı, onun için bunları tasfiye etme. Bunu batıran da sen, bunu başarısız kılan da sen. Bunun sorumlusu sen. Hesabını başkasına sormaya alem yok.

Şimdi gelelim diğer konuya. Biz o kadar tasarruflu gitmemiz gerekirken memlekette ihale odakları yarattık, tufeyli bir sınıf yarattık. Altlarında BMW'ler, altlarında Mercedes'ler, devlet bütçesini böyle gözler, bunun içerisinde hangi kalemlerde ihale var? Elektrik teli alacaksınız. Onlar derhal ihale mafiası, tekliflerini sağlarlar. Yaptıkları iki satırlık yazı, bir faks, İngiltere'ye, Almanya'ya ve teklifleri masanızın üzerine getirmektedirler. Buna gerek var mıdır? Hiç gerek yoktur arkadaşlar. Daha önce de bunları söyledim, tasarruf istiyorsanız, tasarruf yapılır.

Devletin matbaasına kâğıt alacaksınız. Elalem kâğıdı kendi ithal eder. Devlet matbaası niye kendi ithal ettiğimizde aracı tefeciden alır. İlaç firmaları bellidir. Neden bu devlet Sayın Hasipoğlu burda konuştuğunda yeri gökünü inletir? Sayın Hasipoğlu neden devletin hastanelerine, bütün alımlarını devletin marifeti ile yapmaz? Sömrüğe döneminde bile İngiltere Hükümetinin kendinin resmi alım mekanizması vardı. Ne olacak- Yurt dışından teklifleri alırsanız yaparsınız. Niye yapıyorsunuz yurt dışından? Hiç alakası olmayan küçük küçük işler, altında not koyarlar e yurt dışından da dört tane baskı yapacaklar. E 100 tane makbuz basacak veyahut da 1000 tane makbuz, yurt dışından da teklifler yapıldığında şeyi dikkate alın. Bakınız. Alakası yok. Siz burda eğer elektrik kurumuna trafo alacaksınız, milyarları ilgilendiren. Siz hastanenin yıllık ilaç ihtiyaçlarını veya diğer gereksinmelerini alacaksınız Eğitim Bakanlığının diğer gereklerini alacaksınız doğrudan doğruya alma imkanlarınız vardır. Aracı tefeciye gitmeye lüzum yoktur. Eğer tasarruftan bahsediyorsak bütçe dönemi geldiğinde söyleyeceğiz, çünkü vergi olayı bizi ilgilendiriyor. Önümüze mütemadiyen vergiler gelir. Efendim nerden, paramız yok verin. Var. Ama vergi, katma değer vergisi, banka muamele vergisi ve diğerleri ve sürekli gidecektir. Niçin tasarrufu denemeyelim. Eğitim Bakanı alsın kendi bütçesine baksın. Bütün memleketin öğrencilerini bir yerden bir yere taşıma meraklısı oldular. Bütün köy şoförlerini her birini beş milyon, altı milyon, yedi milyon maaşa bağladılar. Kendi evladını taşıyan şoföre parası verilmektedir. Alınız bakınız uygulamaları eğer yalansa. Bütçede de konuşacağız bunları. Devam edelim ilaç olayına. Bütün firmalar dünyada parmağınız kadar sayılıdır. Bunlara bakanlık başvuracağına bu teklifleri alsın ve ithal veya ETİ yoluyla yapınız. Kiminle isterseniz yapınız. Buyurunuz bunu, hayır özel sektör destek vermek...

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI DR. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) - İsmet Bey.

İSMET KOTAK (Devamla) - Efendim?

DR. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - İsmet Bey, esrara bir iğne var kullandı.

DR. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinen) (Devamla) - İsmet Bey, esrara bir iğne var thallasamialıların kullandığı.

İSMET KOTAK (Devamla) - Evet.

DR. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bunu bitirmeyin var yalnız.

İSMET KOTAK (Devamla) - Eh o firmadan da siz alın.

DR. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Onlara sorduk, dışarıdan ihaleye çıktık, ihaleye çıktığımız zaman daha ucuza geldi. Çok enteresandır.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Çünkü diğerinin sattığı bozuktur.

DR. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ne münasebet bozuk değil yahu.

İSMET KOTAK (Devamla) - Şimdi efendim Sayın Bakan bizlerle eğer bu konuları konuşmak isterse biz o söylediklerinin rahatlığı içerisinde kendine yanıtlarını verebiliriz. Biz bunları biliyoruz çünkü nasıl olduğunu bu olayların. Çok basittir. Elbette kendi temsilci tayin ettiği vasıtasıyla devam edecektir. Ve bir de arka taraftan gelmektedir size gelen. Yani Güney Kıbrıs'tan gelmektedir bir çoğu. Yalnız size olayı demek istemiyorum. Muhtemelen sizinki belli değil. Kuzeydekiler komisyoncudur beyler. Bunu, kabul ediniz bunu. Komisyoncudurlar, aldığınız arabaların da durumu budur. Hiç başka bir şeye izaha lüzum yoktur. Belgelenmiştir bunlar.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Liberal ekonomi sayılır.

İSMET KOTAK (Devamla) - Liberal ekonomi de değildir. Liberal ekonomi Sayın Özal'ın sunduğu şekilde de değildir. Bunun ben zaten, ben liberal ekonomiyi savunan bir avukat değilim özür dilerim. Sosyal demokrat olmakta ve ısrarlıyım ve kalacağım. Liberal değilim kesinlikle. Ve gittiğim

gördüm sosyal demokrat ülkelerde temiz pak yöntemler ve temiz pak insanlar refah içinde insanlar gördüm. Ben daha geçen gün İsveç'ten geldim. Her sosyal demokrasinin bina edildiği yerdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri konuyu tekrar toparlamak istiyorum. Benim söylemeye çalıştığım, Sayın Coşar'ın yükünü azaltırsanız ben de sizden vergi istemem diyor. Demesi lazım. Türkçesi budur. Harcamalarınızın doğrudan doğruya üretken kaynaklara gitmesi gerekmektedir. O halde gereksiz harcamaların gidermek gerekmektedir. Türkçesi burdur bunun. Bütçe ile ilgilidir olay. Yoksa ihtiyacı olmadan bir devletin vergi alması çok doğru değildir. Ama eğer gelirini yönetmeyen bir hükümet varsa giderini şişiriyorsa, gelirini har vurup harman savuruyorsa, partizan amaçlı savunuyorsa o zaman verginin sınırı yoktur. Sürekli vergi gelecektir, onları kapatan olacak ve ülkenin içerisinde 50-60, bilemediniz 100 aileye bu parayı transfer edecektir. Türkiye basında yazılar çıkmaktadır. Ben üzerime almam. Ama oturdum Kıbrıs Türkünün avukatlığını yapıyorum. Bu benim görevimdir. Kimse bu adaya eroin adası, mafya adası deyemez. Bugünkü Türkiye basınına alınız, bütün trafiğin Güney Kıbrıs'tan yönetildiğini uluslararası etkin ve yetkin yazarlar ortaya koydular. Bugünkü Cumhuriyet Gazetesi'nde vardır.

Güney Kıbrıs yönlendirmektedir. Şimdi bunu bir tarafa alıp geldiğimizde, birkaç olaydan ötürü memleketin tamamının tokat yemesi sözkonusudur. Bu mümkün değildir. Bu kadar kötülüğü biz bize yapamayız. Ama geliniz olayların üzerine gidelim. Önümüzde seçimler vardır. Geçmişte de yaşadık, gelecekte de yaşamayalım. Bu benim adamımdır seçimi kazanırsa ben bunu kullanacağım deyip, perde gerisinden para enjekte edeceklerle engel olunuz eğer istemiyorsanız sızmasını bu gibi olayların. Kulağımıza başladı gelmeye, şimdiden hazırlıklar yapılmaktadır.

Devam edelim. Aynı şekilde Türkiye'nin Kıbrıs'a yılda 250 Milyon Dolar yardım vermesine ve benim cebimden diyor, Kıbrıs'a benim ödediğim vergilerden, Kıbrıs'a bunun götürülmesine ve bir kısım insanın har vurup harman savurursa karışmam diyor bir yazar. Bir defa 250 Milyon Dolar gelir miydi, gelmez miydi tartışmasınaben girmem. Çünkü Sayın Özal da bunu söyledi ve en ağır şekilde kendisini yargıladık. Kıbrıs'la Türkiye arasındaki ticaret açığı bizim aleyhimize 150 Milyon Doları bulmuştur tahmin ediyorum, belki de aşmıştır Dolayısıyla biz aksine yılda 150 Milyon Dolar Türkiye'ye transfer yapmaktayız öyle veya böyle. Elbette Türkiye'den mal, eğer ikâmet edilecek mal varsa, Türkiye'den olması tercih ederiz. Ama Türkiye'nin sıcak karnında çok önemli yer tutmakta olan bir Kıbrıs konusunda da bunu parasal değerlerle ölçmeye kalkmak hataların en büyüğüdür. Ama bu gibi istismarcılara bu fırsatı lütfen Hükümet vermesin. Bu har vurup harman savurmadan ileri gelmektedir. Seçim zamanı da olur, seçim zamanından öte de olmaktadır. Şimdi yaptığımız izlemelerde görüyoruz ki yeniden büyük bir hareketlenme vardır. Eskiye dönemeyelim. Siz bizden Vergi Yasası getirirsiniz, Meclis, vergiyi Meclis koyacaktır. Evet. Ama bu verginin nereye gideceğini bu Meclis denetlemek, görmek, bilmek, eleştirmek zorundadır. Vergi Yasalarının zamanı değildir. Ekonomi çok büyük sıkıntılar içindedir, halk ezilmektedir, faiz yükü bu toplumu mahvetmektedir, bankalarla halkı karşı karşıya bırakmaktayız. Önlem almak mecburiyetindeyiz. Kapitalize

faizin üç aya inmiş olması büyük hatadır. Yasalarla bunun artık hesaplanması gerektiğini yasalara koyup anlamamız gerekmektedir. Daha fazla bankaların uydurma kâr hesaplarından ötürü vuruşmalarını önlememiz lazım. Alacak önlemimiz çoktur bundan önce. Ha, biz tercih ediyoruz sürekli olarak vergi getir, bütçenin vergi kalemlerini düzenleyelim. Düzeltmeyeceksiniz. Ve ben diyorum ki, en önemli olay, ihalelerden ve gereksiz kalemlerden tasarruf edersek, bazı vergilerden vazgeçebiliriz hatta Katma Değer Vergisinden. Benim iddiam budur. Bu mevsimi olmayan yasaya, diğer maddelerini inceleyebiliriz, ama ben gerekli görmüyorum. Çünkü Komisyonunda bunu uzun uzadıya belirttik, uygun kalemlerini eleştirdik. Bazılarını Sayın bakan anlayış göstererek tanzim etti. Geriye kalanlar konusundaki rezervlerimiz saklı olduğu nedeni ile red oyu kullanacağımı saygılarımla belirtirim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim . sayın milletvekilleri; rapor ve tasarının üzerinde başka görüş bildirmek isteyen var mı? Buyrun.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR - Başka yoksa?

BAŞKAN - Görünüşte yok buyrun.

SALİH COŞAR (Devamla) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; saygıdeğer milletvekillerinin görüşlerinin düşüncelerini aldık teşekkür ederiz. Düşünceler içerisinde güzel görüşler vardır, onayladığımız görüşler de vardır. Onaylamakla bereber niye tatbik etmiyoruz, niye değişiklik yapmıyoruz konusu akla gelebilir. Ben kısaca onu da açıklamak için söz aldım. Geçen defaki birleşimden beri konuşan arkadaşlar genelde emlak vergilerinin yerel yönetimlere ait bir vergi olduğu hususunu vurguladılar. Hemen hemen her arkadaş bu konuyu vurgulamıştır.

Bu doğru. Bu konuda aksi bir görüşümüz yoktur, onu özellikle belirteyim. Dünyanın hemen hemen her ülkesinde emlak vergisi belediyelere veya yerel idarelere ayrılan bir vergi türüdür. Belediyeler konusunda bu kürsüden Anayasada ilgili madde okunarak da bazı görüşler açıklandı. O konuda bir-iki cümle söyleyerek bu konuyu geçmek istiyorum.

Arkadaşlar; Anayasanın ilgili maddesi açıktır. Belediyelerin yetkileri, görevleri, gelirleri, yasayla düzenlenir. Yani Anayasa bu yetkiyi merkezi idareye vermiştir. Merkezi idare kendi görevlerinin, kendi yetkilerinin istediği kadarını yerel yönetimlere devreder. Anayasanın amir kuralı budur. Bir merkezi idare istediği kadar yetkisini, istediği kadar görevi, yerel idare kurarak cna devreder. Bu görev ve yetkiyi devrederken onu yerine getirecek olan geliri de devreder. Olabilir. Ve bizim Anayasamızın kuralı da odur. Dünyadaki tatbikat da budur. Bu ülkede merkezi idare isterse üç tane belediye kurar. İsterse bir tane belediye kurar. İsterse hiç kurmaz. Anayasa kuralı budur.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yerinden)- Tamam Sayın Bakan da devrettiğiniz yetkiyi şimdi geri alıyorsunuz.

SALİH COŞAR (Devamla)- Müsaade ederseniz geleceğim efendim. Evvelâ belediyeler ayrı bir hükümettir, merkezi hükümet ayrı bir hükümettir, böyle bir olay yoktur. Çünkü bazı arkadaşlarımız, Anayasayı da okuyarak bu konuda açıklamalar yapmaya çalıştı. Böyle bir şey yok. Merkezi hükümet istediği kadar devreder, devrederken gelir de devreder. Olay budur. Bir tek demokrasi açısından güzel bir olay bizim Anayasamızda. Bu kuracağımız yerel idarelerin yönetimleri, karar organları seçimle işbaşına gelir. Bizim Anayasamız onu getirmiştir. Güney daha bunu çok sıkıdadır, yeni yeni getirmeye başlamıştır, daha bir-iki

senedir gündeme getirdi. Bizim bunu 1975'ten itibaren getirdik, güzel bir olay, karar organları seçimle işbaşına gelir. Şimdi belediyelere gelir devrederken, merkezi idare gelirlerinin bir bölümünü devrederken, emlak vergisini 80'de vermiş, 1980'de emlak vergisini bırakmış. Sizin okuduğunuz yasada gene belediyelere aitti. TCM 1962'de Şehirler Emlak Vergisi Yasasını çıkardı ama tatbik etmedi, hiç uygulanmadı o yasa bu ülkede. 1980'de Belediyeler Yasası İngilizin yasasından ayrı olarak ve Türk dilinde, çünkü maalesef 1975'e kadar bu ülkede biz Belediyeler Yasasını tercüme bile etmedik, o bilgiyi de bu kürsüden açıklamış olayım. 1975'de tercüme ettik Belediyeler Yasasını. 1980'de de yeni Belediyeler Yasası yaptık. Yeni Belediyeler Yasasında emlak vergisini belediyelere verdik. Şimdi denebilir ki yeni bir emlak vergisi gündeme gelirken ve bu düşüncedyken niye bunu belediyelere vermeyelim. Bu soru güzel.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla)- Sorduğumuz o.

SALİH COŞAR (Devamla)- Söyleyeceğimiz şu: Bu emlak vergisi gündeme geldi, bazı arkadaşlar tarafından, değere göre olması gerekir. Adil olan ya binanın değerine göre bunun olmasıdır. Bizim ülkemizde maalesef emlakın değerlendirilmesi valuation'u yapılmamıştır. Yoktur.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Yani gayri adil bir yasa çıkıyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Müsaade et. Biz buradan bilgi almaya çalışırız. Sizin söylediğiniz de bilgi vermeye çalışırsınız, bilgilendirmeye çalışırsınız.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Bu aradaki soru işaretidir.

SALİH COŞAR (Devamla) - Doğrusu değerlendirmeye göredir. Bu ülkede değerlendirme maalesef yapılmamıştır. Tapu kayıtlarında olan değerlerin de hiçbir esası yoktur. Bir esasa göre konmuyor o rakamlar.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Yani yerel yönetimler değil mi bunu yapacak olan değil mi?

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır. Değerlendirmeyi merkezi Hükümet yapacak. yapılmamıştır. Gerçeği burdan dile getiriyorum. Yani bir değerlendirme yapılması gerekir. Bunun da zamana ihtiyacı var. Bu ülkede bunun yanında ....

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Koçan işi de var.

SALİH COŞAR (Devamla) - Koçan işi de var, o da bir gerçek. Ama bunun yanında bu ülkede kamu maddesi de var, bunun yanında bu ülkede gelirlerin yalnız gelir üzerinden değil, harcama üzerinden, servet üzerinden de tahakkuk edilmesi gerekir. Ve biz bu ülkede gerçekten kalkınmak istiyorsak, bu ülkede güneşli yaşamak istiyorsak, bu ülkeyi seviyorsak, bu ülkede hesaplı kitaplı gitmek mecburiyetindeyiz arkadaşlar.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) -
Hepimiz de Sayın Coşar.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hepimiz evet. Hesaplı
kitaplı gitmek mecburiyetindeyiz. Bu ülkede çok aşırı
muafiyetlerin bir bir gündeme gelmesi gerekir.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Anlamazlar
ki onlar.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu ülkede istediğimiz
kadar biz tartışabiliriz. Ama bütün dünyanın asgari
müşterekte birleştiği belirli göstergeler vardır. Bu
göstergeleri kimse inkâr edemez. Bütün dünyada belirli
gösterge var vergi konusunda. Bir ülke özel sektörünü,
girişimcisini bastırmadan, yıldırmadan, yıpratmadan
ileri götürmek istiyorsa milli gelirinin %30'ları mesa-
fesinde vergi alması gerekir batırmadan.

ATAY AHMET RAŞİT (Lefkoşa) (Yerinden) - %80
enflasyon.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ne isterse alsın,
herkestedir enflasyon, enflasyon herkes içindir.
Enflasyon konusu ayrı.

ATAY AHMET RAŞİT (Yerinden) (Devamla) - Batı
ekonomilerinde yoktur.

SALİH COŞAR (Devamla) - %30 kadar almazsanız
o memleket yürüyemez. Bu genel teamüldür, genel hesaptır,
genel göstergedir. Hele siz bir de sosyal Devlet olacak-
sınız bu ülkede. Bu ülkede emeklilik konusu olacak,
bu ülkede sigorta konusu olacak, bu ülkede...

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU
(Yerinden) - Sosyal yardım.

SALİH COŞAR (Devamla) - Sosyal yardım olacak, bu ülkede 74'den evvel gelen yükler olacak, sosyal sigorta yükü var. Her kesim 74'den gelen sosyal yardım var, 74'den gelen şehit ailesi var. 74 'den gelen başka yükler var, ve ilave ediyorum. Bu ülkede bedava eğitim göreceksiniz. Biraz evvel Sayın Kotak söyledi. Çocukları diyor taşıyorsunuz doğru. O halde söyleyeyim. Ben evvelki gün Balaban'dan yolumuz düştü, bir arkadaş götürdü. Kahvede sordum dedim, kaç çocuk var bu okulda? Gerçeği üç çocuk vardır der. E, üç çocuk için ilkokul olmaz Balabanda. Nereye gidiyor bu çocuklar? Ziyamete gider. E, Devlet bunu ne yapacak? Taşıyacak. Alternatifi var mı? Taşıyacak. Devletin yaptığı taşıma budur. Merkezi okullara taşıyor.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Ama taşıma ile de bedava eğitim olmaz Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - E, burslara bakalım. Bu memlekette kim burs almaz?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Bedava eğitim konusuna girmeyin. Çünkü eğitim yoktur.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kim burs almaz bu memlekette? Bu memlekette kim burs almaz?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Para ödmeden kim çocuğunu eğitebilir bu memlekette?

SALİH COŞAR (Devamla) - O sistemin getirdiği başka bir olay. Özel ders alıyorsun o ayrı bir olay. Devlet okulları vardır. Devlet okullarının yanında başka ülkede public okulları var, herkes public okuluna gider İngiltere'de. Devlet okuluna götürmez. Ama bizim Devlet okullarımızın standartı, yani dünya ile mukayese ettiğinde, e işte en iyileridir.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Aman vazgeçin lütfen, böyle iddia etmeyin.

SALİH COŞAR (Devamla) - E, öyle öyle. E, rakamlar konuşur, ezber ne konuşun.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Rakamlar konuşur. Aldık rakamları gördük...

SALİH COŞAR (Devamla) - E, nedir, ne yapıyor, ne var?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - E, ne yani biz şimdi çocukları eğtiriz, tamamdır eğitimimiz? Vazgeçin bu iddiadan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yok tamam değil. Nasıl yetişti bu cemaat, karşıdaki cemaat nasıl yetişti, nerden yetişti bu cemaat? Gavur okulunda mı yetişti?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Bu cemaat şimdi iyi yetişti da, bundan sonraki cemaat nasıl yetişecek? Bundan sonraki cemaata bakalım.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla)- Bundan sonra cemaata bakalım.

SALİH COŞAR (Devamla)- Bu memleketin cemaatı nerde yetişti? Gâvur okulunda mı yetişti? Bu memleketin okullarında yetişti. Neyse, o ayrı konu, onu günü geldiğinde tartışırız.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla)- Sayın Hocam; keşke bu memleketin okullarında, keşke aynı şekilde eğitim verilse...

SALİH COŞAR (Devamla)- Tartışırız onu, tartışırız. Onu tartışırız, onu tartışırız.

Benim söylemek istediğim şu: Konuyu dağıtmadan şuna geleyim: Emlâk vergisi konusunda bir değerlendirme konusudur. Biz bu değerlendirmenin eksikliğini ortadan kaldırmak için birim metre kare fiyatını buluyoruz. Ki o da direkt değilse bile indirekt bir değerlendirmedir.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla)- Bir çözümdür Sayın Bakan, kabul ediyoruz onu.

SALİH COŞAR (Devamla)- Tamam, bizim söylemek istediğimiz şu: Bu vergi yeni tatbik ediliyor. 80'de de çok kısa bir süre tatbik edilmiştir ve o dönemde de tepkiler olmuştur ve ben çok iyi hatırlıyorum oranı saptarken parlamentodan da çok tepkiler gelmiştir o dönemde ve gene böyle bu vergi epey savsaklanmıştır 1980'de geçerken. Vergiye karşı daima tepki olur, bu normaldir, doğaldır. Bu verginin evvelâ benimsenmesi lâzım, oturması lâzım, tatbikatının görülmesi lâzım. Bu vergiler ondan sonra belediyelere devrolur. Devrolmaz diye bir görüşümüz yok, onu açıkça söyleyelim. Bugün için muaf tutarım. Bize göre mahzurları var. Nedir bize göre mahzurları? Bir kere dediğim gibi sistem oturmamıştır. 2. Biz koçana

şeye getirmedi, tahsisten mal sahiplerine getirmedi.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Gene Kuzeyli suçlu.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla)- Zaten o yönden de sakıncası var. Yani malına sahip çıkan suçlu.

SALİH COŞAR (Devamla)- 3. Belediyeler için bir istatistik verdiniz buradan, o istatistiği biz de tekrarlayalım. Bu ülkede kırsal kesimde de halkın %50'si de oturuyor. Yani bu halkın %100'ü kentlerde, kasabalarda oturmuyor. Bizde yarı yarıyadır, belki 55'e 45 olabilir. İddia...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Giderek topluyoruz kendilerini kasabaya.

SALİH COŞAR (Devamla)- Etmiyorum. Yani 55'e 45 olabilir. Dolayısıyla teorik olarak biz vergilere karşı değiliz. Bu vergi belediyelere ileride devrolabilir, burda amaç bu verginin benimsenmesidir, uygulanmasıdır, başlamasıdır ve alışılmasıdır. Çünkü bu vergi bir çeşit servet vergisidir ve bu servet vergisinin bu ülkede başlaması gerekir. Sadece gelirden vergi alarak bu ülke yürüyemez arkadaşlar. Bunu açıkça ortaya koyalım.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Tamam da iskândan alıp satanları nasıl vergilendirecen?

SALİH COŞAR (Devamla)- İskândan alıp satanlar için Sayın Kotak, hatırlayacaksınız, 1982'de Capital Game Tax'ı getirdik biz, o zaman siz de Hükümet ortağıydınız bu memlekette, ne gürültüler koptuğunu hatırlayacaksınız. O yasa geçirildi, ondan sonra çeşitli baskılarla,

demokrasilerde böyledir, baskı unsurları vardır.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Kurucu Mecliste geri alındı...

SALİH COŞAR (Devamla)- Alınmadı, azaltıldı, aoranı küçültüldü. %3.5'a indirildi. Yani bir kazançtan %3.5 vergi. Bunun Türkçesi odur. Bir kazanç var, siz %3.5 alıyorsunuz. E benim maaşımdan niye %32 alıyorsunuz? O soruyu soruyorum ben. Ama bu demokrasidir, demokarasilerde baskı unsurları var, baskı grupları var. Demokrasi budur, kim bastırırsa o kazanır.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Yani köşeye sıkışan ödeyecek.

SALİH COŞAR (Devamla)- E öyle. Biz onu önlemeye çalışıyoruz. Biz adil olmaya çalışıyoruz. Adil olmaya çalışıyoruz ve diyoruz ki bu ülkede beklerseniz sadece gelir vergisiyle bu memleket yürüyecek, yürüyemez.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Yani bastıran bastırana artık memlekette.

SALİH COŞAR (Devamla)- Matrah yalnız olamaz kardeşim. Harcamayı da matraha alacaksınız, serveti de matraha alacaksınız, başka yolu yok, başka türlü bu memleket yürümez.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Tamam ama iskân-dakini gene vergilendirmiyoruz. O vurgunu vuran...

SALİH COŞAR (Devamla)- Evet efendim, biz hükümet olarak bir program...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Bastırana bastırana, kör tuttuğunu...

SALİH COŞAR (Devamla)- Evet, sen politikadasın Sayın Adaoğlu, sen baskı gruplarına benden daha çok inanman lâzım, demoakrasiye inanan olarak.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Baskı grupları devletin üstünde olamaz.

SALİH COŞAR (Devamla)- Herkesin. Her kesimin üstünde olur. Her kesimde demokraside kesimlerin tepkilerine göre oluşur bir kere demokrasi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- O çıkar kesimleri, kendi çıkarlarına göre devleti yönetemez.

SALİH COŞAR (Devamla)- Demokrasinin oluşması odur zaten.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Yok.

SALİH COŞAR (Devamla)- E nasıl oluşur demokrasi?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- O yozlaşmış demokrasidir.

SALİH COŞAR (Devamla)- Demokrasi nasıl oluşur?

SALİH COŞAR (Devamla) - E, nasıl oluşur demokrasi, demokrasi nasıl oluşur? Hem demokrasiden bahsedeceksin bu memlekette, hem bunların tepkisini dikkate almayacaksınız. O, oldu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ders vermek değil, yaşatmaktır.

SALİH COŞAR (Devamla) - E şimdi gerçekten demokrasi dersine fgirmeyelim. Vakti uzatmayalım.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Evet Bakanı dinliyoruz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Demokrasi dersine de girdik biz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Dersi vermek değil, yaşatmaktır önemli.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yaşatıyoruz işte. Çok şükür bu ülkede yaşıyor.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Hoca hikayesine benzedi.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu ülkede demokrasi yaşıyor. Hem sapına kadar yaşıyor demokrasi bu ülkede. Ve çok ilginçtir, bu ülkede çok güzel ve refah bir ortam var. Ama gelin görün ki, biz bu ülkeyi her nedense basit bir sebep, politika yapma uğruna devamlı kötülemekteyiz, devamlı kötülemekteyiz biz bu ülkeyi.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Kötüleyenler utansın.

SALİH COŞAR (Devamla) - Biz bu ülkeyi ille siz rehabilitize etmeye çalışıyoruz. Yoktur öyle birşey, böyle birşey yok.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - E, BRT'yi konuşalım, kötüleyenlerle tartışalım.

SALİH COŞAR (Devamla) - İlle bu ülkeyi kötülemeye çalışıyor Sayın Kotak. Sayın Kotak, Sezar'ın hakkını Sezar'a vermek lazım. Bu kurulan Devletçiğin, kan ile irinle bu kurulan Devletçiğin yaşamasını çok savunanlardansınız. Sizi kutlarım lütfen.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Sağol.

SALİH COŞAR (Devamla) - En çok savunanlardansınız. Sezar'ın hakkını Sezar'a vermek isterim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ne oldu yani?

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Yani BRT'den açılsın....

SALİH COŞAR (Devamla) - Veriyorum Sayın Kotak. Bir politikacı ve bir basın mensubu olarak bu savunmayı en çok yapan ve bu işi göğüsleyenlerden birisidir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ne oldu yani?

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Dur dinleyelim yahu Adaoğlu.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bir milletvekili olarak, bir Bakan olarak ve bir vatandaş olarak fırsat bulduğum için bu kürsüden dile getirmek istedim o kadar.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yani fiyat biçiyorsun burda, yani değerlendirme yapıyorsun.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yok efendim. Belki basın mensubu olması...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - En azından bir fiyat biçti bize, bırak yahu Allah aşkına.

SALİH COŞAR (Devamla) - Her gün bir arkadaş şeyi var, arkadaşımızın bir sütunu var, o sütunda her gün yazıyor. Dolayısıyla onu her gün izleme olanağı buluyoruz. Sayın Adaoğlu, seni haftada bir izliyoruz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Benim nefesimi her gün ensenizde duyuyorsunuz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Onun için oldu, onu da...Efendim dolayısıyla ben konuyu dağıtmadan, belediyeler konusunda teorik olarak aynı düşünüyoruz. Bu yıl vergi türü bu ülkede yerleştikten sonra ve bir standarta geldikten sonra, bunu biz belediyelere devrederiz. O konuda bir farklı görüşümüz yoktur.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - hangi baskı unsuru sizin bu konuda bir kere sayın, Eğer Maliye Bakanı tercih etti ki, milletvekili belediyelere ille görüşün, verilmesini arzederdiniz de ondan sonra verilmedi. Hangi baskı unsuruydu o?

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır, hayır. Bununla ilgisi yok. Sen takip etmedin şeyleri kardeşim. Sen dışardan geldin, konuyu takip etmedin. ilgisi yok. benim söylediğim baskı unsuru Capital Game Tax'la ilgiliydi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sizin görüşleriniz hangi baskı unsuruydu?

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet efendim.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Sayın Bakan, hiç olmazsa oranını artır belediyelerin. Kalacak o da.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Geçen hafta baskı unsurları, burada değil miydi bu Mecliste?

SALİH COŞAR (Devamla) - E, demokrasinin gereği odur.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Tüzük gereği değil miydi?

SALİH COŞAR (Devamla) - Demokrasi demek, çeşitlerin tepkisini tatmak demektir işlem yaparken.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Patatescilerin hepsi ağlar.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Birşey mi aldılar onlar?

SALİH COŞAR (Devamla) - evet. Aldık efendim. Biz tedbirleri aldık. Yarın Bakanlar Kurulu özel gündem yapıyor patates için. Ne demek tedbiri alınmadı? Alındı.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Güzel birşey.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - İşte tamam o güzel.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi mağusa) (Yerinden) - Yani ikazımız yararlı oldu. Tamam şimdi.

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet şimdi gelelim Evkaf'ın su meselesine konuyu dağıtmadan.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Oranla hiç olmazsa.

SALİH ÇOŞAR (Devamla) - Sırası gelecek efendim sırası gelecek.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) (Devamla) - Söylemeseydik haberiniz bile olmayacaktı.

BAŞKAN - Beyler bu gidişle sabaha kadar bitiremeyiz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Müsaade ediniz.
Kotak biz belediyelere ayıracağımız gelirin konusunu ...

BAŞKAN - Milletvekilleri lütfen...

SALİH COŞAR (Devamla) - Ve de şahıs bütçesindeki imkanlarımızı artıracacağız. Bu kürsüden söylüyorum artıracacağız. Bu bizim gündemimizdedir, biz bunun idrakı içerisindeyiz Sayın Denктаş., onun idrakı içindeyiz. Belediyelere görev verirken, parayı da vereceğiz ki iş yapabilsinler. Vermeyecek değiliz.

Bunun dışında Hükümetimizin programı vardır, İskan Bakanlığımızın beyanları vardır. 1993 içerisinde zaten bu Yasa geçip tüzükleri hazırlanıp tatbikata başlayana kadar iskân işlerinde çok büyük bir mesafe katedeceğiz. Onun da gündemimize alalım. Ek 93 olacak farketmez.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - 93d'ü de geçerse?

SALİH COŞAR (Devamla) - e, son sürat gidiyoruz işte. Nedir olacağı yani? Çok teşekkür eder, saygılar sunarım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sen kendi kendine kefil ol, başkasına kefil olma.

BAŞKAN- Teşekkürler Sayın Bakan.

Tasarının tümü üzerindeki görüşme tamamlanmıştır. Şimdi maddelerin görüşülmesi için onayınıza sunuyorum. Madde madde görüşülmesini kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KÂTİP-

TAŞINMAZ MAL VERGİSİ YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim 1. Bu Yasa, Taşınmaz Mal Vergisi Yasası olarak isimlendirilir.

BAŞKAN- Madde üzerinde görüş belirtmek isteyen var mı? Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KÂTİP-

BİRİNCİ KISIM

Kapsam ve Tanımlar

Kapsam 2. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sınırları içerisinde bulunan tüm taşınmaz mallar bu Yasa kapsamındadır.

BAŞKAN- 2'nci madde üzerinde konuşmak isteyen var mı?... Oylarınıza sunuyorum. 2'nci maddeyi kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATIP-

Tanımlar

3. Bu Yasada metin başka türlü gerektirmedikçe:

"Arazi", genellikle yerleşme birimleri dışında bulunan ve çevre niteliği dolayısıyla üzerinde doğrudan doğruya doğadan yararlanmak suretiyle tarımsal faaliyet yapılmasına elverişli olan toprak parçasını anlatır ve "tarla" deyimini de kapsar.

"Arsa", arsa olarak parsellenip parsellenmemiş olmasına bakılmaksızın yürürlükteki mevzuata göre inşai faaliyetlerin yapılmasına elverişli arazi parçasını anlatır.

"Bina", yapıldığı madde ne olursa olsun, inşaatın her türü ile binayı anlatır ve üzerine inşa edilen arsa veya arazinin de tümünü kapsar;

"Devlet", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devletini anlatır.

"Elden Çıkarma", her türlü satış, takas, kamulaştırma, hibe veya intikal yoluyla yapılan mülkiyet veya tasarruflar devir işlemini anlatır.

41/1977
5/1981
27/1982
23/1985
3/1988
12/1989
44/1990
24/1991
53/1991
12/1992

"Elde etme", herhangi bir şekilde satın alınan, takas, miras, hibe, inşaat veya iskân, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasası uyarınca mülkiyet elde etme işlemini anlatır.

"Genel İşyeri", ticari ve mesleki faaliyet amacıyla kullanılan binaları anlatır.

"Kagir", taş veya tuğladan yapılmış yapıları anlatır.

"Kameriye", avlu veya bahçe içerisine yapılan etrafı açık, üstü kiremit, ve diğer malzeme veya yeşilliklerle örtülü oturma yerini anlatır.

"Kasaba Belediyesi", nüfusu beşbin ve daha az olan belediyeleri anlatır ve idari bakımdan belediye sınırları içinde olmamakla beraber ilgili belediye ile sınırı ve diğer özellikleri bulunan ve Bakanlar Kurulunun yapacağı Tüzüklerle belirleyeceği özellikli yerleşim yörelerini de kapsar.

"Kent Belediyesi", nüfusu beşbin bir veya daha fazla olan belediyeleri anlatır ve idari bakımdan belediye sınırları içinde olmamakla beraber ilgili belediye ile sınırı ve diğer özellikleri bulunan ve Bakanlar Kurulunun yapacağı tüzüklerle belirleyeceği özellikli yerleşim yörelerini de kapsar.

"Kısıtlı", onsekiz yaşını tamamlamamış veya akıl hastası olması nedeniyle kendi işlerini idare etmekten aciz olan ve kendi işlerini görmekten mahkemece menedilmiş veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde bulunmayan kişileri anlatır.

"Mal Sahibi", tapu kütüklerinde adına kayıtlı olsun veya olmasın herhangi bir taşınmaz malın sahibi olarak, tapu kütüklerine kaydedilme hakkını kazanmış olan ve Sosyal Konut Yasası uyarınca sosyal konut verilen gerçek veya tüzel kişi ile İskân Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasası uyarınca kesin tasarruf belgesi veya koçan verilen gerçek ve tüzel kişiyi anlatır ve mülkiyeti veya tasarrufu Devlete, yerel kuruluşlara ait olan taşınmaz malları uzun vadeli icar suretiyle tasarruf eden gerçek veya tüzel kişileri de kapsar.

"Özellik Arzeden İşyeri", mesleki, ticari, sınıal veya tarımsal amaçlar için kullanılan fabrika, imalâthane, okul, hastahane, özel inşa edilmiş depo, benzin istasyonu, sinema ve tiyatro salonları, garajlar ile turistik konaklama tesisleri ve tarımsal tesislere ilişkin binaları anlatır.

"Sende katı", bir binanın hacmine yardımcı olarak yapılan ara katını anlatır.

"Silahlı Kuvvetler", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Güvenlik Kuvvetlerini ve Kıbrıs Türk Barış Kuvvetlerini anlatır.

Fasıl 224
3/1960
7/1978

"Taşınmaz mal", Taşınmaz Mal (Tasarruf, Kayıt ve Kıymet Takdiri) Yasasında verilen anlamı anlatır.

"Turistik Tesis", işletmecilik yoluyla bir bedel karşılığında yatak, yiyecek, içecek ve diğer hizmetleri sağlayan otel, motel, bungalow, otel-apartman, pansiyon, yatıevi, villa, tatil köyü, kamping sahaları ve benzeri tesisleri anlatır.

"Uzun vadeli icar", Devlet, yerel kuruluşlar veya Vakıflar tarafından beş yıl veya daha fazla süreyi kapsayan ve inkişaf koşulu içeren kiralama işlemi anlatır.

"Vakıf", Temel Evkaf Kuralları (Ahkâmül Evkaf) uyarınca tescil edilen mülhak ve mazbut vakıf statüsündeki kuruluşları anlatır.

"Vergi", bu Yasa kuralları uyarınca tarh edilen vergiyi anlatır.

"Vergilendirme dönemi", Ocak ayı ile başlayan oniki aylık takvim yılını anlatır.

"Yerel kuruluş", köy veya belediye halkının ortak mahalli ihtiyaçlarını karşılayan ve genel karar organları mahalli halk tarafından seçilen kamu tüzel kişiliğe sahip kuruluşları anlatır.

Diğer kelime ve tabirler, bu Yasada aksine kural bulunmadıkça, Taşınmaz Mal (Tasarruf, Kayıt ve Kıymet Takdiri) Yasası ile İskân, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasası ve bu Yasalar uyarınca yapılan, Tüzüklerde kendilerine verilen anlamı taşır.

BAŞKAN- Evet efendim.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sayın Başkan, burada bir cümle var. Sayın Coşar'la biraz önce konuştum. Asmaları da kapsar bu onun için.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Burada bir öneri var. Düzenliyoruz.

BAŞKAN- Hangisi o?

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sehven yazıldı o.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla), Bu, tarım dışında kastımız, sehven, "malzemeye örtülü oturma yeri". "Malzeme"-den sonraki, "veya yeşilliklerle" kısmı çıkacak.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Yani çitler dahil olmayacak.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- yapı malzemesi.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Ona da daha açık olsun diye, "yapı malzemesi" diyelim.

BAŞKAN- Diğer yapı malzemesiyle örtülü, veya yeşilliklerle ...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Onu çıkarın.

BAŞKAN- Onu çıkarıyoruz. Örtülü oturma yeri.

Sayın milletvekilleri; 3'üncü madde üzerinde söz isteyen var mı? Yoktur. Değiştirilmiş şekliyle oylarınıza sunuyorum. 3'üncü maddeyi kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATIP-

İKİNCİ KISIM
Yükümlülük ve Muafiyetler

Vergiye
Bağlı
Taşınmaz
Mallar

4. Bu Yasanın muafiyet ve istisna kuralları saklı kalmak koşuluyla bu Yasa kapsamında olan tüm taşınmaz mallar taşınmaz mal vergisine bağlıdır.

BAŞKAN- Evet, 4'üncü madde üzerinde söz söylemek isteyen var mı?... Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATIP-

Vergi
Yükümlülüğü

5. Taşınmaz mal vergisi yükümlülüğü aşağıda belirtilmiştir:

- (1) Taşınmaz mal vergisini o taşınmaz malın mal sahibi ödemekle yükümlüdür;
- (2) Müşterek mal sahipliğine bağlı taşınmaz mallarda hisse sahibi hak sahibi veya ortak tasarruf sahibi, hissesi veya hakkı oranında vergi ödemekle yükümlüdür. İştirak halindeki mal sahipliğinde ise mal sahipleri vergiden müteselsilen sorumludur;
- (3) Bu maddenin (1)'inci ve (2)'inci fıkralarında belirtilen yükümlülerin bulunamaması veya bunların kısıtlı veya tereke veya mülhak vakıf statüsünde olması halinde, vergi yükümlülüğü, bunların yasal temsilcilerine veya tereke idare memurlarına veya vakıf mütevellilerine; bunların da olmaması veya bulunamaması halinde, taşınmaz mala, mal sahibi gibi sahip olan veya bedelli veya bedelsiz olarak kullanımında bulunduran gerçek veya tüzel kişilere veya bunların temsilcilerine ait olur;

- (4) Bu maddenin (3)'üncü fıkrası kuralları uyarınca tasarrufunda veya kullanımında bulunan taşınmaz malın vergisini ödemekle yükümlü olanlar ödedikleri bu vergi dolayısıyla ilgili taşınmaz malın vergi yükümlüsü tarafından tazmin edilir veya ödenen bu vergi kendilerine ödemeleri gereken kiradan, ödemiş oldukları vergi miktarını alıkoyma hakkını kazandırır;
- (5) Bu Yasa altında ödenmesi gerekli vergiyi ödemiş olmak, herhangi bir vergi yükümlüsüne veya vergi sorumlusuna, bu taşınmaz mal vergisini ödemiş olması nedeni ile vergisini ödediği taşınmaz mal üzerinde herhangi yasal bir hak kazandıramaz.

BAŞKAN - Efendim 5'inci madde üzerinde söz isteyen var mı?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. 5'inci maddeyi kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Yükümlülüğün
Başlaması

6. Taşınmaz mal vergisi yükümlülüğü:

- (1) Her vergilendirme dönemi başında bu Yasanın 4'üncü maddesi kapsamında taşınmaz mal sahibi olanlar ilgili yılın vergilendirme döneminin;
- (2) Bir vergilendirme dönemi içerisinde herhangi bir şekilde elde edilen taşınmaz mallar için, taşınmaz malın elde edildiği vergilendirme dönemini izleyen vergilendirme döneminin;
- (3) Yeni inşa edilen binalarda, inşaatın tamamlandığı (su, elektrik ve benzeri altyapı hizmetlerinin sağlanmış olması veya taşınmaz malın kısmen veya tamamen kullanılmaya başlanması halinde inşaat projesinin tamamlanmış olduğu kabul edilir) vergilendirme dönemini izleyen vergilendirme döneminin;
- (4) Bu Yasanın 12'nci maddesinin belirtilen nedenler dolayısıyla taşınmaz malın kategorisini, türünü veya genişliğini değiştiren durumların veya özelliklerinde eksiltme veya eklerin meydana gelmesi durumunda bu değişikliğin gerçekleştiği vergilendirme dönemini izleyen vergilendirme döneminin;
- (5) Bu Yasanın 8'inci maddesinde belirtilen muafiyet durumlarının kalktığı vergilendirme dönemini izleyen vergilendirme döneminin, başından başlayarak başlar.

BAŞKAN - 6'ncı madde üzerinde söz isteyen var mı?... Yoktur. 6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Yükümlülüğün
Sona
Ermesi

7. (1) Taşınmaz Mal Vergisi yükümlülüğü, taşınmaz malın herhangi bir şekilde elden çıkarılmasını veya taşınmaz malın 8'inci madde kuralları uyarınca muafiyet kapsamına girdiği vergilendirme dönemi sonunda sona erer.
- (2) Taşınmaz malın kamulaştırılması veya taşınmaz mala el konulması durumlarında yukarıdaki (1)'inci fıkra kuralları uygulanır.

BAŞKAN - 7'inci madde üzerinde söz isteyen var mı?... Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Vergiden
Sürekli Muaf
Taşınmaz
Mallar

8. (1) Aşağıda belirtilen taşınmaz mallar, Taşınmaz Mal Vergisinden sürekli muaftır:
- (A) Camiler, camilere ait taşınmaz mallar, kiliseler ve mezarlıklar;
- (B) Uzun vadeli icar kapsamı dışındaki Devlete ait taşınmaz mallar;
- (C) Yerel kuruluşlara ait veya bunlara tahsis edilen ve uzun vadeli icar kapsamı dışındaki taşınmaz mallar;
- (Ç) Esas olarak bağış veya gönüllü olarak yapılan katkılarla faaliyet gösteren ve Bakanlar Kurulu tarafından kamu yararı amaçları için "Hayır Kurumu" ilân edilen kuruluşlara ait olan veya tahsis edilen taşınmaz mallar;

(D) Silâhlı Kuvvetlere ait olan veya silâhlı Kuvvetlerin tasarruf veya kullanımında bulunan taşınmaz mallar;

Ancak, kira karşılığı tasarruf edilen taşınmaz mallar bu bend kapsamı dışındadır.

(E) Kullanımı Bakanlar Kurulu kararı ile sakıncalı görülen taşınmaz mallar;

(F) Karşılıklı olmak koşulu ile yabancı devletlere ait olup Elçilik veya Konsolosluk olarak kullanılan binalar ile elçilerin ikâmetine tahsis edilen binalar ve uluslararası kuruluşların temsilciliklerine ait binalar;

(G) Özel eğitim kurumları dışında yasa ile kurulan öğretim kurumlarına ait olan ve münhasıran eğitim amaçlarına kullanılan taşınmaz malları;

(H) Mazbut vakıf statüsündeki taşınmaz mallar;

(i) Azınlık sayılan cemaatlara ait okul binaları;

(J) Spor Dairesine tescil edilmiş amatör spor kuruluşlarına ait veya tahsisli taşınmaz mallar;

(2) Yukarıdaki (1)'inci fıkranın (Ç), (G) ve (i) bendlerinde belirtilen taşınmaz malların ilgili kurumlarca kiraya verilmesi bunların muafiyet hakkını ortadan kaldırır.

BAŞKAN - 8'inci madde hakkında söz isteyen var mı?...
Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATIP -

Vergiden
Geçici
Muaf
Taşınmaz
Mallar

9. Aşağıda belirtilen taşınmaz mallar Taşınmaz Mal Vergisinden geçici olarak muafır:

- (1) Deprem, sel, su baskını, veya yangın gibi doğal afetler veya savaş nedeni ile yanan, yıkılan veya kullanılmaz duruma gelen taşınmaz mallar;
- (2) Yürürlükteki mevzuata göre kullanımı yaşamsal tehlike arzemesi nedeni ile kullanılmayan binalar;

Ancak binanın bulunduğu arazi bu muafiyetin dışındadır.

- (3) Mülhak Vakıf statüsünde olup, kullanılamaz durumda olan terk edilmiş binalar.

Bu fıkrada öngörülen muafiyetlerden yararlanmak için yükümlünün taşınmaz malları ile ilgili durumu yetkili makamlardan alacakları resmi belge ile kanıtlamalı koşuldur.

Yukarıdaki (1)'inci ve (2)'nci fıkralarda belirtilen taşınmaz mallar için yükümlülük, sözkonusu olayların gerçekleştiği tarihten başlayarak sona erer ve muafiyet üç vergilendirme dönemi veya mevcut durum ortadan kalkıncaya kadar, hangisi daha erken ise devam eder.

BAŞKAN - 9'uncu madde hakkında söz isteyen?... Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler 9'uncu maddeyi?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP-

ÜÇÜNCÜ KISIM

Taşınmaz Malların Vergi Takdirleri

Vergi Takdir-
leri Bakımından
Taşınmaz Malla-
rın Sınıflandı-
rılması ve Diğer
Özellikleri

10. (1) Bu Yasa kapsamında bulunan taşınmaz mallar vergi takdirleri bakımından bina ve arazi türlerine göre ve buldukları kent, kasaba ve köyler itibarıyla yöresel bölümlere ayrılırlar;
- (2) Binalar, konut, genel işyeri ve özellik arzeden işyeri olmak üzere üç sınıfa ayrılır. Bu sınıflar kapsamındaki taşınmaz malların vergi takdirlerinin yapılmasında inşaatın türüne göre yapı kategorisi, yıllar itibarıyla yıpranmışlık durumu ve toplam alanı ile bulunduğu yöre dikkate alınır. Ayrıca, binanın konumu ve eklentileri de dikkate alınır;
- (3) Araziler; arsa, arsa nitelikli arazi ile diğer arazi ve taşınmaz mallar olmak üzere dört sınıfa ayrılır. Bu sınıflar kapsamındaki taşınmaz malların vergi takdirlerinin yapılmasında, arsa veya arazinin kategorisi, türü, yüzölçümü, bulunduğu yöre dikkate alınır. Ayrıca arsa ve arazinin yöresi, doğal zenginliği veya güzelliği, konumu, yöre ulaşım durumu ile su kaynağı mevcudiyeti veya sulama olanağı özellikleri de dikkate alınır;
- (4) Bu maddenin, (2)'nci ve (3)'üncü fıkralarında belirtilen sınıf ve özelliklere ek olarak taşınmaz malların buldukları yörelerin sosyal, ekonomik ve verimlilik durumları ile potansiyelleri de gözönünde bulundurması;

(5) Bu Yasanın, 20'nci maddesi uyarınca düzenlenen Vergi Takdir Cetvellerinin uygulanmasında taşınmaz malın ilgili vergilendirme dönemi başında bulunduğu yöre, dahil olduğu sınıf, kategori ve bu maddede belirtilen diğer özellikleri esas alınır.

BAŞKAN- Evet, 10'uncu madde hakkında söz isteyen var mı?... Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. 10'uncu maddeyi kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KÂTİP-

Tüzük
Yapma
Yetkisi

11. (1) Bakanlar Kurulu, yukarıdaki 10'uncu maddede belirtilen taşınmaz malların sınıflandırılması, inşaat türlerinin belirlenmesi, yüzölçümlerinin ve özellikle yerleşim yerlerinin veya bu Yasa amaçları bakımından turistik yörelerin saptanması veya bu Yasa amaçları bakımından turistik yörelerin sınıflandırılması ve bu Yasanın amacına uygun olarak uygulanmasına sürat, kolaylık ve pratiklik getirmek amacıyla tüzükler yapabilir.

(2) Bakanlar Kurulu, buldukları yörelerdeki taşınmaz malların ekonomik durumlarını dikkate alarak uygun gördüğü durumlarda yapacağı Tüzüklerle, Bu Yasanın 20'nci maddesinde düzenlenen Vergi Takdir Cetvellerinde saptanan vergi miktar veya oranların yüzde ellisini aşmamak koşuluyla iki katından fazla olmayan bir miktara kadar artırabilir veya azaltabilir.

BAŞKAN- Efendim, 11'inci madde hakkında söz isteyen?... Buyurun.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;...

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)- Ne oldu yine?

SERDAR DENKTAŞ (Devamla)- Fazla birşey değil. Kısacık birşey söyleyeceğim.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- İzin verirseniz bir öneri yapacak.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla)- Evet, bir öneri yapacağız izninizle. Sayın Coşar, Maliye, Bütçe ve Plân Komisyonu Başkanırken en fazla karşı çıktığı olay da bu Bakanlar Kuruluna tüzükle yetki verilmesi olayı. Bunu da hatırlayarak, şimdi bakan olmuş olması herhalde değiştirmez görüşlerini. 11'inci madde (2)'nci fıkradaki tüzük yapma yetkisinin Bakanlar Kuruluna bırakılmasını önlemek üzere bu fıkranın yasadan kaldırılmasını öneriyoruz.

BAŞKAN- Bu (2)'nci fıkranın.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla)- (2)'nci fıkranın. (1)'inci fıkra yerinde kalabilir.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden)- Yerindedir yerinde.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla)- Evet.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Yani, buna oybirliğiyle vereceksin?

BAŞKAN- Efendim, bu konuda karşıt görüşte olanlar var mı? Yani, konuşmak isteyen?...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- İzin verirseniz bir açıklama yapayım. Yani, metin üzerine.

BAŞKAN- Tabii, buyurun.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi iki yetkiyi birbirine karıştırmayalım. Bakanlar Kuruluna burada verilmekte olan yetki, Yasanın amacına uygun olarak uygulanmasına sürat ve etkinlik kazandırmaktır. Bizim karşı olduğumuz, vergi, tarhetme noktasına kadar inilen yetkilerdir. yani, vergi, belirli hadler içerisinde Bakanlar Kuruluna, bilmiyorum neden, son 1985'ten sonraki Meclisin herhalde büyük hoşgörüsü içerisinde, bir de benim yokluğumdan istifade edilerek süratle Bakanlar kuruluna bunlar bırakılmıştır. Hayretler içerisindeyim ve yanlıştır, Anayasaya aykırıdır bu. Bu değil yalnız. Onu belirteyim. Bu, Sayın Denktaş doğrudan doğruya, her Yasada Bakanlar Kuruluna Yasanın uygulanmasını, ama bu Belirleme, daha fazla açma anlamında veriyorsunuz gibime geliyor onu.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden)- Evet, evet.

İSMET KOTAK (Devamla) - Sayın Bakan üzerinde dursun yalnız bu öbür maddelerin içerisinde bulunabilir. Vergi tarhının şu hatlar içerisinde olması deyim 1'den 100'e kadar %100 artırma yetkisine kadar geçen yasalar olmuştur. Ona karşıyız ama burada uygulanmasını kolaylaştırmakla münhasıran bence orada bir hata olmaması gerekir, meğer ki daha fazla yayılsın.

Efendim şimdi bu izahattan sonra Sayın Denktaş'ın önerisini oylarınıza sunuyorum. Efendim buyurun.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR - Muhterem arkadaşlar; vergi koyma meclislerin görevidir. Bu kurala sadakatimiz vardır, inancımız vardır. Bu maddede dikkat ediyorsanız bir kere bir hat koyduk, %50'yi aşmamak üzere dedik ve 10 kat demedik, 2 kat dedik. Buradaki sebep şudur:

Artırma ve azaltma dedik. Çünkü bu tatbikatta hata olabilir. Yani mutlaka ilk uygulamada birtakım düzenlemelere ihtiyaç olacaktır. Onun için bu yetkiyi istedik yoksa vergi koyma yetkisini alma gibi bir yaklaşımımız yoktur.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - (2)'inci fıkrayı söylüyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Ben (1)'i zanettim.

SALİH COŞAR (Devamla) -Hayır, hayır. Ben (2)'inci için söylüyorum.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yeinden) - Bu kaldığı müdetçe kullanabileceksiniz.

Sayın Serdar Denktaş'ın verdiği (2)'inci fıkradadır. Kendisinden özür dilerim. Ve Sayın Denktaş'ın görüşü doğrudur ve bizim de komitede sürekli vurguladığımızdır bu. Bakanlar Kurulunun vergi miktarlarını azaltmak veya çoğaltması çok dar bir hat içinde verebilirsiniz. %100 artırma yetkisini vermek Anayasaya aykırıdır onu belirtmek isterim. Biz zaten hiç sınırı yoktur.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)
- Vardır.

İSMET KOTAK (Devamla) - Bakınız vergi takdir cetvellerinde belirtilen vergi miktarlarını azaltmak veya belli sınırlar içinde kalmak üzere her yıl artış yapılabilmesine olanak sağlamak için Bakanlar Kuruluna tüzük yapma yetkisi verilmektedir. Devam ediyor.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Kıstası koyuyoruz koyuyoruz ama.

İSMET KOTAK (Devamla) - O 12'inci maddededir.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla)- Kıstası koyduk nasıl olsa.

İSMET KOTAK (Devamla)- Tamam efendim. Ama gene de 100'leri buluyor. Dolayısıyla yani bu geniş hattı kapsamaması gerekmektedir.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan, ben yerimden birşey yapayım. Türkiyede aynı Yasa vardır ve 5 yılda bir artırılır. Bizde her yıl %100'üne kadar artırma öngörüyor.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Değiştiriyoruz.

BAŞKAN - Peki efendim. Sayın Serdar Denktaş'ın bir önerisi vardır. Bunu oylarınıza sunuyorum. Öneriyi tekrar okuyorum.

"11'inci madde (2)'inci fıkrada tüzük yapma yetkisinin Bakanlar Kuruluna bırakılmasını önlemek üzere bu fıkranın Yasadan kaldırılmasını öneririm" diyor. Bu fıkranın yasadan çıkarılıp çıkarılmaması hususunda oylarınıza, pardon, dikkate alınıp alınmamasını oylarınıza arz ediyorum.

ULAŞTIRMA BAYINDIRLIK VE TURİZM BAKANI (Yerinden)-
Görüşülüp görüşülmemesini.

BAŞKAN - Dikkate alınmasını kabul edenler?.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI (Yerinden)-
Görüşülüp görüşülmemesini.

BAŞKAN - Dikkate alınması oylanacak efendim. Dikkate alınmasını kabul edenler?...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Görüşülüp görüşülmemesi herhalde.

BAŞKAN - Aynı manaya gelir.

EŞBER SERAKINCI (Yerinden)(Devamla) - Aynı manada.

BAŞKAN - Kabul etmeyenler?...Oyçokluğu ile kabul edilmemiştir öneri.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkopşa)(Yerinden) - Yüz defa reddettik.

BAŞKAN- Evet, 11'inci maddeyi oylarınıza arz ediyorum. 11'inci maddeyi kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KÂTİP-

Vergi Takdir
Miktarını
Değiştiren
Nedenler

12. Taşınmaz malların, bu Yasadaki esaslara göre saptanan vergi takdirlerini değiştiren nedenler şunlardır:

(1) Binalarda:

- (A) Yeni bina inşa edilmesi veya mevcut binaya ek inşaat yapılması suretiyle taşınmazın veya kullanılış amacının geliştirilmesi veya genişletilmesi;
- (B) Bir binanın yanması veya yıkılması suretiyle veya diğer nedenlerle tamamen veya kısmen kullanılmaz duruma gelmesi veya taşınmazın kullanılış amacını tamamlayan veya geliştiren tesislerin kısmen veya tamamen kaldırılması;
- (C) Bir binanın kullanılış şeklinin veya amacının tamamen veya kısmen değiştirilmesi;

(2) Arazi ve Arsalarda:

- (A) Arazinin parsellemek suretiyle arsalar haline dönüştürülmesi;
- (B) Ağaçlı bir arazinin tarla durumuna getirilmesi veya geliştirilmesi;
- (C) Arazinin ağaçlandırılması veya bağ ekilmesi suretiyle geliştirilmesi;
- (Ç) Tarım yapılan bir arazinin doğal afetler veya diğer nedenlerden dolayı tarıma elverişsiz duruma gelmesi;
- (D) Tarım yapılmayan bir arazinin tarıma elverişli hale getirilmesi;
- (E) Arazinin bulunduğu yerin çevre niteliği dolayısıyla yerleşme birimleri içerisine girmiş olması;

- (3) Bir binanın mütemmimi durumunda olan taşınmaz malın herhangi bir şekilde mütemmimlik durumundan çıkarması;
- (4) Bir taşınmaz malın ifraz edilmesi veya bir kısmının kamulaştırılması veya taşınmaz malın su, elektrik, yol ve buna benzer hizmetlerden yararlanabilme olanağını kazanması;
- (5) Ayrı ayrı parsellerden oluşan taşınmaz malların kullanım amaçları bakımından tek bir arazi, arsa veya bina haline dönüştürülmesi;
- (6) Bu Yasanın 20'nci maddesinde düzenlenen Vergi Takdir Cetvellerinde belirtilen taşınmaz mallara ilişkin ek vergi oranlarının uygulanmasını gerekli kılan özelliklerden herhangi birinin kazanılması veya kaybedilmesi.

BAŞKAN- 12'nci madde üzerinde söz isteyen?... Oylarınıza arz ediyorum. 12'nci maddeyi olduğu gibi kabul edenler?... Etmeyenler?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP-

DÖRDÜNCÜ KISIM

Beyan Esası ve Beyannameler

Beyan Esası

27/1977
13/1980

13. Taşınmaz Mal Vergisi, bu Yasanın yürürlüğe girdiği vergilendirme döneminden başlayarak her vergilendirme dönemi için yükümlülerin, bu Yasanın 14'üncü maddesinde belirtilen beyanname türlerinden veya beyanname verme yöntemlerinden herhangi biri vasıtasıyla yapacakları beyanlara istinaden ve/veya bu Yasa veya Vergi Usul Yasasındaki kurallar uyarınca tarh ve tahakkuk ettirilir.

BAŞKAN- 13'üncü madde hakkında söz isteyen?...
Oylarınıza arz ediyorum. 13'üncü maddeyi kabul edenler?...
Etmeyenler?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KÂTİP-

Beyanname
türleri Ve
Beyan Yön-
temleri

14. Beyanname türleri ve beyan verme yöntemleri şunlardır:

- (1) Taşınmaz Mal Vergisi beyanları, Genel Beyanname veya Özel Beyanname ile taşınmaz malın bulunduğu yerin Gelir ve Vergi Dairesine yapılır.
- (2) Genel Beyanname; taşınmaz malı elde etme şekline bakılmaksızın, bu Yasa kapsamında bulunan tüm taşınmaz malların vergi yükümlüleri veya vergi sorumluları tarafından yukarıdaki (1)'inci fıkrada belirtilen şekilde topluca yazılı olarak bildirilmesine ait beyan yöntemidir.
- (3) Özel Beyanname; herhangi bir vergilendirme dönemi ile ilgili olarak Genel Beyanname vermiş olan ancak daha sonraki dönemlerde bu taşınmaz malların mülkiyet, veya tasarruf hakkı veya vergi kapsamı veya bu Yasanın 12'nci maddesinde belirtilen nedenlerden meydana gelen değişikliklerin vergi yükümlüleri veya vergi sorumluları tarafından ilgili Gelir ve Vergi Dairesine bildirilmesine ait beyan yöntemidir.
- (4) Beyannameler, Gelir ve Vergi Dairesine alındı belgesi karşılığında verilir veya taahhütlü posta ile gönderilir.

BAŞKAN- 14'üncü madde üzerinde söz isteyen var mı?
Oylarınıza arz ediyorum. 14'üncü maddeyi kabul edenler?...
Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla, sayın iktidar
milletvekilleri; eğer elinizi kaldırmazsanız, öyle anlar gelir
muhalefetin oyları daha fazla gelir. O zaman ret diye söylerim
burada.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Tabii. Reddedilmiş
olur madde kesin. Bu oyunu bir defa yapalım Sayın Başkan.
Belki kaldırırılar ellerini.

KÂTİP -

Genel
Beyanname
Verme
Yükümlülüğü
ve Zamanı

15. (1) Her vergilendirme dönemi başında bu Yasanın 5'inci maddesi kuralları uyarınca vergi yükümlüsü olan gerçek veya tüzel kişiler, her vergilendirme döneminin ilk iki ayı içerisinde veya Gelir ve Vergi Dairesinin uygun görüp talep edeceği bir tarih başlangıcıyla genel beyanname vermek zorundadırlar. Sürekli veya geçici muafiyetten yararlanacak olanların ve beyanname vermeleri zorunludur.

Ancak, geçmiş vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak Genel beyanname vermiş olan yükümlüler, Gelir ve Vergi Dairesi tarafından istenmediği sürece daha sonraki vergilendirme dönemleri ile ilgili Genel Beyanname vermezler ve daha önceki vergilendirme dönemlerinde vermiş oldukları beyannamelerde, bildirimde buldukları taşınmaz malların vergilendirilme işlemlerine devam edilir.

(2) Bu maddenin (1)'inci fıkrası kuralları uyarınca Genel Beyanname verilmesi dışında, Gelir ve Vergi Dairesinin gerekli görüp talep edeceği diğer bilgilerin de vergi yükümlüleri veya sorumluları tarafından verilmesi zorunludur;

(3) Tüm vergi yükümlülerinin veya belli bir yöredeki vergi yükümlülerinin Genel Beyanname vermelerinin topluca istenmesi durumunda, bu durum radyo-televizyon ve basın-yayın yoluyla vergi yükümlülerine duyurulur ve tebliğ yerine geçer. Belirli vergi yükümlülerinin beyanname vermelerinin istenmesi durumunda ise durum vergi yükümlülerine yazılı olarak tebliğ edilir;

(4) Vergi yükümlülerinin yükümlülük statülerinde veya kayıtlı tebliğ adreslerinde meydana gelecek değişiklik bildirimleri, Vergi Usul Yasasında öngörülen sürelerde ve usûlde yapılır.

27/1977
13/1980

BAŞKAN - 15'inci madde üzerinde söz isteyen var mı?... Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. 15'inci maddeyi kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Özel Beyan-
name Verme
Yükümlülüğü
ve Zamanı

16. Bu Yasanın 5'inci maddesi uyarınca vergi yükümlüsü olanlar, bu Yasanın 12'nci maddesinde belirtilen nedenlerden veya 8'inci maddesinde yer alan kurallar uyarınca taşınmaz malların şekillerinde, türlerinde veya genişliklerinde, yükümlülük statülerinde veya muafiyet kapsamına girme veya muafiyet kapsamından çıkma durumlarında meydana gelen değişiklikleri, Özel Beyanname üzerinde ve değişikliğin gerçekleştiği tarihten başlayarak en geç iki ay içinde Gelir ve Vergi Dairesine beyan etmek zorundadırlar.

Ancak, bu süre, değişikliğin gerçekleştiği vergilendirme dönemini izleyen yeni vergilendirme döneminin ilk ayının son gününü geçemez.

BAŞKAN - 16'ncı madde üzerinde söz isteyen?... Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. 16'ncı maddeyi kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Müşterek
ve İştirak
Halindeki
Mülkiyet
Durumunda
Beyanname
Verilmesi

17. (1) Bu Yasanın 5'inci maddesinin (2)'nci fıkrası kuralları uyarınca müşterek mülkiyet dola-
yısıyla vergi yükümlüsü olanlar, sahip
oldukları taşınmaz mal hisseleri veya hakları
için bu Yasanın 15'inci ve 16'ncı madde
kuralları uyarınca ayrı ayrı beyanname ver-
mekle yükümlüdürler.

(2) Terekeye ait taşınmaz mallar ile ilgili
beyanname verme yükümlülüğü tereke idare
memurlarına, vakıf mallarla ilgili ise o
vakfın mütevellisine aittir.

(3) İştirak durumundaki mal sahipliliğinde
yükümlüler, müşterek imzalı bir beyanname
verebilecekleri gibi bireysel olarak da
beyanda bulunabilirler.

BAŞKAN - 17'nci madde üzerinde söz isteyen?...

Oylarınıza arz ediyorum. 17'nci maddeyi kabul edenler?...

Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul

edilmiştir.

KATIP -

Ek Süreler
İçinde
Beyanname
Verilmesi

18. (1) Bu Yasada öngörülen beyannamelerin saptanan süre içinde verilmemesi durumunda ve bu sürenin sonundan başlayarak bir ay içerisinde verilmesi durumunda vergi tarh ve tahakkuk işlemleri vergi kaybı almamış gibi işlem görür.

Ancak, bu kapsamda işleme bağlı tutulmuş olmak verginin esas ödeme tarihini değiştirmez.

(2) Yukarıdaki (1)'inci fıkra kapsamında vergi kaybına neden olunmamış sayılması Vergi Usul Yasasındaki usulsüzlük cezalarına ilişkin kuralların uygulanmasına engel oluşturmaz.

27/1977
13/1980

BAŞKAN - 18'inci madde üzerinde söz isteyen?...

Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. 18'inci maddeyi kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATIP -

Beyanmelerin
Sekli ve
İçeriği

19. Taşınmaz Mal Vergisi Beyanmelerinin şekli ve içeriği, Gelir ve Vergi Dairesi tarafından saptanır ve en az aşağıdaki bilgileri içerir;

- (1) Yükümlünün adı, soyadı veya yükümlünün tüzel kişi olması halinde ünvanı ve adresi;
- (2) Taşınmazın;
  - (A) Bina olması durumunda;
    - (a) Yeri (adres ve tapu referansı);
    - (b) Toplam alanı ve arsasının yüzölçümü;
    - (c) İnşaa ve/veya en son inkişaf tarihi ve inkişaf türü;
    - (ç) İnşaatın türü;
    - (d) Kullanılış tarzı (bir çatı altında bulunup da kullanılış tarzı veya kapıları ayrı olan konut veya işyerleri ayrı ayrı gösterilir);
    - (e) İktisap tarihi ve şekli;
    - (f) Konumu ve ek özellikleri;
    - (g) Mülkiyet veya tasarruf hakkı veya oranı.

- (B) Arsa veya arsa nitelikli arazi olması durumunda;
- (a) Yeri (adres ve tapu referansı);
  - (b) Toplam yüzölçümü;
  - (c) İktisap tarihi ve şekli;
  - (ç) Konumu ve ek özellikleri;
  - (d) Mülkiyet veya tasarruf hakkı veya oranı;
- (C) Arazi ve diğer taşınmaz malların :
- (a) Yeri (adres ve/veya tapu referansı);
  - (b) Yüzölçümü;
  - (c) Türü;
  - (ç) Verimlilik durumu ;
  - (d) Plantasyon durumu ve/veya yapılan tarım türü;
  - (e) Doğal kaynaklardan yararlanma olanağı;
  - (f) Yerleşim birimine yakınlığı ve ulaşım yolu mevcudiyeti;
  - (e) İktisap tarihi ve şekli;
  - (h) Mülkiyet veya tasarruf hakkı veya oranı.
- (3) Vergi muafiyet kapsamına giriş veya vergi muafiyet kapsamından çıkış tarihi ve nedenleri.
- (4) Mülkiyet veya tasarruf durumunu gösteren belgelerin suretleri ayrıca Beyannamelere eklenir.

BAŞKAN - Efendim, 19'uncu maddenin...

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Sayın Başkan, bir dakika, bir düzeltme yapacağız 19'uncu maddede.

BAŞKAN - 19'uncu maddede bir düzeltme yapacağız. 19'uncu maddenin (2)'nci fıkrasında "taşınmazın" kelimesi yerine "taşınmaz malın" kelimesinin konması.

TİCARET VE SANAYİ BAKANI ERDAL ONURHAN (Yerinden) tamamdır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Şimdi 19'uncu madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser? Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATIP -

BEŞİNCİ KISIM

Verginin Tarh ve Tahakkuku

Taşınmaz
Malların
Vergi
Takdir ve
Tarhiyat
İşlemleri

20. (1) Taşınmaz Mal Vergisi, bu Yasamın 10'uncu maddesinin kuralları dikkate alınarak aşağıda belirtilen ve bu Yasaya ekli Vergi Takdir Cetvellerinde öngörülen esas ve kıstaslar uyarınca hesaplanarak tarh edilir:

(A) Vergi Takdir Cetveli I - Binalar:

(a) Bölüm (A) Konutlar;

(b) Bölüm (B) Genel İşyerleri;

(c) Bölüm (c) Özellik Arzeden İşyerleri;

(B) Vergi Takdir Cetveli II - Araziler:

(a) Bölüm (A) Arsalar ve Arsa Nitelikli Araziler;

(b) Bölüm (B) Diğer Arazi ve Taşınmaz Mallar;

(2) Özellik arzeden işyerleri dışındaki binalar için takdir edilen verginin, binanın üzerinde bulunduğu arsa veya arazinin vergisinden daha düşük olması durumunda, binaya takdir edilen vergi yerine ilgili arsa veya araziye takdir edilen vergi esas alınarak gerekli tarhiyat işlemi yapılır;

(3) Konut ve Genel İşyerlerinin vergilendirilmesinde, bu taşınmaz malların üzerinde bulunan arsaların vergileri dikkate alınmaz.

Ancak, sözkonusu taşınmaz malların bulunduğu bölgenin imar mevzuatı uyarınca normal boş arsa payı oranı dikkate alınarak bunun üzerindeki arsa payının vergi miktarı, II'nci Cetvelin (A) Bölümünün ilgili esas ve kıstasları uyarınca hesaplanarak ilgili binanın vergisine eklenmek suretiyle tarh edilir;

- (4) Özellik arzeden işyerlerinin kapsadığı saha dahilinde bulunan ve binaların mütemmimlerinden olan arazi ve arsalar; bina ile birlikte dikkate alınarak vergiye bağlı tutulur;
- (5) Binadan ayrı olmasına rağmen doğrudan doğruya binaya tahsis edilmiş olan garaj, çamaşırılık, odunluk, tuvalet-duş ve benzeri taşınmazlar, ait olduğu binanın bütünleyici parçası sayılır ve bina alanına eklenerek vergiye bağlı tutulur;
- (6) Vergi Takdir Cetvellerinde belirtilen bina alanı, binaların üzeri kapalı alanlarının yerdeki izdüşümünün toplamı olup, metrekare olarak hesaplanır ve birden fazla kattan oluşan binalarda alan, her katta aynı yöntem ve esasla hesaplanarak toplanmak suretiyle saptanır.
- (7) Vergi Takdir Cetvelinde belirtilen arsa ve diğer arazilerin yüzölçümleri, taşınmaz malın türüne göre Tapu ve Kadastro Dairesinde kayıtlı bulunan ayakkare, evlek veya dönüm olarak hesaplanır;
- (8) Yapılış veya kullanılış itibarıyla iktisadi bir birlik ve bütünlük oluşturan ve bir malike ait bulunan taşınmaz malların vergi takdirleri bir bütün olarak esas alınır. Apartman ve iş hanlarında bağımsız olarak kullanılan bölümlerin vergi takdirleri ise ayrı ayrı yapılır.

BÖLÜM - (A) KONUTLAR

VERGİ TAMDİR CETVELİ I - BİNALAR
(Madde 20)

Tablo 1 Kent Belediyeleri hudutları dahilindeki KONUTLAR

Kategori	İnşaatın		Tahmin edilen Vergi Miktarları ₺.	Tahmin edilen Vergi miktarından inşa yılları itibarıyla yapılaşma indirim oranları		Konutun durumu göre vergi miktarına ilâve edilecek ek vergi oranları						
	Türü	Toplam Alanı (metrekare)		1950 yılı ve öncesi yapılmış inşaatlar	1951-1975 yılları arası yapılan inş.	Turistik yöre konumu	Makarifet veya merkezi ısıtma ve/veya soğutma tesisatı	Yüzme havuzu	Kamariye	Asansör tesisatı	Su kuyusu	Höşbeşi konumu
A	Normal İnşaat (Bakımsız konutlar, veya yığın katır veya yarı katır bineler)	50 m ² 'ye kadar 51 m ² - 100 m ² arası 101 m ² - 150 m ² " 151 m ² - 200 m ² " 201 m ² - 300 m ² " 301 m ² ve yukarı yüzölçümleri için 301m ² yi aşan her m ² için	75,000 150,000 225,000 300,000 450,000 2,000	%30	%10	%20	%10	%20	%5	%10	%5	%10
B	Basit İnşaat (Merpiç veya diğer basit malzemen yapılmış bineler)	50 m ² ye kadar 51 m ² - 100 m ² arası 101 m ² - 150 m ² " 151 m ² - 200 m ² " 201 m ² - 300 m ² " 301 m ² ve yukarı yüzölçümleri için 301m ² yi aşan her m ² için	40,000 60,000 75,000 100,000 150,000 1,000	%50	%25	%20	-	-	-	-	%5	%10

Tablo 2 : Mesaba Belediyeleri hudutları dahilinde bulunan konutlara ilişkin vergi yükümlülükleri, bu Bölümün Tablo 1'de belirtilen esas ve kıstaslar dikkate alınarak hesaplanan vergi miktarına yüzde onbeş (%15) vergi indirimi uygulanarak saptanır.

Tablo 3 : Kent ve Mesaba Belediyeleri hudutları haricinde bulunan konutlara ilişkin vergi yükümlülükleri, bu Bölümün Tablo 1'de belirtilen esas ve kıstaslar dikkate alınarak hesaplanan vergi miktarına yüzde elli (%50) vergi indirimi uygulanarak saptanır.

BÖLÜM - (B) GENEL İŞYERLERİ

VERGİ TAKDİR CETVELİ I - BİNALAR
(Madde 20)

Tablo 1 Kent Belediyeleri hudutları dahilinde bulunan ve özellik arzeden işyerleri dışındaki ticari ve mesleki faaliyet amaçlarıyla kullanılan GENEL İŞYERLERİ												
İnşaatın			İşyeri türlerine göre takdir edilen vergi miktarları		Takdir edilen vergi miktarından 1950 yılı ve öncesi yapılmış inşaatlar için yıpranma indirim oranları	İşyerinin durumu göre vergi miktarına ilâve edilecek ek vergi oranları						
Kategorisi	Türü	Toplam Alanı (Metrekare)	Ticari ve Mesleki faaliyet için kullanılan yerler	Atölye ve depolar		Turistik Yöre konumu	Araştırma Tesisatı	Kalorifer veya merkezi ısıtma ve/veya soğutma tesisatı	Sende durumu	Yerleşme yörenin sınıyolu üzerindeki konumu	Köğbeği konumu	Tuvalet-lavabo, duş tesisatı
A	Normal İnşaat (Betonarme karkaslı veya yığma kagir veya yarı kagir binalar)	10 m ² 'ye kadar 10 m ² üzerindeki işyerleri	75,000 TL İlâve her metre-kare ve kesiri için 5,000 TL	60,000 TL İlâve her metre-kare ve kesiri için 4,000 TL	%10	%20	%10	%10	%15	%15	%20	%10
B	Basit İnşaat (Kerpiç ve ya diğer basit malzemenin kullanıldığı binalar)	10 m ² 'ye kadar 10 m ² üzerindeki işyerleri	30,000 TL İlâve her metre-kare ve kesiri için 2,500 TL	20,000 TL İlâve her metre-kare ve kesiri için 2,500 TL								

Tablo 2 : Kasaba Belediyeleri hudutları dahilindeki işyerlerine ilişkin vergi yükümlülükleri, bu Bölümün Tablo 1'de belirtilen esas ve kıstaslar dikkate alınarak hesaplanan miktarına yüzde otuz (%20) vergi indirimi uygulanarak saptanır.

Tablo 3 : Kent ve Kasaba Belediyeleri hudutları haricinde bulunan konutlara ilişkin vergi yükümlülükleri, bu Bölümün Tablo 1'de belirtilen esas ve kıstaslar dikkate alınarak hesaplanan miktarına yüzde otuz (%20) vergi indirimi uygulanarak saptanır.

Tablo 1 Genel İşyerleri kapsamı dışındaki ÖZELLİK ARZEDEN İŞYERLERİ															
İşyerinin		İşyerleri türlerine ve bina alanları ile arazi yüzölçümlerine göre takdir edilen vergi miktarları										Takdir edilen vergi miktarından 1950 yılı ve önceki yapılmış inşaatlar için yıpranma indirim oranları	İşyerinin durumuna göre vergi miktarlarına ilâve edilecek ek vergi oranları		
Kategori	İnşaat Türü	Fabrika, imâlethane ve özel inşa edilmiş depolar ve tarım tesisleri		Otel, motel, pansiyon v.b. turistik konaklama tesisleri		Okul, yurt, hastahane ve benzeri tesisler		Sinema, tiyatro v.b. salonlar		Akaryakıt istasyonları, özel inşa edilmiş servis garajları		Turistik yöre konumu	Deniz Plaj konumu	Yüzme havuzu	
		Bina Alanı	Arazi Yüzölçümü	Bina Alanı	Arazi Yüzölçümü	Bina Alanı	Arazi Yüzölçümü	Bina Alanı	Arazi Yüzölçümü	Bina Alanı	Arazi Yüzölçümü				
A	Normal İnşaat (Betonarme çelik konstrüksiyon veya yığma taş veya yarı taş binalar)	Her m ² için 1000 TL	Her ay ² için 5 TL	Her m ² için 2500 TL	Her ay ² için 6 TL	Her m ² için 2000 TL	Her ay ² için 5 TL	Her m ² için 2000 TL	Her ay ² için 5 TL	Her m ² için 4000 TL	Her ay ² için 7 TL	%10	%20	%10	%10
B	Hızlı İnşaat (Kerpiç veya diğer basit malzemeden yapılmış binalar)	Her m ² için 2000 TL	Her ay ² için 5 TL	Her m ² için 1500 TL	Her ay ² için 6 TL	Her m ² için 1000 TL	Her ay ² için 5 TL	Her m ² için 1500 TL	Her ay ² için 5 TL	Her m ² için 3000 TL	Her ay ² için 7 TL	%10	%20	%10	%10

Yukarıda belirtilen otel, motel, pansiyon v.b. turistik konaklama tesislerine ilişkin vergi miktarları haricindeki diğer işyerlerinin kent ve kasaba hudutları dışında bulunanlarının ödenmesi gereken vergi miktarlarının hesaplanmasında yüzde yirmibeş (%25) vergi indirim uygulanır.

VERGİ TAHMİN DETAYLI II - ARAZİLER
(Madde 20)

Bölüm - (A) ARSALAR VE ARSA NİTELİKLİ ARAZİLER

Tablo 1 Kent Belediyeleri hudutları dahilindeki ARSALAR VE ARSA NİTELİKLİ ARAZİLER						
Arazinin			Tekdir edilen Vergi Miktarları L.	Taşınmazın durumuna göre vergi miktarına ilâve edilecek ek vergi oranı		
Kategori	Türü	Yüzölçümü Ayakkare (Toplam)		Turistik yâra korumu	Köşebagi korumu	Anayol Üzerindeki korumu
A	Arse	5600 ayak ² ye kadar	80,000	%20	%15	%15
		5601 ayak ² - 7200 ayak ² arası	100,000			
		7201 " - 10,800 " "	130,000			
		10,801 " - 14,400 " "	170,000			
B	Arse Nitelikli Arazi (Alt yapısı mevcut arsalarla çevrilmiş veya arsalarla sınırlı olan araziler)	Bir dönüm kadar	50,000	%20	%15	%15
		1 dönüm ile 10 dönüm arası her dönüm için	40,000			
		10 dönümden yukarı her dönüm veya kesiri için (Hesaplama 1 evlektan daha az yüzölçümleri dikkate alınmaz)	25,000			

Tablo 2 Mesaba Belediyeleri hudutları dahilindeki arsalar ve arse nitelikli arazilere ilişkin vergi yükümlülükleri, bu Bölümün Tablo 1'de belirtilen esas ve kıstaslar dikkate alınarak hesaplanan miktarına yüzde onbeş (%15) vergi indirimi uygulanarak saptanır.

Tablo 3 Kent ve Mesaba Belediyeleri hudutları haricinde bulunan arsalar ve arse nitelikli arazilere ilişkin vergi yükümlülükleri, bu Bölümün Tablo 1'de belirtilen esas ve kıstaslar dikkate alınarak hesaplanan miktarına yüzde on (%10) vergi indirimi uygulanarak saptanır.

VERGİ YAKINDIR DETAYLI II- ARAZİLER
(Madde 20)

BÖLÜM (B) ARAZİ VE DİĞER TAŞINMAZ MALLAR

Tablo 1 - A Kent Belediyeleri hudutları haricindeki TARIMSAL KAYNAKLAR

Kategorisi	Tarımsal Kaynak Türü	Tahvil edilen Vergi Miktarı İ.	Arazinin durumuna göre vergi miktarına ilâve edilecek ek vergi oranları		
			Ulaşım yolu mevcudiyeti	Periyodik sulama olanlığı	Su Kuyusu
A	Kuru Arazi: (a) Tarıma elverişli (b) Kıraç	Her dönüm için 10000 Her dönüm için 2500	%15	-	%5
B	Sulu Arazi: (Sebze v.s. bitki yetiştirmeye elverişli)	Her dönüm için 50000	%15	%5	%10
C	Beğ ve Bahçe: (Sık ekilmiş plantasyon) (a) Narenciye (b) Meyvalık (c) Zeytinlik veya hurupluk (d) Beğ	Her dönüm için 100000 Her dönüm için 100000 Her dönüm için 50000 Her dönüm için 80000	%15	%5	%10
D	Su Kuyusu (Su tevziti amaçlarında kullanılan)	250,0000	-	-	-

1) Kent Belediyesi hudutları dahilinde Tarla v.s. ile ilgili mülkiyetli arazi kapsamında değerlendirilir.

2) Bu Tablo'da öngörülen vergi miktarlarının saptanmasında dönümler küçük veya büyük miktarlardaki yuvarlamaların hesaplaması oranlı olarak yapılır.

ERDAL ONURHAN (Yerinden)(Devamla) - Cetvellerin okunmuş olarak kabul edilmesini öneriyorum Sayın başkan.

BAŞKAN - Yine bir ilave yapmak durumundayız. 20'nci maddenin, yan başlık olarak taşınmaz malların vergi takdir ve tarhiyat işlemlerinin altına "cetvel" kelimesinin ilavesi ve bir de 20'nci madde üzerinde bir öneri var. Öneri yapılmıştır onu arz ediyorum.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Önerimiz var bu konuda cetvelle ilgili.

BAŞKAN - Peki.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Okunmuş addedilmesin. Çünkü bizim önerimiz cetveller üzerindedir.

BAŞKAN - Addedilmesin.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Addedilmesin, çünkü söyleyeceğimiz var cetvelle ilgili olarak.

BAŞKAN - peki, buyurun.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Bir hafta daha askerlik yapacak çocuklar.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden) - Sayın başkan, sayın milletvekilleri; vergi takdir cetveli 1. Binalar. Bölüm A. Konutlar kısmını incelediğimizde normal inşaat, betonarme, karkaslı veya yığma kağir veya yarı kağir binalar diyor. Her metre kare için 2000 Türk Lirası. Bu oran Türkiye'de, ki bilimsel veriler üzerine çıkarılmıştır. Türkiye'deki 1000 Türk Lirası olarak girmektedir. Bizde kafadan attık, 2000 lirayı.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 1000'e indirelim onu.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Bunun 1000'e indirilmesi için bir öneri hazırladık ve sunuyoruz. Yine aynı cetvel de..

BAŞKAN - Birinci Cetveldir değil mi Sayın Serdar Denktaş?

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Evet. Cetvel I Bölüm A Konutlar. Aynı Cetvelde, tabii onu 1000'e indirdiğimizde yukardaki önerimi tekrarlayayım. A kategorisini 1000 lira yaptığımızda B kategorisini de 500 liraya indirilmesi gerekmektedir.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Zaten kerpiçtir onlar 100 lira bile olur.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Yani aynı şekilde takdir edilen vergi miktarından inşa yılları itibarı ile yıpranma ve indirim oranları var. Burada 1950 öncesi yapılmış inşaatlar ve 51-75 yılları arası yapılan inşaatlar diye ikiye ayrılmıştır. Yani 1950 yılının Kasım ayında yapılmışsa bir inşaat, buna %30 indirim uygulayacağız. 1951 yılının Ocak ayında yapılmışsa %10 indirim. Bu bize göre bir anlam ifade etmiyor. Öyle 20, 40 senelik bir inşaatta. Bunu onun için vergisinin uygulanacağı yıldan itibaren gerisye dönük 10 yıllık %10, 20 yıllık %20, 30 yıllık %30 gibi bir...

BAŞKAN - Basamaklandırma.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Yükselen rakamla indirime tabi tutmak daha doğru olacaktır. Bu verginin neticede mal eskidik sonra vergisinin sıfırlanması diye bir şey olamaz çünkü eğer mal, yani bina arazi değerinin altına düştüğü takdirde, vergi takdirinin nasıl yapılacağı ikinci fıkrada belirtiliyor. Dolayısıyla bir şey yok orda. Yani turistik yer konumu, çok istismara açık bir konumdur.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - İlân edilmiştir Sayın Serdar Denktaş.

- 746 -

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - İlân edilenler mi kastediliyor Sayın Bakan sadece?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - İlân edilenler tabii.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Ama yani Yasa ile dağın kuzey kısmındaki yerler, yeniden turistik yöre tanımına girer.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Turizm Yasası söylemiştir neresidir.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - %20 alır o, %100 alması lâzım turistik olunca. %100.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Onu, olabilir o ise kastedilen tamam. O konudaki şeyimizi çekiyoruz geri.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Havuzu da olunca %200. Havuz %20 diyorsunuz.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Vergi Takdir Cetveli Binlar Bölüm B. Genel işyerleri burada tabiatı ile oranlar yine ayarlanmalıdır.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Ayağı suya deyenlere %1000.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - %30.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Bir de o var. Tirgomo'da ille denizin içine basacağım dedi, yaptı inşaatı, bütün Yasaları kırarak.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) , Genel işyerleri bölümünde bu arada çok yakın bir şekilde yapılan işhanları var . Bu işhanlarından bodrum katlarından daha ucuzdur diye insanlar bir yerde birinci katta daha pahalı yerden alabilenle aynı katagoride vergi ödeyecek. halbuki adam daha ucuzdur diye alabildi bodrumda.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Biz kiracıdan almıyoruz.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Kiracı değil, satın aldı. Satın aldı o bodrum katındakine zannederim bir eksik değer konulması gerekirdi belki gözden kaçmıştır.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Öyle olsun da bizimki de bodruma indi zere.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - ama ben yine de burada iki önerimiz oluyor. Yani birinci Vergi Takdir Cetveli I Binalar Bölüm A, Konutlar kısmında takdir edilen vergi miktarı her metre kare için 2000 TL öngörülmektedir. Türkiye'de bu rakam metre kareye 1000 TL gelmektedir. Türkiye'de bilimsel yöntemlerle tesbit edilmiş bu rakamın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde de geçerli olmasını yani 2000'in 1000, 1000'in 500'e indirilmesini öneriyoruz. Yani aynı cetvelde 1950 yılı öncesi ve sonrası diye yapılan ayırımı vergi takdirinin yapıldığı günden geriye doğru 10, 20, 30, 40 yıl ve eskisi diye saptamak, ayırmak ve yıpranma indirimi sözlerinin de %10'dan başlayarak %20, 30, 40 olarak belirlenmesini öneriyoruz. Teşekkür ederim.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Bir de bu konut yapar da boş bırakır onu da bir 500 artırım gelsin. Tabii boş bırakır vergi de vermez, gelir vergisi de vermez.

NAZİF BORAM (Lefkoşa) (Yerinden) - Stopaj da versin.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; 20'nci madde üzerinde bir ilave vardır. Onu evvela oylarınıza sunayım. Ondan sonra da öneriyi, Sayın Denктаş'ın listelerle ilgili önerileri vardır. Bunları oylarınıza arz ediyorum. Görüşülüp görüşülmemesini tabii oylarınıza sunuyorum.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)
Yeterli buluyoruz biz.

BAŞKAN - Bu önerinin görüşülmesini kabul edenler? Etmeyenler?...Reddedilmiştir efendim.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Cetveli öneriyorum sayın başkan.

BAŞKAN - Bir de 20'nci madde ile ilgili olarak cetvellerin okunmuş kabul edilmesini oylarınıza sunuyorum.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Sayın Başkan, bizim iki önerimizi toptan mı oylattınız?

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Olmaz.
Tek tek olacak.

BAŞKAN - Hangi iki öneri? Aynı madde ile ilgili değil mi Sayın Denктаş?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Aynı cetvelle ilgili, ama iki ayrı bölümle ilgilidir.

BAŞKAN - Tamam efendim, yani aynı...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Öneriler farklıdır.

BAŞKAN - peki. Tekrar ediyorum. Görüşülmesini kabul edenler Birinci Cetvelle ilgili olarak? Önerinin görüşülmesini kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Reddedilmiştir.

ikinci öneriyi oylarınıza sunuyorum. İkinci önerinin görüşülmesini kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Reddedilmiştir.

Sayın milletvekilleri; 20'nci madde ile ilgili, Cetvellerle ilgili yapılan öneri şudur. Okunmuş kabul edilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Reddedenler?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - En önemli husus burda cetveldir. Cetveli bile okumazlarsa, neyi okuyacaklar?

BAŞKAN - Efendim, şimdi, 20'nci maddeyi oylarınıza arz ediyorum. 20'nci maddeyi Cetveli ile birlikte oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

(Cetveller 20'nci maddeye eklenmiştir.)

KATIP -

Vergi
Tarhi21. (1) Tahrire dayanan vergi tarhiyatlarında
Gelir ve Vergi Dairesi:

(A) Her yıl beyan edilen veya bu Yasanın 15'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının koşul bendi uyarınca beyan edilmiş sayılan taşınmaz malların bu Yasanın 20'nci maddesi kuralları uyarınca düzenlenen Vergi Takdir Cetvellerine dayanılarak her taşınmaz mal için ayrı ayrı saptanan vergi ve varsa ek vergi miktarı toplamlarını tarh eder.

(B) Beyan edilen taşınmaz malların vergi miktarlarının düşük hesaplanmasına neden olacak şekilde eksik veya yanlış beyan edilmiş veya bu miktarın düşük hesaplanmış olduğunun Gelir ve Vergi Dairesi tarafından saptanması durumunda taşınmaz malın gerçek vergi miktarını hesaplar ve ikmalen vergi tarh eder.

(2) Herhangi bir yükümlünün, bu Yasanın 15'inci, 16'ncı ve 17'nci maddeleri kuralları uyarınca vermesi gereken beyannameyi, öngörülen sürede ve öngörülen ek sürede vermemesi veya taşınmaz mallar hakkında beyanda bulunmaması durumunda, Gelir ve Vergi Dairesi bu Yasa kuralları uyarınca kendi kanaatine göre taşınmaz malın veya malların vergi miktarını ilgili Vergi Takdir Cetveline dayanarak tarh eder. Bu kapsamda vergilendirilme, beyanname verme zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.

(3) Bu Yasanın 16'nci maddesi kuralları saklı kalmak koşuluyla, bu maddenin (1)'inci ve (2)'nci fıkraları uyarınca yapılan vergi tarh ve tahakkuk işlemlerini izleyen vergilendirme dönemlerinde Taşınmaz Mal Vergisi işlemleri her vergilendirme döneminin birinci ayından başlayarak o vergilendirme dönemi için yürürlükte bulunan ilgili Vergi Takdir Cetvellerinde öngörülen esas ve kıstaslar çerçevesinde hesaplanarak Vergi Usul Yasasının 26'nci maddesine bakılmaksızın tebliğ işlemi radyo, televizyon ve basın-yayın yoluyla duyuru yapılmak suretiyle tarh ve tahakkuk ettirilir.

27/1977
13/1980

(4) Bu Yasa ve Vergi Usul Yasası uyarınca tarh edilen vergilerin ve cezaların tarh ve tahakkuku, yükümlülerin taşınmaz mallardaki hisse oranları dikkate alınarak Vergi Usul Yasası kurallarına göre yapılır.

BAŞKAN - 21'inci maddeyi oylarınıza arz ediyorum eendim. Söz isteyen var mı 21'inci madde üzerinde? Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?..Etmeyenler?..Çekimser?..Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Tarhiyatın 22. Taşınmaz Mal Vergisi, bu Yasanın 5'inci maddesi
Muhatabı kuralları uyarınca yükümlü olan gerçek veya tüzel
Ve Öden- kişileri adına tarh olunur ve ödenir.
mesi

BAŞKAN - 22'inci madde üzerinde söz isteyen var mı? Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Vergi 23. (1) Tahrire dayanan vergi tarhiyetleri her vergilendir-
Tarhiyat me döneminin en geç Mart ayı sonuna kadar yapılır.
Zamanı
(2) Yukarıdaki (1)'inci fıkra kapsamı dışında kalan vergi tarhiyat işlemleri, herhangi bir zamanda yapılır.

BAŞKAN - 23'üncü made üzerinde söz iseyen? Oylarınıza arz ediyorum efendim. 23'üncü maddeyi kabul edenler...Etmeyenler?.. Çekimser?..Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bölüm sonuna geldik Sayın Başkan gelecek hafta devam edelim.

BAŞKAN - Efendim şunu tatil etsek yani kafi derecede yorulduk. Yani epeyi var yani. 35 madde.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Bunu bitirirsek Çavuşları da geçirelim.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Geçirelim bunu da yazık olur çocuklara yani.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Çavuşlara kalacaksanız kalırız.

BAŞBAKAN DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Çavuşlar bizim yasamızdır, bizim yasamızdır biz de geçmesini isteriz.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Peki o zaman kalırız tamam. Bundan sonra Çavuşlar Yasası var.

BAŞKAN - Peki devam edin .

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Çocuklara 10 gün kazandıracamız.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Genel Kurulun yetkisi varsa?

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Var tabii. Yok geçer, konuşmayacağız oylansın, bitsin.

KATİP -

ALTINCI KISIM
Verginin Tahsilatı

Verginin
Ödenme
Süresi
Ve
Tahsilâtı

24. (1) Tahrire dayanan vergi tarhiyatlarında verginin birinci taksidi Nisan, ikinci taksidi Eylül ayında olmak üzere iki çeşit taksitte ödenir. Tahakkukun yükümlünün kusur ve ihmali nedenleri dışındaki nedenlerden dolayı geç yapılması halinde vergi Gelir ve Vergi Dairesinin uygun göreceği iki eşit taksitte ödenir.

Yükümlüler diledikleri takdirde vergi taksitlerinin tümünü bir defada ödeyebilir

- (2) Tahrire dayanan tarhiyatlar dışında herhangi bir vergilendirme dönemine ilişkin yapılan tarhiyatların vergisi, tebliğin yükümlüye yapıldığı ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar ödenir.

- (3) İtirazlı vergi tarhiyatlarında;

(A) Taşınmaz Mal Vergisinin uyuşmazlığa konu olmayan kısmı (1)'inci fıkrada öngörüldüğü şekilde ödenir.

(B) İtirazın sonuçlandırılması durumunda ödenmesi gereken vergi, itirazın sonuçlandırıldığı ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar ödenir.

- (4) Bu Yasaya göre tarh ve tahakkuk eden vergiler ile bunlara ilişkin ceza ve gecikme zamları yükümlünün bağlı bulunduğu kazanın Gelir ve Vergi Dairesine ödenir.

BAŞKAN - Efendim 24'üncü madde üzerinde söz isteyen?
Buyurun Sayın Serdar Denktaş.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) - Boşa öneririz herhalde ama.
Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;...

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)-
Yine mi sen çıktın sahneye?

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Hep sen mi olacaksın gündemde,
bırak biz de olalım biraz.

Bu madde de ilk önerilen tasarıda üç taksit öngürülüyordu.
Daha sonra bu iki takside indirildi. Oysa bu taksitlerin daha
da çoğaltılması yani 5'e, 6'ya çıkarılması daha uygun olabilecek.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - En azından halkın bu konudaki mağduriyeti asgariye indirilecektir.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) - Her ay yollayalım kendilerine.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Dolayısıyla... Dileyen bir defada da öder. Ama ödeyemeyecek durumda olan varsa, ola ki adam mal zenginidir de üç kuruş parası yoktur. Bunları hiç olmazsa iki ayda bir taksitleri ödeme fırsatı verilebilir. İki ayda bir ödesin ama, ödemek isteyen varsa, bir defada da ödesin, iki defada da ödesin. Engellemez kendisini.

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa)(Yerinden) - Ödemek istemezlerse evlatları ödesin.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Altıncı Kısım, madde 24, fıkra (1)'de önerilen verginin iki eşit taksitte ödenmesinin, her iki ayda bir eşit taksitlerle ödenmesi şeklinde değiştirilmesini öneriyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Efendim, başka söz isteyen var mı? 24'üncü madde hakkında.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Uygundur efendim. Oylayalım, bir defa da bizimki kabul edilsin.

BAŞKAN - Efendim...

BAŞKABAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Bizden gelmedi ama.

BAŞKAN - Efendim, öneriyi bir kere daha okutayım.

KÂTİP -

KKTC Meclis Başkanlığı,

Altıncı Kısım, madde 24, fıkra (1)'de önerilen verginin iki eşit taksitte ödenmesinin, her iki ayda bir eşit taksitlerle ödenmesi şeklinde değiştirilmesini öneririz.

BAŞKAN - Önerinin görüşülmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?... Oyçokluğu ile reddedilmiştir.

24'üncü madde hakkında başka söz isteyen var mı?...Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Belediyelere
Finansman
Sağlanması

25. (1) Bu Yasa kuralları uyarınca bir önceki mali yılda fiilen tahsil edilen verginin yüzde yirmi beşi (%25) Belediyelerin, yüzde onu (%10) ise köylerin finansman gereksinimlerini karşılamak üzere Maliye işleriyle Görevli bakanlığın öngöreceği bir emanet hesapta toplanır.

(2) Bakanlar Kurulunun öngöreceği koşullar çerçevesinde alacağı karar ile (1)'inci fıkrada belirtilen paraların yüzde ellisine (%50) kadarı yerel kuruluşlara kredi olarak; kalan kısmı ise bunların yatırım projelerinin finansmanında kullanılmak üzere verilir.

BAŞKAN - 25'inci madde üzerinde söz isteyen?
Buyurun Sayın Denktaş.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) - Sayın başkan, sayın milletvekilleri; bu maddede çok uzun uzun konuşacaktık, ama sadece önerimizi yapmakla yetiniyoruz. Çünkü söz aldık, diğer yasayı da görüşeceğiz diye.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI
(Yerinden) - Onu görüşeceğiz tabii.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Onun için Sayın bakan oranlarda bir değişiklik öneriyoruz.

"Taşınmaz Mal Vergisi Yasa Tasarısında Belediye ve yerel kuruluşlara tahsis edilmesi gereken vergi miktarını düzenleyen madde 25'in kaldırılması, yerine aşağıda belirtilen bir maddenin konmasını öneririz.

Yeni madde 25 şöyle: Toplanan verginin %50'si belediyelerin, %15'i köylerin finansmanı için bu kuruluşların hizmetine sunulur" diye bir öneri.
Yeni Doğu Partisi, Sosyal Demokrat Parti, Hür Demokrat Parti ve Demokrat Parti adına ortak bir öneri.
teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler. Efendim 25'inci madde üzerinde çeşitli muhalefet partilerinin müştereken verdiği öneriyi işittiniz. Bunu bir daha okutuyorum.

KATİP -

KKTC Meclis
Başkanlığına.

13.10.1992

Taşınmaz Mal Vergisi Yasa Tasarısında belediye ve yerel kuruluşlara tahsis edilmesi gereken vergi miktarını düzenleyen madde 25'in kaldırılarak yerine aşağıda belirtilen bir maddenin konmasını öneririz.

"25. Toplanan verginin %50'si belediyelerin, %15'i köylerin finansmanı için bu kurumların hizmetine sunulur."

BAŞKAN - Evet efendim, sayın milletvekilleri; önerinin görüşülüp, görüşülmemesini oylarınıza arz ediyorum efendim. Önerinin görüşülmesini kabul edenler?..Etmeyenler?..Çekimser?..Oyçokluğu ile reddedilmiştir.

Efendim, 25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Vergi
Tahsilinin
Ertelenmesi

26. (1) Maliye işleriyle görevli Bakan, Sosyal Hizmetiş-
leriyle görevli Bakanlığın görüşünü de alarak
yükümlünün yoksulluğuna kanaat getirdiği durum-
larda, vereceği bir kararla, bu Yasa kuralları
uyarınca tahakkuk eden verginin bir kısmının
veya tümünün tahsilini belli bir süre erteleye-
bilir.

Ancak, birden fazla konuta sahip olanların
ve belli zamanlarda dinlenme amacıyla kullanı-
lan binaların vergisine bu kurallar uygulanmaz.

(2) Yükümlünün herhangi bir şekilde elden taşınmaz
malı çıkarması veya yoksulluk durumunun kalk-
ması durumunda bu erteleme kararı ortadan kalkar
ve ertelenen tüm vergiler Kamu Alacaklarının
Tahsili Usulü Yasasındaki gecikme zamlarına
ilişkin kurallara bakılmaksızın gecikme zamsız
tahsil edilir.

(3) Bahse konu erteleme işlemi, yükümlünün bu Yasa
kuralları uyarınca beyanname verme yükümlülüğünü
etkilemez.

48/1977
28/1985
31/1988
31/1991

BAŞKAN - Efendim, 26'ncı madde üzerinde söz isteyen? Yoktur.
Oylarınıza sunuyorum. 26'nci maddeyi kabul edenler?...Etmeyen-
ler?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Vergi
Güvenliği

27. Taşınmaz Mal Vergisi ile buna ilişkin ceza ve
gecikme zamları ödenmemiş olan taşınmaz malların,
yeniden kaydedilmesi, herhangi bir şekilde elden
çıkartılması, ipotek edilmesi veya ipotekten çika-
rılması veya bahse konu taşınmaz mala yapılacak
inşaat, parselasyon, tadilat veya başka herhangi
bir inkişaf veya değişiklik ruhsatı ile ilgili
işlemler, Devletin veya yerel kuruluşların ilgili
makamlarınca yapılmaz.

Ayrıca, bu Yasanın 22'nci maddesi kurallarına
bakılmaksızın devir ve ferağ yapılan taşınmaz
malın devir ve ferağ yapıldığı vergilendirme
dönemi ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş vergi,
ceza ve gecikme zamanlarının ödenmesinden devreden
ve devralan müstesilsilen sorumlu tutulur. Devralanın
yükümlüye rücu hakkı saklıdır.

BAŞKAN- 27'nci madde üzerinde söz isteyen var mı efendim? Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. 27'nci maddeyi kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

YEDİNCİ KISIM
Çeşitli Kurallar

Değerlendirme Birimlerinin Oluşumu

28. (1) Bu Yasada öngörülen tüzüklerin hazırlanmasında ve yükümlüler tarafından Gelir ve Vergi Dairesine beyan edilen taşınmaz malların özellikle ilk uygulamadaki mülkiyet durumlarının, tür ve sınıflarının saptanmasında sürat ve etkinlik sağlanması bakımından Bakanlar Kurulunun saptayacağı süre ve çalışma esasları çerçevesinde Gelir ve Vergi Dairesi, Devlet Emlâk ve Malzeme Dairesi, İskân ve Rehabilitasyon Dairesi, Tapu ve Kadastro Dairesi ile Şehir ve Plânlama Dairesi personelinden oluşacak değerlendirme birimleri oluşturulabilir.
- 27/1977
13/1980
- (2) Bu Yasanın uygulanmasında Vergi Usul Yasasının 8'inci maddesi kuralları uyarınca Gelir ve Vergi Dairesinin diğer kurum, kuruluş ve kişilerden de bilgi ve yardım isteme hakkı saklıdır.
- (3) Değerlendirme birimlerinin görev koşulları ile çalışma esaslarının düzenlenmesi konusunda Bakanlar Kurulu Tüzük yapabilir.

BAŞKAN - 28'nci madde üzerinde söz isteyen var mı?
Oylarınıza arz ediyorum. 28'inci maddeyi kabul edenler?...Etmeyenler?...
Çekimser?.. Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Gelir
Ve
Vergi
Dairesinin
Yetkileri
Ve
Yükümlülerin
Diğer
Odevleri

29. (1) Gelir ve Vergi Dairesi görevlileri veya bu
Yasanın 28'inci maddesi kuralları uyarınca
görevlendirilecek olanlar, taşınmaz malların
vergi takdirlerini yapmak veya yükümlülerin
beyan etmiş oldukları hususları araştırmak
amacıyla, herhangi bir taşınmaz malı görmek,
ölçmek veya incelemek yetkisine sahiptirler.
- (2) Yükümlüler ve/veya vergi sorumluları (1)'inci
fıkırada öngörülen işlemlerin ifası ile ilgili
olarak görevlilere ellerindeki tüm olanaklarla
yardım etmeye zorunludurlar.
- (3) Gelir ve Vergi Dairesi herhangi bir vergi
yükümlüsünün ödeyeceği Taşınmaz Mal Vergisi
miktarını azaltan veya azaltmaya yönelik her-
hangi bir işlemin yapay veya gerçek dışı
olduğu kanısına varması durumunda böyle bir
işlemi dikkate almaz.

27/1977
13/1980

Ancak, bu maddede öngörülen işlemlerin
yapılması Vergi Usul Yasasındaki ceza kur-
larının uygulanmasına engel oluşturmaz.

BAŞKAN - 29'uncu madde üzerinde söz isteyen?... Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum 29'uncu maddeyi. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Yasaya Uyma Zorunluluğu 27/1977 13/1980 30. Herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin veya kuruluşun bu Yasa ve/veya bu Yasaya ilişkin Vergi Usul Yasası kurallarına uymaması veya yanlış veya eksik bilgi vermesi halinde bir suç işlemiş sayılır ve Vergi Usul Yasasında öngörülen cezai işlemlere bağlı tutulur.

BAŞKAN - 30'uncu madde üzerinde söz isteyen?... Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Vergi Usul Yasası Kurallarının Uygulanacağı 27/1977 13/1980 31. Bu Yasa kuralları saklı kalmak koşuluyla, Vergi Usul Yasası kuralları bu Yasa hakkında da uygulanır.

BAŞKAN - 31'inci madde üzerinde söz isteyen?... Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Egemen Üs
Bölgesi
Sınırları
İçindeki
Taşınmaz
Malların
Vergi
Durumu

32. (1) Bu Yasanın 2'nci maddesi kurallarına bakılmaksızın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde ikamet eden ve Dikelya Egemen Üs Bölgesi sınırları içinde kullanılabilir taşınmaz mal sahibi olanların taşınmaz malları da bu Yasa kuralları uyarınca Taşınmaz Mal Vergisine bağlı olup Tesis Anlaşmasının ilgili kurallarına uygun olarak yürütülür.

Ancak, bu kuralın uygulanması dolayısıyla çifte vergilendirmeye olanak tanınmaz.

(2) Bu madde amaçları bakımından "Tesis Anlaşması", sözdizisi Kıbrıs Cumhuriyetinin kuruluşu ile ilgili 16 Ağustos 1960 tarihinde Lefkoşa'da imzalanan Anlaşmayı ve aynı tarihte imzalanan Nota Teatilerini; "Dikelya Egemen Üs Bölgesi" sözdizisi ise 16 Ağustos 1960 tarihinde Lefkoşa'da imzalanan Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulması ile ilgili Anlaşmanın 1'inci maddesinde açıklanan Bölgeyi anlatır.

BAŞKAN - 32'nci madde üzerinde söz isteyen?... Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan; yeni bir 33'üncü madde önereceğiz burada.

BAŞKAN - Yeni bir 33'üncü madde?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Evet ve ona göre devam etsin.

BAŞKAN - Peki, buyurun.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Uygundur bu defea kabul edin. Tamamdır öneri.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) - Efendim, şöyle bir öneriyi, Demokrat Parti, Sosyal Demokrat Parti, Hür Demokrat Parti ve Yeni Doğu Partisi milletvekilleri olarak öneriyoruz.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) - Hani nerede Yeni Doğu?

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - İmzaladı efendim. İmzası burada vardır.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Adet yerini bulsun.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Önemlidir bu. Ciddi dinle bakalım.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Ulusal Birlik Partisi tarafından hazırlanan Emlâk Vergisi Yasası, halkımızın sırtına yeni yükler getirecektir. Devletin, her aileyi ev sahibi yapma ilkesinden hareketle, Emlâk Vergisi mükellefi, şahısların 120 metre kareye kadar olan evi ve bir norm arazisinin bu vergiden muaf tutulmasının yasa çerçevesinde onaylanmasını öneririz ve bunun, "Çeşitli Kurallar Madde 33" olarak eklenmesini öneririz.

(Önerisini yazılı olarak Başkana verir.)

BAŞKAN - Efendim, yeni 33'üncü madde önerisi yapılmıştır. Önerinin...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Bedavacılar...

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Öneriyi okudunuz efendim.

BAŞKAN - Okutayım mı efendim bir daha? Peki.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Demez misiniz siz sosyal konut yapıyoruz herkese?

BAŞBAKAN DERVIŞS EROĞLU (Yerinden) - Yasal mal sahibi yapıyoruz.

KATİP -

"KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Ulusal Birlik Partisi tarafından hazırlanan Emlâk Vergisi Yasası, halkımızın sırtına yeni yükler getirecektir. Devletin, her aileyi ev sahibi yapma ilkesinden hareketle, Emlâk Vergisi mükellefi şahısların 120 metre kareye kadar olan evi ve bir norm arazisinin bu vergiden muaf tutulmasının yasa çerçevesinde onaylanmasını öneririz. Çeşitli Kuralları, Madde 33 olarak eklenmesi."

BAŞKAN - Öneriyi tekrar okuttuk. Önerinin görüşülüp görüşülmemesini oylarınıza arz ediyorum. Görüşülmesini kabul edenler?... Reddedenler?... Oyçokluğu ile reddedilmiştir.

KATİP -

SEKİZİNCİ KISIM Geçici Kurallar

Geçici Madde İlk Vergilendirme Dönemi

1. Bu Yasanın uygulamaya geçirilmesi tarihinin 1 Ocak 1993 tarihinden başka bir tarih başlangıcıyla saptanması durumunda bu Yasanın 6'ncı maddesinin (1)'inci ve 15'inci maddenin (1)'inci fıkralarında belirtilen ilk vergilendirme dönemi yerine Bakanlar Kurulunun 35'inci madde kuralları uyarınca saptayacağı tarih esas alınır.

BAŞKAN - Efendim, Geçici Kurallar 1'inci maddesini oylarınıza arz ediyorum. Söz isteyen var mı?... Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Geçici Madde
İlk Vergilendirme
Dönemine
Ait Vergilerin
Ödeme Süreleri

2. Geçici 1'inci madde kuralları uyarınca esas vergilendirme dönemi yerine başka bir vergilendirme dönemi saptanması durumunda bu Yasanın 24'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasında belirtilen ödeme tarihleri yerine aylık dönemler itibariyle üç taksitten oluşan ödeme tarihleri saptanır.

BAŞKAN - Efendim, Geçici Kuralların 2'nci maddesi hakkında söz isteyen?... Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

DOKUZUNCU KISIM

Son Kurallar

Yürürlükten
Kaldırma Ve
Saklı Kurallar
89/1962

15/1980
11/1962
52/1989

33. Bu Yasanın yürürlüğe girmesi ile aşağıdaki Yasalar 1992 vergilendirme dönemi başından başlayarak yürürlükten kaldırılır:

(1) Taşınmaz Mâl (Şehirler Vergisi) Yasası;

(2) Belediye Yasasının 84'üncü maddesinden 93'üncü maddesine kadar olan (her iki madde de dahil) maddeler yürürlükten kaldırılır ve bundan sonra gelen diğer maddeler sırasıyla yeniden sayılandırılır.

23/1978
52/1984
55/1987

- (3) Sosyal Konut Yasasının 27'nci maddesi yürürlükten kaldırılır ve bundan sonra gelen diğer maddeler sırasıyla yeniden sayılandırılır.
- (4) Bu maddenin (1)'inci ve (2)'nci fıkraları uyarınca yürürlükten kaldırılan Yasalar veya Yasa maddeleri uyarınca geçmiş yıllara ait tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerine devam edilir. İlgili işlemlerin yapılması, bahse konu Yasaların veya maddelerin yürürlükten kaldırılması ile etkilenmez.

BAŞKAN - Efendim, Son Kurallar 33'üncü maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Söz isteyen?

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yerinden) - söz istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI Dr. ERTUĞRUL HASİPOĞLU
(Yerinden) - Bir daha çıkarsan kaçacağım ve o Yasa kalır.

İSMET KOTAK (Lefkoşa) (Yerinden) - O bir şey değil, kürsüden zor ineceğim ben, kapatamayasınız.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Mecburuz.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - İnan bana üç saat konuşurum.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) - Mecburuz Sayın Bakan söylemeye. Çünkü bu 33'üncü...

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu 33'üncü maddenin (3)'üncü fıkrası resmen ahaliyle alay etmenin aynasıdır.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - O hüsnü kuruntunuzdur.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - (3)'üncü fıkra ne der? Yok okuyacağım sana hüsnü kuruntu mu değil mi göreceğiz Sayın Erbilen.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Sosyal Konut Yasasının 27'nci maddesi yürürlükten kaldırılır ve bundan sonra diğer maddeler falan. Nedir Sosyal Konut Yasasının 27'nci maddesi diye baktığımızda, "bu Yasa uyarınca yapılan sosyal konutlar on yıl süreyle emlak vergisinden muaftır." Yani emlak vergisi uygulanmazken hani belediyelerdeydi, sosyal konutlar emlak vergisinden muaftı. Şimdi geçiriyoruz emlak vergisini, emlak vergisinden muafiyet kalktı. Olmaz böyle maskaralık yahu. Sosyal Konutlardan olsun, ki bu partinin, bu Hükümetin, bu Hükümetlerin uygulamadaki aksaklıkları bir tarafa bırakalım ama bu sosyal konutlar hakikaten en iyi icraatıdır. Bunu hiç olmazsa bırakalım yahu, on yıl diyor zaten. On yıldan sonra, onbirinci yıl başlar, girer gündeme.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden) (Devamla) - Biz de takdirleriniz için teşekkür ederiz Sayın Denktaş.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - E, ettik de gerisini de getirin, halkla alay etmeyin.

Dr. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yok niçin alay edelim.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Bu doğrultuda önerimiz...

ALİ ONAY (Gazi Mağusa) (Yerinden) - On yıldan önce koçan alır mı zaten?

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Dokuzuncu kısım, 33'üncü madde, (3)'üncü fıkranın Yasadan çıkarılmasını öneriyoruz. Teşekkür ederim.

Dr. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Arabasını öder de evini niçin ödemez.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan, madde hakkında söz lütfen.

BAŞKAN - Buyurun efendim, buyurun.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu konuda Komitede bir uyarı yaptığımızı hatırlıyorum ama, bu yine korundu ve bazı yasalarda da bu hatalar tekrarlanmaktadır. Sayın Bakan da dikkatine getiririm, Meclisin ilgili birimlerinin de görüşü alınmak suretiyle bunun yeniden tanzimi gerekmektedir. Şöyle ki; bu bölümlerden çıkması lâzım. Her yasa kendi içinde tadil edilebilir. Halbuki bu hiç bir şekilde bağdaşmayacak bir işlem getiriyor ve bu Yasa ile bir değişik yasada mütemadiyen ya yasadan madde kaldırılıyorsunuz veya madde yürürlüğe koyuyorsunuz. Bu mümkün değildir. Yanlıştır ve bu hatayı işlememeniz gerekir. Yani bu inat konusu değildir. Yasa tekniği açısından mümkün değildir bu. Taşınmaz Mal Vergi Yasasını yürürlükten kaldırebilirsiniz çünkü bu zaten bununla ilgilidir, onda tereddütüm yok. Ama Belediyeler Yasasınının 84'üncü maddesini bununla kaldıramazsınız. Ayrı yasa getireceksiniz bu konuda.

Yine aynı şekilde Sayın Denktaş'ın söylediği içeriği bakımındandır, ki orada haklıdır. 3 ve 4... Burada da Sosyal Konut Yasasını değiştiriyorsunuz. Bu mümkün değildir. Bunu dikkatinize getiririm ve eğer böyle devam ederse, bu ülkedeki yasaların ucunu da bulamayacaksınız. Yani önüne gelen bir öteki yasa ile, yahu yaz altına o da değişsin deyip, tadil. Değildir. Biraz mesafe kat eder, ama her yasayı kendi içinde tatil etmek mecburiyetindedesiniz. Yanlıştır bu.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Buyurun Sayın Bakan.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Sayın Kotak, bana göre, hem haklıdır, hem haksızdır. Şöyle ki; Emlâk Vergisi Yasası, muafiyetler bölümünde, neyi muaf tutacağını söylemiştir. Onun dışında halen her türlü mal vergiye tabidir ve bu Yasa, özel yasa olarak öteki yasalara eklenmiştir. Biz bu maddeleri koymasak da tatbikatta, hukukçu arkadaşlar beni düzeltebilir, bu Yasa esas Yasa olarak, özel yasa olarak vergi tarhına gidilecektir. Ha, burada olan nedir? Bir zorunluluk vardır ve bu...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Dublikasyonu kaldırmak istersiniz.

SALİH COŞAR (Devamla) - İşte bu konmuştur.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Tamam, özel yasa.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yani zorunluluk olarak konmuştur. Aslında muafiyet maddesi ile zaten o vergiyi biz getiriyoruz. Bizatihi getiriyoruz.

İSMET KOTAK (Devamla) - E, sosyal konutu da burada tadil ediyorsunuz, öbürünü tadil ediyorsunuz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ha, sosyal konut konusundaki görüşümüzü de söyleyelim. Bu ülkede gerçekten Ulusal Birlik Partisi Hükümetlerinin yaptığı, zaten bütün eserlerin altında başka mühür yok.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Yok, Türkiye mühürü var, falan...

SALİH COŞAR (Devamla) - Bir tek 1982'de...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Var var, daha önce de var. Yok efendim 1976'dan önce de hükümetler vardı bu memlekette.

SALİH COŞAR (Devamla) - E, vardı da ne var? Yani 1976...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Fabrika, Rumdan emanet olmadan fiilen fabrika yaptık.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tamam. Onları da kabul ettik. Onları da UBP hükümetleri...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Tamam efendim, hakkımızı verin.

SALİH COŞAR (Devamla) - UBP efendim. Şemsiye aynı.

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - UBP'ydi o zaman.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - UBP 1975'te doğdu.

DERViŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Adamlar içindeydi.

SALİH COŞAR (Devamla) - Fazla cömert davrandı gerçi. Ama biz bundan sonra gelecek nesili de düşünmek mecburiyetindeyiz. Bu memleketin...

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Onun için sosyal konutlardan vergi almalıyız.

SALİH COŞAR (Devamla) - E, gelecek olan da sosyal konut ister.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - 0 vergi ile...

SALİH COŞAR (Devamla) - Gelecek olan da ister.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Vergi ile yapacağız...

SALİH COŞAR (Devamla) - Vergi alacağız, onları da yapacağız, hiç merak etmeyin. Herşeyi yapacağız.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Vergi ile zenginleyecekseniz yani...

BAŞKAN - Önerinin görüşülüp görüşülmemesini oylarınıza arz ediyorum. Daha önce Muharrem Bey size okuyacak.

Efendim, buyurun.

KÂTİP -

KKTC Meclis Başkanlığına,

Dokuzuncu Kısım, 33'üncü madde, (3)'üncü fıkrasının Yasadan çıkarılmasını öneririz.

Serdar Denktaş
DP Grup Başkan Vekili

BAŞKAN - Önerinin görüşülüp görüşülmemesini oylarınıza arz ediyorum. Görüşülsün diye kabul edenler?... Etmeyenler?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Tamam, yani UBP sosyal konut sahiplerine geri aldı vergisizliği, vergi koydu.

BAŞKAN - Efendim, 33'üncü maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Yürütme 34. Bu Yasayı, Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık yürütür.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Yürürlüğü bir sene sonraya erteleyelim.

BAŞKAN - 34'üncü maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Yürürlüğe Giriş 35. Bu Yasa, Resmî Gazetede yayımlandığı tarihten sonra Bakanlar Kurulunun saptayacağı ve Resmî Gazetede ilân edeceği tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 35'inci maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; ikinci görüşme sona ermiştir. Tasarının üçüncü görüşmesi kısa isim okunmak üzere oylarınıza arz ediyorum. Efendim kısa isim.

KÂTİP - Bu Yasa Taşınmaz Mal Vergisi olarak isimlendirilir.

BAŞKAN - Evet, açık oylama lütfen.

TAŞINMAZ MAL VERGİSİ YASASI İLE İLGİLİ OYLAMA CETVELİ

<u>KABUL EDENLER:</u>	<u>KABUL ETMEYENLER</u>	<u>ÇEKİMSER</u>	<u>OYLAMAYA KATILMAYANLAR</u>
Ayhan H. Acarkan	Nazif Borman.	Ali Süha	Mustafa Adaoğlu
Mehmet Bayram	Serdar Denктаş		Kenan Akın
Salih Coşar	Erkan Emekçi		Kenan Atakol
Hüseyin Curcioğlu	İsmet Kotak		Taşkent Atasayan
Derviş Çobanoğlu	Atay A.Raşit		Hakkı Atun
Harun Dimililer	Süha Türköz		Aytaç Beşeşler
Mustafa Erbilen			Günay Caymaz
Aydemir Erdoğan			Ömer Demir
Derviş Eroğlu			Mustafa Hacıahmetoğlu
Kutlu Evren			Mustafa Karpaslı
Güner Göktuğ			Ahmet Kâşif
Ertuğrul Hasipoğlu			Salih Miroğlu
İlkay Kâmil			Olgun Paşalar
Tokay Kerem			Vehbi Z. Serter
Hasan Kutay			Ergün Vehbi
Zaim Necatigil			Hasan Yumuk
Ali Onay			
Erdal Onurhan			
Gülin Sayıner			
Eşber Serakıncı			
Hüseyin Ş.Sendaroğlu			
Ahmet Sevinç			
Muharrem Söylemez			
Ruhsan Tuğyan			
Ekrem Uzun			
Emin Uzun			
Unal Üstel			

BAŞKAN - Oylama sonucunu tutanağa göre açıklıyorum efendim. Kabul 27, ret 6, çekimser 1, katılmayan 16. Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Hayırlı olsun efendim.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Vergiyi oturtun cemaata, nesi hayırlı olsun.

BAŞKAN - Efendim, gündemde aslında Gelir ve Vergi Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) (Değişiklik) Yasa Tasarısı yer alıyordu. Fakat partiler arasında bir mutabakat hasıl olmuş...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Hazır değil Sayın Bakan efendim.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI (Yerinden) - Yok efendim, bir mutabakat sağlandı.

BAŞKAN - Ve bir mutabakat sağlanmış ve dolayısıyla gündemin dördüncü maddesinde olan Çavuş Statüsü Verilmesine ilişkin Özel Af Yasasını ikinci madde olarak kabulünü oylayacağım. Bu değişikliği kabul edenler?... Etmeyenler?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Efendim, Sayın Komite Başkanı, raporunuzu sunar mısınız?

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANI ZAIM NECATİGİL - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ CUMHURİYET MECLİSİ
HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİNİN ÇAVUŞ STATUSUNUN
VERİLMESİNE İLİŞKİN ÖZEL AF YASA TASARISINA (Y.T.NO:
199/2/92) İLİŞKİN RAPORUDUR.

Komitemiz, 22 Ekim 1992 tarihinde yapmış olduğu toplantıda Çavuş Statüsünün Verilmesine İlişkin Özel Af Yasa Tasarısını ek'teki sunuş gerekçesi ile Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı Hukukçusunun vermiş olduğu bilgiler ışığında değerlendirmiş ve çalışmalarını tamamlamıştır.

Komitemiz, Tasarıda esasa ve şekle ilişkin aşağıdaki değişiklikleri yapmıştır.

Tasarının 1'inci maddesini aynen oybirliği ile kabul eden Komitemiz "Amaç" yan başlığını taşıyan 2'nci maddesini yapmış olduğu teknik düzenlemelerle birlikte oybirliği ile kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının "Kapsam" yan başlığını taşıyan 3'üncü maddesini yürürlüğe giriş maddesinde yapmış olduğu değişikliğe koşut olarak değiştirmiş ve maddeyi yapmış olduğu teknik ve biçimsel düzenlemelerle birlikte oybirliği ile kabul etmiştir.

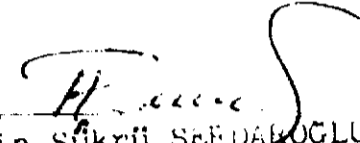
Tasarının 4'üncü maddesi teknik düzenlemelerle birlikte oybirliği ile kabul edilmiştir.

Tasarının 5'inci maddesi Yasanın Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe gireceği şeklinde değiştirilmiş ve madde bu şekli ile oybirliği ile kabul edilmiştir.

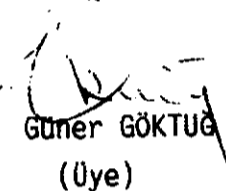
Komitemiz, Tasarının tümünü oybirliği ile kabul etmiştir.

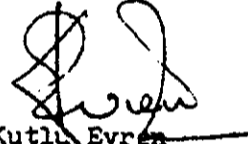
Komitemiz, Tasarının sunulan Rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oybirliği ile Genel Kurula salık verir.

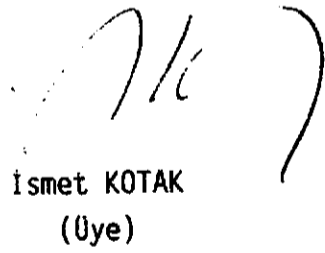
- 777 -
Zaim NECATIGİL
(Başkan)

Hüseyin Şükrü SEFTALOĞLU
(Başkan Vekili)

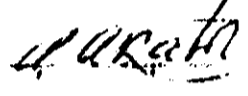
(Toplantıya Katılmadı)
Ayhan H. ACARKAN
(Üye)

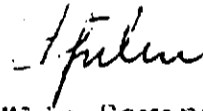

Güner GÖKTÜĞ
(Üye)

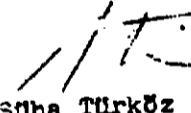

Kutlu Evren
(Üye)

İsmet KOTAK
(Üye)

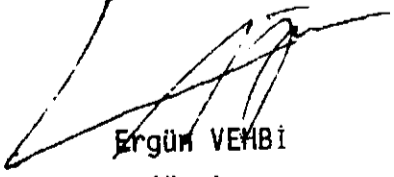
(Toplantıya Katılmadı)
Ali ONAY
(Üye)

Atay A. RAŞİT
(Üye)

Gülin Sayiner
(Üye)

Süha Türköz
(Üye)

(Toplantıya Katılmadı)
Onal ÜSTEL
(Üye)

Ergün VERBİ
(Üye)

23 Ekim 1992

**ÇAVUŞ STATÜSÜNÜN VERİLMESİNE İLİŞKİN ÖZEL AF
YASA TASARISI**

GENEL GEREKÇE

Bu Yasa Tasarısı, 13'ncü Dönem Yedek Subay Adayı iken Disiplin Kurulu Kararı ile Yedek Subaylık ve Çavuşluk hakkı kaldırılan yurt ödevi yükümlülerine Çavuş statüsünün verilerek ihtiyatlık işlemlerinin bu statüye göre yürütülmesi ve bu yolla iyiniyetli ve uyumlu tutumlarının ödüllendirilmesi amacı ile hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

- Madde 1. Tasarının 1'nci maddesi ile Kısım isim düzenlenmiştir.
- Madde 2. Tasarının 2'nci maddesi ile Amaç düzenlenmiştir.
- Madde 3. Tasarının 3'ncü maddesi ile Kapsam düzenlenmiştir.
- Madde 4. Tasarının 4'ncü maddesi ile Statü düzenlenmesi hükme bağlanmıştır.
- Madde 5. Tasarının 5'nci maddesi ile Yücebliğe Giriş düzenlenmiştir.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının tümü üzerinde söz isteyen var mı? Rapor ve Tasarının tümü üzerinde söz isteyen yok. Madde madde okunmasına geçiyoruz.

Madde madde görüşülmesini kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

ÇAVUŞ STATÜSÜNÜN VERİLMESİNE İLİŞKİN
ÖZEL AF YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi
aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim 1. Bu Yasa, Çavuş Statüsünün Verilmesine İlişkin
Özel Af Yasası olarak isimlendirilir.

BAŞKAN - 1'inci madde üzerinde söz isteyen var mı?... Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Amaç 2. Bu Yasanın amacı, Yedek Subaylık Yasasınının 43'üncü
35/1981 maddesi uyarınca yapılan Yedek Subaylık Tüzüğü'nün
R.G.65 32'nci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak Disiplin
30.7.1982 Kurulu Kararı ile Yedek Subaylık hakkı kaldırılan
AE 348 13'üncü Dönem Yedek Subay Adaylarının itibarlarını
iade etmek ve bunların er statüsünden çavuş statüsüne
alınmalarını sağlamaktır.

BAŞKAN - 2'nci madde üzerinde söz isteyen var mı efendim? Yoktur. Oylarınıza arz ediyorum. 2'nci maddeyi kabul edenler?... Etmeyenler?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Kapsam
14/1980
38/1986

3. Bu Yasa, 13'üncü Dönem Yedek Subay Adaylarından Disiplin Kurulu Kararı ile yurt ödevini Askerlik Yasasına tabi olarak er statüsüne alınanları kapsar;

BAŞKAN - 3'üncü madde hakkında söz isteyen?... Yok. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Statü
Düzenlemesi

4. (1) Bu Yasa ile Disiplin Kurulunun Yedek Subaylık hakkının kaldırılmasına ilişkin kararı tüm sonuçları ile birlikte ortadan kalkar;

14/1980
33/1986

(2) Askerlik Yasası uyarınca yurt ödevini tamamlayan ve bu yasa kapsamına giren yükümlülere çavuşlara verilen terhis belgesinin aynısı verilir ve ihtiyatlık işlemleri yeni statülerine göre düzenlenir;

(3) Bu Yasa, geriye dönük herhangi bir mali menfaat sağlamaz.

BAŞKAN - Evet, 4'üncü maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Söz isteyen var mı?... Yoktur. 4'üncü maddeyi kabul edenler?... Etmeyenler?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Yürürlüğe
Giriş

5. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN - Evet, 5'inci madde hakkında söz isteyen?...
Yok. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; şimdi ikinci okunuş tamamlanmıştır Yasanın. Üçüncü okunuş kısa isimle yapılacaktır.

KÂTİP - Bu Yasa, Çavuş Statüsünün Verilmesine ilişkin Özel Af Yasası olarak isimlendirilir.

BAŞKAN - Evet efendim, Yasayı tümüyle oylarınıza arz ediyorum. Yasayı kabul edenler?... Etmeyenler?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; bugünkü oturum sona ermiştir. Gelecek oturum 3 Kasım 1992 Salı günü saat 10.00'da yapılacaktır. Gündem sizlere daha sonra duyurulacaktır. Teşekkür ederim, birleşim kapanmıştır.

Kapanış Saati: 19.28

DÖNEM: II

YIL: 3

CUMHURİYET MECLİSİ
5'inci Birleşim
27 Ekim 1992, Salı
Saat:10.00

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI.
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER:
  - (1) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Alanında İşbirliği Protokolü (Onay) Yasa Tasarısı (Y.T.No:195/2/92) ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.
  - (2) Sağlık Alanında İşbirliği Andlaşması (Onay) Yasa Tasarısı (Y.T.No:198/2/92) ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.

III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER.

IV. SORULAR:

- (1) Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Serdar Denktaşın, Asil Nadir'in ihtiyat Sandığına Olan Borçları ile İlgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:26/3/92) ve Çalışma ve Sağlık Bakanlığının bu Soruya Yanıtı.

V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASI.

VI. GÖRÜŞÜLECEK TASARI VE ÖNERİLER İLE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER:

- (1) Taşınmaz Mal Vergisi Yasa Tasarısı (Y.T.No:189/2/92) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Tasarıya İlişkin Raporu.
- (2) Gelir ve Vergi Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:175/2/92) ve İdari ve Sosyal İşler Komitesinin Tasarıya İlişkin Raporu.
- (3) Ateşli Silâhlar (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:178/2/92) ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya İlişkin Raporu.
- (4) Çavuş Statüsünün Verilmesine İlişkin Özel Af Yasa Tasarısı (Y.T.No:199/2/92) ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya İlişkin Raporu.